

**Kopsavilkums par citos politikas plānošanas dokumentos iekļautajiem pasākumiem, kā arī starptautiskajām rekomendācijām
korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā**

Saturs

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam	2
Valdības rīcības plāns Deklarācijas Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai.....	4
Pasākumu plāns noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam.....	14
Pasākumu plāns samērīgas pieejas nostiprināšanai, izpildot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas prasības	24
Noziedzības novēršanas padomes rīcības plāns laikposmam no 2021. līdz 2026. gadam	26
Rīcības plāns publisko iepirkumu sistēmas uzlabošanai	47
Pasākumu un uzdevumu plāns Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupas 3. fāzes rekomendāciju izpildei.....	51
GRECO Ceturtās novērtēšanas kārtas ziņojumā „Korupcijas novēršana parlamenta deputātu, tiesnešu un prokuroru darbībā” un Piektās novērtēšanas kārtas ziņojumā „Korupcijas novēršana un integritātes veicināšana centrālajās valdībās (augstākās izpildvaras funkcijas) un tiesībsardzības iestādēs” ietvertās rekomendācijas.....	71
Publiskajā pārvaldē nodarbināto mācīšanās un attīstības plāns 2021-2027.....	92
Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāns 2021-2026.....	96
Latvijas Ceturtais nacionālais atvērtās pārvaldības rīcības plāns 2020.-2021. gadam	100

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam¹

Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Indikators
[426]	Tiesiskuma un demokrātiskas valsts apziņas stiprināšana sabiedrībā, īstenojot sabiedrības pilsonisko izglītību, nodrošinot Latvijas tiesību sistēmas sabalansētu attīstību (tostarp cilvēktiesību ievērošanu iepretī inovācijām un tehnoloģiju radītajām izmaiņām), mazinot birokrātiju un uzlabojot normatīvo aktu kvalitāti un pieejamību	VK, TM	Visas ministrijas, KNAB, pašvaldības, NVO, LDDK, LBAS	VB, ES fondi, citi finanšu avoti	Apmierinātība ar to, kā darbojas demokrātija Korupcijas uztvere
[428]	Gudras, efektīvas un atvērtas pārvaldības īstenošana visos publiskās pārvaldes procesos, par galveno izvirzot cilvēka vajadzības un valsts proaktīvu rīcību, īstenojot pierādījumus balstītus risinājumus un starpnozaru koordinētu sadarbību, izmantojot jaunas metodes un digitālās iespējas, pārvaldei sniedzot saprotamu un pieejamu informāciju, nodrošinot iespējas cilvēkiem līdzdarboties politikas veidošanā, un panākot līdzsvarotu sabiedrisko grupu pārstāvību	VK	VARAM, visas citas ministrijas, SIF, pašvaldības, NVO, LDDK, LBAS	VB, ES fondi, citi finanšu avoti	Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss Iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības indekss Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt Saeimas un valdības darbu Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku Iedzīvotāju informētība, pieredze un apmierinātība ar saņemtajiem valsts pakalpojumiem Korupcijas uztvere

[429]	Efektīva, ērta, savlaicīga, sabiedrībai saprotama un pieejama tiesībaizsardzības sistēma, nostiprinot tiesībaizsardzības iestāžu kapacitāti, savstarpēju sadarbību un vienotu izpratni juridisko procesu vienkāršošanai (savstarpēji papildinoši un pieejami digitālie risinājumi, kopējās sadarbības platformas un mācības, vienotas prakses, pētniecības un ekspertīzes), ieviešot inovatīvus, uz rezultātu vērstus un ekonomiskus risinājumus visās pirmstiesas izmeklēšanas iestādēs, tiesās un ārpustiesas strīdu izskatīšanas institūcijās, t.sk. īstenojot mazaizsargāto un cietušo personu atbalsta un aizsardzības sistēmu	TM, IeM	Prokuratūra, KNAB, LM, pašvaldības, NVO, LDDK, LBAS	VB, ES fondi, citi finanšu avoti, pilsoniskā iniciatīva	Uzticēšanās tiesībaizsardzības sistēmai Lietu izskatīšanas ilgums rajona (pilsētu) tiesās 1. instancē Korupcijas uztvere
-------	---	---------	---	---	--

1 Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam, sk.: <https://likumi.lv/ta/id/315879-par-latvijas-nacionalo-attistibas-planu-20212027-gadam-nap2027>

Valdības rīcības plāns Deklarācijas Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai ²

Deklarācijas sadaļa un rīcības joma	Deklarācijā dotā uzdevuma numurs	Pasākuma numurs	Deklarācijā dotais uzdevums	Rīcības plāna pasākums	Darbības rezultāts	NAP uzdevuma numurs un NAP rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
NĀKOTNES TAUTSAIMNIECĪBA Finanšu tirgus politika	016.	16.4.	Nekavējoties veiksīm nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu MONEYVAL ziņojumā ietvertās prasības un stiprinātu Latvijas spējas cīnīties ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu.	Nodrošināt MONEYVAL rekomendāciju ieviešanu, īstenot pasākumus noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanai.	Pasākuma plāna 1., 9. un 10. rīcības virzienu pasākumi ieviesti noteiktajos termiņos. Izstrādāts un ieviests pasākumu plāns noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai jaunajam plānošanas ciklam, nodrošināta tā īstenošana.		IeM	TM, FM, ĀM, SM, ĢP, FID, KNAB, VID, FKTK, LB, IAUI, NKMP, PTAC	31.12.2019.
NĀKOTNES TAUTSAIMNIECĪBA Labākā biznesa vide Baltijas valstīs	033.	33.1.	Panāksim, ka iekšējam tirgum ir raksturīga godīga konkurence un Baltijas valstīs zemākais korupcijas līmenis, kā arī aizsargāsim patērētāju intereses.	Nodrošināt konkurences neitralitātes principa korektu ievērošanu un uzraudzību.	Novērsti konkurences kropļojumi publisko personu darbā, uzlabojas komercdarbības vide, investīciju pieaugums un pieaugusi pārkāpumu novēršanas efektivitāte (Konkurences	144	EM	KP	30.10.2022.

					padomes novērstie ierobežojumi no publisko personu darbības (īpatsvars % no visiem KP veiktajiem pasākumiem publisko personu uzraudzībā).				
NĀKOTNES TAUTSAIMNIECĪBA Labākā biznesa vide Baltijas valstīs	035.	35.3.	Panāksim, ka pasaules sabiedrībai nav šaubu par Latvijas atbilstību OECD standartiem tiesiskuma nodrošināšanā tieslietu un finanšu jomās.	Atbilstoši OECD rekomendācijai izstrādāt normatīvo regulējumu, kas ļaus tiesai, prokuroriem un izmeklētājiem pieprasīt zvērinātam revidentam sniegt informāciju izmantošanai, kad tiek izmeklēta ārvalstu amatpersonu kukuļošana.	Atbilstoši OECD rekomendācijai izstrādāts un iesniegts Ministru kabinetā normatīvais regulējums, kas ļaus tiesai, prokuroriem un izmeklētājiem pieprasīt zvērinātam revidentam sniegt informāciju izmantošanai, kad tiek izmeklēta ārvalstu amatpersonu kukuļošana.		FM	TM,KN AB, Valsts Policija, LR ĢP	31.12.2019.
NĀKOTNES TAUTSAIMNIECĪBA Labākā biznesa vide Baltijas valstīs	038.	38.1.	Uzlabosim publisko iepirkumu procedūras, paaugstinot to efektivitāti un samazinot korupcijas riskus	Vadlīniju un veidņu iepirkumu nolikumu sagatavošanai izstrādā; sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju	Attīstītas prognozējamas un vienveidīgas prasības publisko iepirkumu dokumentācijā, samazinot korupcijas un favorītisma riskus, nodrošināta		FM (IUB)		30.06.2020.

				iepirkumu, kuru līgumcena nesasniedz likuma piemērošanas robežas, atklātuma veicināšana	informācijas pieejamība par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumiem, kam netiek piemērotas likumā noteiktās procedūras, nodrošinot iespēju identifikēt iespējamu iepirkumu sadalīšanu vai neracionālu resursu izlietojumu.			
NĀKOTNES TAUTSAIMNIECĪBA Mājokļu politika un būvniecība	038.	38.3.	Uzlabosim publisko iepirkumu procedūras, paaugstinot to efektivitāti un samazinot korupcijas riskus	Ieteikumu sagatavošana tirgus apzināšanai pirms iepirkumu veikšanas; sadarbība ar nozaru asociācijām, sagatavojot ieteikumus un organizējot seminārus pasūtītājiem saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma vērtēšanas kritēriju noteikšanai.	Sagatavotas un publicētas vadlīnijas par tirgus izpēti veikšanu un ekspertu piesaisti; Sagatavoti un publicēti metodiskie materiāli saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma vērtēšanas kritēriju noteikšanai nozaru iepirkumos;		FM (IUB)	30.06.2020.

LATVIJAS CILVĒKI Veselība	142.	142. 4.	Pilnveidosim valsts un pašvaldības veselības aprūpes uzņēmumu pārvaldību un pārraudzību. Turpināsim slimnīcu tīkla optimizāciju.	Īstenot ēnu ekonomikas ierobežošanas pasākumus veselības nozarē	1) Izvērtēta iespēja noteikt ēnu ekonomikas pazīmes un, ja tās tiek noteiktas, NVD neslēdz līgumus ar pakalpojumu sniedzējiem, kuriem ir ēnu ekonomikas pazīmes. 2) Sagatavoti grozījumi normatīvajos aktos, nosakot prasības ieviest iekšējās kontroles sistēmu korupcijas un interešu konflikta novēršanai privātajās ambulatorajās ārstniecības iestādēs, kuras piedalās Nacionālā veselības dienesta izsludinātos iepirkumos. 3) Starpresoru vienošanās (Veselības inspekcija, Valsts ieņēmumu dienests, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs) par sadarbību korupcijas un	VM	1) - 2) KNAB, FM 3) FM, KNAB	1) 30.10.2022. 2) 30.09.2019. 3) 30.06.2019.
------------------------------	------	------------	--	---	---	----	--	---

					nodokļu nemaksāšanas risku mazināšanā, riska informācijas apritē un kontroles pasākumu veikšanā saskaņā ar 2018.gada 14.novembrī noslēgto Starpresoru sadarbības memorandu ēnu ekonomikas mazināšanai veselības nozarē.				
VALSTS DROŠĪBA UN ĀRLIETAS Bezkompromisu tiesiskums un likuma vara	176.	176.3.	Veicināsim personu tiesību un interešu visaptverošu un stabilu aizsardzību tiesu sistēmā, novēršot lietas dalībnieku procesuālo tiesību negodprātīgu izmantošanu, samazinot lietu izskatīšanas ilgumu tiesās un uzkrāto neizskatīto lietu skaitu.	Pastāvīgajā darba grupā Kriminālprocesa likuma grozījumu izstrādei izdiskutēt IeM, VP un ĢP iesniegto izvērtējumu par to, kā praksē darbojas Kriminālprocesa likuma normas, kas paredz vienkāršot kriminālprocesu un kas stājās spēkā 2018. gada 1. septembrī, un sagatavot	Izvērtēts, vai ir sasniegts Kriminālprocesa likuma grozījumu kriminālproc. vienkāršošanai mērķis nodrošināt atteikšanos no formālām, dublējošām procesuālajām darbībām, dokumentiem, radīt priekšnosacījumus efektīvākai izmeklēšanas darbību fiksēšanai, ātrākai, vienkāršotai kriminālprocesa virzībai uz prokuratūru un		TM	IeM, VP, ĢP, IeVP, KNAB	30.06.2020.

				informatīvo ziņojumu par nepieciešamajiem risinājumiem.	tiesu, kā arī vienkāršot kriminālprocesu lietvedības apturēšanu, atjaunošanu un izbeigšanu noilguma gadījumā.				
VALSTS DROŠĪBA UN ĀRLIETAS Bezkompromisu tiesiskums un likuma vara	180.	180. 1.	Nostiprināsim tiesas, prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu sadarbību, īpaši nodrošinot ekonomisko noziegumu izmeklēšanas efektivitāti, atbilstoši identificētajiem korupcijas un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas riskiem.	Koordinēt Pasākuma plānu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai laikposmam līdz 2019.gada 31.decembrim 7. un 8.rīcības virzienu izpildi, lai nodrošinātu efektīvu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas izmeklēšanu un personu saukšanu pie atbildības, kā arī noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskāciju.	1) Pasākuma plāna 7. un 8.rīcības virzienu pasākumi ieviesti noteiktajos termiņos; 2) Veicot tieslietu sistēmas efektivitātes izvērtējumu (174.1.p.), tiks izstrādāti konkrēti priekšlikumi tieslietu sistēmas efektivitātes uzlabošanai, tostarp attiecībā uz tiesas, prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu sadarbību.		TM		1) 31.12.2019 2) 31.12.2020
VALSTS DROŠĪBA UN ĀRLIETAS Bezkompromisu tiesiskums un likuma vara	180.	180. 2.	Nostiprināsim tiesas, prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu sadarbību,	Stiprināt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja kapacitāti	Palielinot Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja finansējumu un		KNAB		31.12.2020.

			īpaši nodrošinot ekonomisko noziegumu izmeklēšanas efektivitāti, atbilstoši identificētajiem korupcijas un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas riskiem	gan cilvēkresursu, gan materiālo resursu ziņā, uzlabojot un efektīvizējot Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja analītiskās, operatīvās un izmeklēšanas spējas, novēršot un apkarojot koruptīvus noziedzīgus nodarījumus	štata vietu skaitu par 23%, tiks uzlabotas un efektīvizētas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja analītiskās, operatīvās un izmeklēšanas spējas, novēršot un apkarojot koruptīvus noziedzīgus nodarījumus, tādējādi palielinot novērsto un atklāto koruptīvo noziedzīgo nodarījumu skaitu			
VALSTS DROŠĪBA UN ĀRLIETAS Bezkompromisu tiesiskums un likuma vara	180.	180.3.	Nostiprināsim tiesas, prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu sadarbību, īpaši nodrošinot ekonomisko noziegumu izmeklēšanas efektivitāti, atbilstoši identificētajiem korupcijas un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas riskiem	Vērsties pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kas saistīta ar valsts amatpersonu korupciju, un nodrošināt efektīvu paralēlo finanšu izmeklēšanu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja izmeklētajos KP	Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja izmeklētajos kriminālprocesos tiks kompleksi izmeklēti noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija un veikta paralēla finanšu izmeklēšana, kā rezultātā tiks efektīvāk risināti mantiskie jautājumi kriminālprocesā un mazināta personu motivācija		KNAB	31.12.2019.

					iesaistīties koruptīvās darbībās				
VALSTS DROŠĪBA UN ĀRLIETAS Bezkompromisu tiesiskums un likuma vara	181.	181. 2.	Nodrošināsim tiesnešu kvalifikācijas, specializācijas un profesionālās ētikas paaugstināšanu. Nostiprināsim Tieslietu padomi un tās lomu tiesu varas attīrīšanā no negodprātīgām personām.	Izstrādāt grozījumus likumā "Par tiesu varu", lai stiprinātu Tieslietu padomes lomu lietu izskatīšanas termiņu pārvaldībā.	Stiprināta uzraudzība par lietas izskatīšanas termiņiem tiesās.		TM		30.03.2020
VALSTS DROŠĪBA UN ĀRLIETAS Bezkompromisu tiesiskums un likuma vara	182.	182. 1.	Nodrošināsim ārpustiesas strīdu izskatīšanas veidu (šķīrējtiesas un mediācijas) plašāku izmantošanu, kā arī pārskatīsim īstenotās tiesu reformas efektivitāti, izvērtējot jaunas specializētas tiesas izveidošanu komercstrīdu, korupcijas, ekonomisko un finanšu noziegumu jomā.	Izvērtēt tiesas vai tiesnešu specializācijas izveidi attiecībā uz komercstrīdiem, finanšu un ekonomiskajiem noziegumiem, kā arī korupcijas jomā, nodrošinot nolēmumu kvalitāti arī specifiskos tiesību jautājumos.	1) Apkopoti dati par iespējami specializējamo lietu skaitu valstī kopumā un atsevišķi pa tiesām; 2) Tiesas specializācijas gadījumā sagatavoti nepieciešamie normatīvo aktu grozījumi; 3) Tiesnešu specializācijas gadījumā apzinātas mācību vajadzības un sagatavots mācību piedāvājums.	142	TM		31.12.2021.

VALSTS DROŠĪBA UN ĀRLIETAS Bezkompromisu tiesiskums un likuma vara	185.	185. 1.	Samazināsim politisko partiju atkarību no privātiem ziedojumiem, palielinot tām valsts budžeta finansējumu līdz Baltijas valstu vidējam līmenim	Pilnveidot politisko organizāciju (partiju) finansēšanas un priekšvēlēšanu aģitācijas likumības uzraudzības ietvaru, mazinot finanšu līdzekļu lomu politikā	Izstrādāti un Ministru kabinetā iesniegti nepieciešamie grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā un Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā, lai pilnveidotu politisko organizāciju (partiju) finansēšanas un priekšvēlēšanu aģitācijas likumības uzraudzības ietvaru un mazinātu slēptas priekšvēlēšanu aģitācijas riskus		KNAB		31.12.2020.
VALSTS DROŠĪBA UN ĀRLIETAS Bezkompromisu tiesiskums un likuma vara	185.	185. 2.	Samazināsim politisko partiju atkarību no privātiem ziedojumiem, palielinot tām valsts budžeta finansējumu līdz Baltijas valstu vidējam līmenim.	Izstrādāt grozījumus Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā atbilstoši Saeimas atbalstītajam valsts finansējuma partijām piešķiršanas modelim.	Izstrādāti grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā.		TM	KNAB	31.03.2020.

MODERNA PĀRVALDĪBA Vietējo pašvaldību pārvalde	230.	230. 1.	Paplašināsim pašvaldību darbu uzraugošo institūciju pilnvaras un pieejamos resursus, lai nodrošinātu pilnvērtīgu pašvaldības lēmumu kontroli un pašvaldību darbības uzlabošanu valsts līmenī, vienlaikus stiprinot labas pārvaldības principus pašvaldībās, tai skaitā vēlēto amatpersonu atbildību par pašvaldību līdzekļu izlietojumu un pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības sakārtošanu atbilstoši OECD rekomendācijām	Turpināt virzību uz nepieciešamo pasākumu izstrādi un ieviešanu, lai pārorientētu valsts amatpersonu interešu konflikta novēršanu un valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu un aizliegumu kontroli no ārējās kontroles un institūcijas iekšējo kontroli.	Izstrādāti un Ministru kabinetā iesniegti nepieciešamie grozījumi likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", lai nodrošinātu "maznozīmīgo" pārkāpumu izskatīšanu publiskas personas institūcijā disciplinārā kārtībā.		KNAB		31.12.2021.
---	------	------------	--	---	--	--	------	--	-------------

² Apstiprināts ar MK 2019. gada 7. maija rīkojumu Nr. 210 "Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai"

Pasākumu plāns noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam³

Rīcības virziens		RISKI, POLITIKA UN KOORDINĀCIJA					
Sasniedzamais mērķis		NILLTPF riski tiek izprasti, un valsts līmenī tiek koordinēta rīcība NILLTPF novēršanai.					
Nr. P.k.	Pasākums	Pamatojums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
1.1.	Nodrošināt vispusīgus statistikas datus par NILLTPF novēršanas sistēmu un pasākumu efektivitāti un produktivitāti.	FATF 33. rekomendācija; MONEYVAL 8.2. rekomendācija.	Ieviesta vienota prakse statistikas datu vākšanā un apkopošanā atbilstoši Statistikas darba grupas 2019. gada ziņojumā nolemtajam.	Izveidots statistikas datu sniedzēju sadarbības mehānisms speciālistu līmenī.	FID	VP, VID, VDD, KNAB, ĢP, TM (kā TA uzraudzības iestāde), IeM (kā IC uzraudzības iestāde)	31.12.2020.
1.2.	Veikt Nacionālo NILLTPF risku novērtējumu par 2017.-2019. un 2020.-2022. gadu.	FATF IO 1 -1.1. pamatjautājums.	Identificēti, novērtēti un izprasti Latvijai piemērošie NILLTPF riski.	1. Izstrādāts Nacionālais NILLTPF risku novērtējums par 2017.-2019. gadu.	FID	FKTK, VID, LB, IAU, LZAP, LZNP, LZRA, NKMP, PTAC, LSMPAA, MKD, VP, KNAB, VDD, ĢP, IeM, FM, TM, ĀM	31.12.2020.
				2. Izstrādāts jauno tehnoloģiju (t.sk. potenciālo draudu (<i>emerging threats</i>)) un ar tām saistīto NILLTPF risku novērtējums.	FID	FKTK, VID, LB, IAU, LZAP, LZNP, LZRA, NKMP, PTAC, LSMPAA, MKD, VP, KNAB, VDD, ĢP, IeM, FM, TM, ĀM	Reizi gadā līdz 1. jūlijam
				3. Uzsākts darbs pie Nacionālā NILLTPF risku novērtējuma izstrādes par 2020.-2022. gadu.	FID	FKTK, VID, LB, IAU, LZAP, LZNP, LZRA, NKMP, PTAC, LSMPAA, MKD, VP, KNAB,	31.12.2022.

						VDD, ĢP, IeM, FM, TM	
1.5.	Aktualizēt kompetento iestāžu rīcības plānus atbilstoši aktuālajiem NILLTPF riskiem.	FATF 1., 6. un 7. rekomendācija; MONEYVAL 1.10., 1.12. rekomendācija. <i>Papildināts Latvijas Nacionālais NILLTF risku novērtēšanas ziņojums, 1.3.7.a pakšpunkts, 8. lpp.¹;</i> Sektorālais NILLTPF risku novērtējums.	Kompetento iestāžu rīcības plāni ir atbilstoši identificētajiem riskiem, definē uz nākotni vērstus un atbilstoši prioritizētus pasākumus, nosaka precīzus termiņus un izmērāmus ieviešanas rezultātus, un tie tiek ieviesti saprātīgi mazinot toleranci pret likuma subjektu formālu pieeju atbilstībai.	Atbilstoši Nacionālajam NILLTPF risku novērtējumam aktualizēti kompetento iestāžu rīcības plāni.	FKTK, VID, LB, IAUI, LZAP, LZNP, LZRA, NKMP, PTAC, LSMPAA, MKD, ĢP, VP, KNAB, FID		31.03.2021.
1.7.	Nodrošināt NILLTPF novēršanā un apkarošanā iesaistīto kompetento iestāžu ciešāku sadarbību.	<i>Papildinātais Latvijas Nacionālais NILLTF risku novērtēšanas ziņojums, 1.3.7. apakšpunkts, 8. lpp.²</i>	NILLTPF novēršanā un apkarošanā iesaistīto kompetento iestāžu (FID, izmeklēšanas iestāžu un prokuratūras) pastāvīga sadarbība - informācijas un prakses apmaiņa.	Izveidota pastāvīga starpinstitutūciju ekspertu (darba) grupa ciešākas sadarbības nodrošināšanai.	NKIM starpinstitutūciju darba grupa		Pastāvīgi
1.12.	Atkārtoti izvērtēt un noteikt Latvijas riska profilu, lai atbilstoši aktuālajiem riskiem reaģētu uz situācijas	FATF 1.2. pamatjautājums; FATF 1. rekomendācija.	Noteiktas NILL izmeklēšanas prioritātes un nodrošināta NILL konfiskācija atbilstoši Latvijas riska profilam.	Aktualizēts Latvijas riska profils.	FID	ĢP, izmeklēšanas iestādes, TM, IeM	30.06.2021.

	izmaiņām un nodrošinātu NILL konfiskāciju un noteiktu prioritātes NILL izmeklēšanā.						
1.13.	NILLTPF apkarošanā iesaistītajām institūcijām aktuālo izmeklēšanu ietvaros pēc iesaistītās institūcijas iniciatīvas sasaukt FID sadarbības koordinācijas grupu.	FATF 2. rekomendācija.	Turpināta sadarbības koordinācijas grupu praktiskā darbība. Nodrošināta efektīvāka informācijas apmaiņa starp publisko un privāto sektoru.	Pastāvīgi turpinātas FID sadarbības koordinācijas grupas sanāksmes. Regulāras FID sadarbības koordinācijas grupas sanāksmes. Dalība starptautiska mēroga publiskās - privātās partnerības formātos.	FID	UKI, VP, VDD, VID, KNAB, VRS, IDB, MP, IeVP, ĢP un likuma subjekti, LFNA	Reizi mēnesī

Rīcības virziens		Starptautiskā sadarbība					
Sasniedzamais mērķis		Starptautiskā sadarbība sniedz noderīgu informāciju, sekmē finanšu izlūkošanu un pierādījumu iegūšanu un veicina vēršanos pret noziedzniekiem un to aktīviem.					
Nr. P.k.	Pasākums	Pamatojums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
2.5.	Nodrošināt, ka Starptautiskās krimināltiesiskās sadarbības lūgumu informācijas sistēma saistībā ar plānotajām	FATF 37. un 38. rekomendācija.	Nodrošināta starptautiskās krimināltiesiskās sadarbības lūgumu vadības sistēmas funkcionēšana.	Izstrādāti priekšlikumi Starptautiskās krimināltiesiskās sadarbības lūgumu informācijas sistēmas uzlabošanā.	TM (TA), ĢP, VP		31.12.2022.

	izmaiņām TIS atbilst FATF 37. un 38. rekomendācijai.						
2.6.	Nodrošināt, ka UKI, FID un izmeklēšanas iestādes var ātri, konstruktīvi un efektīvi nodrošināt visplašāko starptautisko sadarbību attiecībā uz NILL, saistītiem sākotnējiem noziedzīgajiem nodarījumiem un terorisma finansēšanu atbilstoši FATF 40. rekomendācijas prasībām.	FATF 40. rekomendācija; <i>Latvia's First Enhanced Follow up Report - 73. un 75. rindkopa.</i>	UKI, FID un izmeklēšanas iestāžu īstenotā starptautiskā sadarbība attiecībā uz NILL, saistītiem sākotnējiem noziedzīgajiem nodarījumiem un terorisma finansēšanu atbilst FATF 40. rekomendācijas prasībām.	Papildinātas un aktualizētas "Vadlīnijas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas uzraudzības un kontroles institūciju starptautiskajai sadarbībai", attiecinot tās arī uz FID un izmeklēšanas iestāžu īstenoto starptautisko sadarbību saskaņā ar FATF 40. rekomendācijas prasībām.	TM	VID, FKTK, LB, IAUI, LZAP, LZNP, LZRA, NKMP, PTAC, LSMPAA, MKD, FID, VP, KNAB, VDD, VRS, IDB, MP, IeVP	31.12.2020.

Rīcības virziens		UZRAUDZĪBA					
Sasniedzamais mērķis		UKI pienācīgi uzrauga, kontrolē un regulē finanšu iestādes, NNDP un virtuālo aktīvu pakalpojumu sniedzējus, lai nodrošinātu atbilstību NILLTPFN prasībām, kas ir samērīgas atbilstošajiem riskiem.					
Nr. P.k.	Pasākums	Pamatojums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
3.3.	LAS ABLV kontrolēta pašlikvidācijas procesa nodrošināšana.	2018. gada 21. marta FSAP lēmums.	Kontrolēts pašlikvidācijas process, nodrošinot kreditoru un ar tiem saistīto personu, PLG	Regulāri vismaz reizi mēnesī par LAS ABLV pašlikvidācijas procesu informēta	FKTK, FID, VP, VID, KNAB	VDD	Pastāvīgi

			un pārstāvju atbilstības NILLTPFN un sankciju prasībām pārbaudi un efektīvu sadarbību ar tiesību aizsardzības iestādēm.	FSAP, lai nodrošinātu visu iesaistīto pušu darbības koordināciju efektīva pašlikvidācijas procesa nodrošināšanai.			
--	--	--	---	---	--	--	--

Rīcības virziens		JURIDISKĀS PERSONAS UN VEIDOJUMI					
Sasniedzamais mērķis		Novērsta iespēja juridiskām personām un veidojumiem ļaunprātīgi izmantot NILLTPF, un informācija par to PLG bez šķēršļiem ir pieejama kompetentajām iestādēm.					
Nr. P.k.	Pasākums	Pamatojums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
5.9.	Izveidot procesu un noteikt procedūras metodoloģijā, lai izmeklēšanas iestādes efektīvi un atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām iespējām iegūtu informāciju par juridiskajām personām un to patiesajiem labuma guvējiem.	Juridisko personu un NVO risku novērtējums; FATF labās prakses vadlīnijas juridisko personu patieso labuma guvēju atklāšanā.	Nodrošināts, ka izmeklēšanas iestādes ir pietiekami informētas un efektīvi iegūst juridisko personu pamatinformāciju un informāciju par to PLG.	1. Izstrādāta metodoloģija, kurā izskaidrots process un procedūras, kā izmeklēšanas iestādēm efektīvi un atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām iespējām iegūt informāciju par juridiskajām personām un to PLG.	IeM	TM	31.12.2020.
				2. Izmeklēšanas iestāžu apmācībās ietvertas apmācības par iespējām iegūt informāciju par juridiskajām personām un to PLG.	IeM	TM	31.03.2021.

Rīcības virziens		FINANŠU IZLŪKOŠANA					
Sasniedzamais mērķis		Kompetentās iestādes NILLTPF izmeklēšanā pienācīgi izmanto finanšu izlūkošanā iegūto un citu būtisku informāciju.					
Nr. P.k.	Pasākums	Pamatojums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
6.1.	Stiprināt tiesībsardzības iestāžu kapacitāti paralēlās finanšu izmeklēšanas jomā.	MONEYVAL 6.2. rekomendācija.	Organizētas regulāras tiesībsardzības iestāžu darbinieku apmācības un diskusijas par finanšu izlūkošanas informācijas (<i>financial intelligence</i>) izmantošanu.	Uzlabota paralēlās finanšu izmeklēšanas laikā sagatavoto materiālu kvalitāte. Apmācīti vismaz 40 tiesībsardzības iestāžu darbinieki.	FID	VP, VID, KNAB, VDD, ĢP, IDB, IeVP, VRS, MP	Pastāvīgi

Rīcības virziens		NOZIEDZĪGI IEGŪTU LIDZEKĻU LEGALIZĀCIJAS IZMEKLĒŠANA UN KRIMINĀLVAJĀŠANA					
Sasniedzamais mērķis		NILL noziedzīgie nodarījumi un darbības tiek izmeklēti, vainīgie tiek saukti pie atbildības, un tiem piemēro efektīvas, samērīgas un atturošas sankcijas.					
Nr. P.k.	Pasākums	Pamatojums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
7.1.	Ieviest vienotu pieeju paralēlajām finanšu izmeklēšanām, veicot predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanu.	MONEYVAL 7.1. rekomendācija.	Veiktas sistemātiskas paralēlās finanšu izmeklēšanas.	1. Visās izmeklēšanas iestādēs ieviesta paralēlās finanšu izmeklēšanas veikšanas sistēma.	VP, IDB, VID, KNAB, VRS, MP, VDD, IeVP	VP, IDB, VID, KNAB, VRS, MP, VDD, IeVP	01.08.2020.
				2. Izstrādāts metodiskais materiāls par paralēlo finanšu izmeklēšanu veikšanu izmeklēšanas iestādē.	ĢP		31.03.2021.
				3. Izmeklēšanas iestādēs ieviesta vienota pieeja paralēlo finanšu izmeklēšanu veikšanai.	VP, VID, KNAB, VDD, VRS, IDB, MP, IeVP		31.12.2021.
7.2.	Nosakot NILL apkarošanu kā prioritāti, stiprināt	MONEYVAL 7.1. un 7.2. rekomendācija.	Stiprināta izmeklēšanas, kriminālvajāšanas un	1. Piešķirts finansējums jaunu amata vietu izveidei	VP		31.12.2021.

	izmeklēšanas iestāžu, prokuratūras un tiesu iestāžu darba resursu kapacitāti un spēju pilnvērtīgi apstrādāt, izmeklēt un iztiesāt potenciāli pieaugušo pārbaudāmās informācijas apjomu un kriminālprocesu skaitu NILL jomā.		iztiesāšanas kapacitāte NILL lietās.	VP Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldē un Kriminālizlūkošanas vadības pārvaldē.			
				2. Piešķirts finansējums jaunai štata vietai tiesā - zinātniskais asistents/konsultants.	TM	TA	31.12.2021.
				3. Piešķirts finansējums jaunu amata vietu izveidei prokuratūrā.	ĢP		31.12.2021.
				4. Piešķirts finansējums papildu amata vietu izveidei KNAB.	KNAB		31.12.2022.
7.3.	Prakses vadlīniju vienotas pieejas nodrošināšanai NILL izmeklēšanā, pierādījumu minimālā apjoma nodrošināšanai regulāra pilnveidošana.	MONEYVAL 7.1. un 7.3. rekomendācija; Papildināts Latvijas Nacionālais NILLTF risku novērtēšanas ziņojums, 1.3.7. apakšpunkts, 8. lpp.	Regulāri izvērtētas un aktualizētas vadlīnijas.	Aktualizētas un pilnveidotas vadlīnijas, ietverot tajās praksē identificēto problēmjautājumu risinājumus, tostarp attiecībā par paralēlo finanšu izmeklēšanu veikšanu un NILL izmeklēšanas institucionālo piekritību.	PSDG		Reizi gadā līdz katra gada 31. decembrim
7.5.	Atbilstoši izstrādātajās vadlīnijās NILL lietu prioritizēšanā (uz	MONEYVAL 7.2. rekomendācija.	Virzītas prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai vismaz 5 Latvijas riska profilam	Divu gadu laikā nodotas prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai vismaz 5	VP, VID, KNAB, VDD	VRS, IDB, MP, IeVP	31.12.2021.

	risku novērtējumu balstīta pieeja) noteiktajiem principiem un kritērijiem atlasīt un prioritāri izmeklēt izskatāmās NILL lietas.		atbilstošas NILL lietas divu gadu laikā.	Latvijas riska profilam atbilstošas NILL lietas.			
7.6.	Lai nodrošinātu tiesībsardzības iestāžu sistēmisku un vienotu darbību noziedzības apkarošanas jomā, izveidot un pilnā apjomā ieviest Nacionālo kriminālizlūkošanas modeli.	MONEYVAL 7.1. rekomendācija; Pasākumu plāns 2017.-2019. g. 3.9. pasākums.	Nodrošināta iespēja operatīvās darbības subjektiem operatīvi apmainīties ar viņu rīcībā esošo operatīvo informāciju.	Izvērtētas iespējas piesaistīt ES strukturālo fondu IT sistēmas attīstības 2. kārtas finansējumu vienotas IT sistēmas izveidei.	IeM	FM, VID, ĢP, TM, KNAB, SAB	31.12.2022.
7.7.	Apmācības NILL apkarošanā: 1. Organizēt un veikt izmeklētāju un prokuroru apmācību par kriptovalūtām un ar tām saistītiem riskiem.	MONEYVAL 7.1., 7.3., 7.4. rekomendācija; Papildināts Latvijas Nacionālais NILLTF risku novērtēšanas ziņojums, 1.3.7. apakšpunkts, 8. lpp.	1. Veicināta izpratne par kriptovalūtu izmantošanu NILL, iespējām tās identificēt un arestēt.	1. Apmācīti izmeklētāji un prokurori, tiesneši, FID darbinieki atbilstoši atbildīgās institūcijas ikgadējam plānam.	TM (TA), VAS	FKTK, VP, VID, KNAB, VDD, ĢP, VRS, IDB, MP, IeVP, FID	31.12.2022.
	2. Organizēt un veikt izmeklētāju un analītiķu apmācības finanšu analīzes jomā un finanšu izmeklēšanas organizēšanā.		2. Nodrošināta efektīvāka noziedzīgi iegūtu līdzekļu identifikācija.	2. Apmācīti izmeklētāji un analītiķi atbilstoši atbildīgās institūcijas ikgadējam plānam.	TM (TA), VAS	VP, VID, KNAB, VDD, ĢP, VRS, IDB, MP, IeVP, FID	31.12.2022.
	3. Izstrādāt un īstenot apmācību programmu "Noziedzīgi iegūtu		3. Veicināta VP izmeklētāju un citu amatpersonu izpratne par noziedzīgi iegūtu	3. Apmācīti VP izmeklētāji un citas amatpersonas atbilstoši atbildīgās	Valsts policijas koledža		31.12.2022.

līdzekļu atguve (identifikācija, izsekošana, arests, konfiskācija pirmstiesas izmeklēšanas laikā)".	līdzekļu identifikāciju un arestu aizdomās turēto personu un personas, kas uztur pastāvīgas attiecības ar aizdomās turēto, mantai, t.sk. ārvalstīs.	institūcijas ikgadējam plānam.				
4. Īstenot tiesnešu, prokuroru un izmeklētāju apmācības par NILL izmeklēšanai nepieciešamā pierādījumu apjoma nodrošināšanu, tai skaitā par sodu politiku.	4. Izveidota vienota prakse NILL izmeklēšanā, personu saukšanā pie kriminālatbildības un atturošu sodu piemērošanā.	4. Apmācīti tiesneši, prokurori un izmeklētāji atbilstoši atbildīgās institūcijas ikgadējam plānam.	TM (TA), ĢP, Latvijas Tiesnešu mācību centrs, VAS	VP, VID, KNAB, VDD, ĢP, VRS, IDB, MP, IeVP	Pastāvīgi	

Rīcības virziens		KONFISKĀCIJA					
Sasniedzamais mērķis		Noziedzīgi iegūti līdzekļi un nozieguma rīki tiek konfiscēti.					
Nr. P.k.	Pasākums	Pamatojums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
8.2.	Apmācības: Īstenot prokuroru un izmeklētāju kopīgas apmācības par mantas īpašās konfiskācijas tiesisko regulējumu un piemērošanu praksē.	Papildināts Latvijas Nacionālais NILLTF risku novērtēšanas ziņojums, 1.3.7. apakšpunkts, 8. lpp.;	1. Veicināta vienota izpratne par mantas īpašās konfiskācijas tiesisko regulējumu un nodrošināta efektīvāka tā piemērošana praksē.	1. Apmācīti NILL lietās praktizējošie vai potenciāli praktizējošie izmeklētāji un prokurori atbilstoši atbildīgās institūcijas ikgadējam plānam.	ĢP, VP	VID, KNAB, VDD, VRS, IDB, MP, IeVP	Pastāvīgi
	Turpināt īstenot apmācības par noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskāciju (t.sk. apzināšanu, līdzekļu	MONEYVAL 8.1. rekomendācija.	2. Vienota izpratne par noziedzīgi iegūtu līdzekļu arestu un konfiskāciju.	2. Apmācīti izmeklētāji, prokurori un tiesneši atbilstoši atbildīgās	VAS, TM (TA)	ĢP, VP, VID, KNAB, VDD, VRS, IDB, MP, IeVP, FID	31.12.2022.

	iesaldēšanu, aresta uzlikšanu, konfiscēšanu un lēmuma/ sprieduma izpildi, ievērojot normatīvo regulējumu, kas stājas spēkā 2017. gada 1. augustā).			institūcijas ikgadējam plānam.			
8.3.	Pilnveidot (papildināt) vadlīnijas mantas īpašās konfiskācijas nodrošināšanai pirmstiesas kriminālprocesā.	Papildināts Latvijas Nacionālais NILLTF risku novērtēšanas ziņojums, 1.3.7. apakšpunkts, 8. lpp.	Izveidota vienota prakse mantas īpašās konfiskācijas piemērošanā.	Pilnveidotas un izplatītas vadlīnijas.	NKIM starpinstitūciju darba grupa		Pastāvīgi
8.4.	Regulāri apkopot un analizēt noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācijas statistikas datus.	MONEYVAL 8.2. rekomendācija.	Iegūti visaptveroši un pārskatāmi statistikas dati par noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācijas piemērošanas efektivitāti.	Sagatavots pārskats par noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācijas piemērošanas efektivitāti un izdarīti secinājumi tās uzlabošanai.	TM	TA, ĢP, VP, VID, KNAB, VDD, VRS, IDB, MP, IeVP	Reizi gadā, pārskatu sagatavojot par iepriekšējo gadu līdz gada 1. martam
8.5.	Veikt izvērtējumu mehānisma ieviešanai par mantas konfiskāciju ārpus kriminālprocesa.	FSAP 10.09.2020. sēdes lēmums	Izanalizēta iespēja veikt mantas konfiskāciju gadījumā, kad mantas likumisko izcelsmi noskaidrot nav iespējams.	Sagatavots un iesniegts ziņojums izskatīšanai FSAP.	TM	FID, IeM	01.03.2021.

³ MK 2020. gada 29. septembra rīkojums Nr. 576 “Par pasākumu plānu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam”, sk.: <https://likumi.lv/ta/id/317729-par-pasakumu-planu-noziedzigi-iegutu-lidzeklu-legalizācijas-terorisma-un-proliferācijas-finansēšanas-novēršanai-laikposmam>

Pasākumu plāns samērīgas pieejas nostiprināšanai, izpildot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas prasības⁴

Nr. P.k.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
2.	Politiski nozīmīgo personu (turpmāk – PNP) reģistra satura un statusa papildināšana.	2.1. Izvērtēt iespēju papildināt VID uzturētā PNP reģistra saturu, ņemot vērā citu valsts iestāžu rīcībā esošo informāciju par Latvijas PNP un to ģimenes locekļiem.	2.1. Izvērtēti un noteikti nepieciešamie pasākumi PNP reģistra pilnveidei, nemainot atbildības sadalījumu par klienta izpētes prasību izpildi.	FM VID	FID KNAB CVK FKTK	01.03.2021.
14.	Izveidot pastāvīgu, plānveidīgu, savstarpēji saskaņotu un pārdomātu apmācību programmu (funkciju) gan finanšu iestāžu darbiniekiem, gan uzņēmējiem no atbildīgo institūciju puses. (Izpilde saistīta ar pasākumu plānu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam, 4.3.2.apakšpunktu)	Veidot NILLTPF novēršanas jomas apmācību plānveidīgu organizēšanu.	14.2. Ieviest tiesnešu, prokuroru un izmeklētāju integrētu kvalifikācijas pilnveides sistēmu, nodrošinot stabili, starpdisciplināru un mērķtiecīgu kvalifikācijas pilnveides sistēmu, izveidojot tiesnešu, prokuroru un izmeklētāju mācību centru.	TM	ĢP FID IeM	31.03.2026.

18.	Nodrošināt atbilstošu un aktīvu ieviesto Sadarbības koordinācijas grupas mehānismu darbību, faktisku izmantošanu un kultūru no valsts institūciju, tiesībsardzības institūciju un privātā sektora puses.	18.1. TM regulāri iekļaut darba kārtībā NNP pārskatu par sadarbības koordināciju finanšu, ekonomiskajos un ar korupciju saistītos noziegumos, tādējādi stiprinot NNP uzraudzību par sadarbības koordinācijas grupas darbības efektivitāti.	Veicināta privātā un publiskā sektora sadarbība finanšu, ekonomisko un ar korupciju saistīto noziegumu novēršanā un izmeklēšanā.	TM kā NNP sekretariāts		Pastāvīgi
		18.2. Vadlīnijas izmeklētājiem pielietot sadarbības koordinācijas mehānismu.		FID TAI		01.07.2021.

⁴ FM tīmekļvietne, Pasākumu plāns samērīgas pieejas nostiprināšanai, izpildot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas prasības, sk.: <https://www.fm.gov.lv/lv/pasakumu-plans-samerigas-pieejas-nostiprinasanai-izpildot-noziedzigi-iegutu-lidzeklu-legalizacijas-un-terorisma-un-proliferacijas-finansesanas-noversanas-prasibas>

Noziedzības novēršanas padomes rīcības plāns laikposmam no 2021. līdz 2026. gadam⁵

1. Rīcības virziens - Risku vadība un prioritāšu noteikšana							
<p><u>Rīcības virzības mērķis</u> – skaidri identificēt noziedzības riskus kopumā un atsevišķās jomās (piemēram, korupcija, vardarbīgie noziegumi), apzinot nozīmīgākos riskus un vājākos punktus (lielākā ievainojamība), kas ļautu precīzi identificēt prioritāros pasākumus un vēltīt tiem attiecīgus resursus, kā arī vadīt riskus, izvairoties no risku ignorēšanas. Stiprināt likuma autoritāti, cita starpā nodrošinot soda neizbēgamības principa darbību. Panākt, ka sabiedrības informēšana un iesaiste darbojas kā papildu atbalsts prioritāro mērķu sasniegšanai. Stiprināt sabiedrības uzticēšanos tiesai, prokuratūrai un tiesību aizsardzības iestādēm, tādējādi veicinot sabiedrības iesaistīšanos noziedzības novēršanā un atklāšanā.</p>							
Darbības joma	Pasākumi		Rezultatīvie rādītāji	Termiņi	Atbildīgās institūcijas	Līdzatbildīgās institūcijas	Komentāri
1.1 Risku apzināšana, novērtēšana un aktualizēšana. Prioritāšu noteikšana, konkrētas rīcības identificēšana prioritāro mērķu sasniegšanai.	1.1.1.	Stiprināt un attīstīt NKIM kā NNP stratēģisko noziedzības analīzes un monitoringa rīku. NKIM veic analīzi par noziedzību valstī, tās tendencēm un veicinošiem un mazinošiem faktoriem, izvirzot priekšlikumus prioritāriem uzdevumiem starpnozaru līmenī, lai mazinātu noziedzību un vairotu cilvēku drošības sajūtu un uzticību tiesiskumam.	Izstrādāts nacionāla līmeņa analītiskais ziņojums, kurā identificētas noziedzības formas un tendences, kas sabiedrībai un valstij rada vislielāko kaitējumu, vai apdraud īpaši jutīgas grupas (piemēram, bērnus), kā arī noteiktas tendences radītā kaitējuma apmēra pieaugumam. Sagatavoti priekšlikumi NNP ikgadējo prioritāšu noteikšanai noziedzības apkarošanai.	Reizi gadā	VP	NKIM pārstāvētās un citas kompetentās iestādes	NNP reizi gadā apstiprina/aktualizē attiecīgā gada/ divu gadu prioritāros noziedzības apkarošanas rīcības virzienus, balstoties uz NKIM analīzi. Apstiprinātie rīcības virzieni ir pamatojums budžeta sarunu prioritāšu noteikšanai. <u>Finansējums:</u> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i>
	1.1.2.	Nodrošināt efektīvu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un apkarošanu, kas balstās uz nacionālo NILLTPF risku novērtējumu un Pasākumu plānu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas,	1. Izstrādāts Nacionālais NILLTPF risku novērtējums par 2020. – 2022. gadu.	31.12.2023.	FID	FKTK, VID, LB, IAUI, LZAP, LZNP, LZRA, NKMP, PTAC, LSMPAA, MKD, VP, KNAB, VDD,	Pasākumu plāna NILLTPF novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam 1.2. pasākums. <u>Finansējums:</u>

		terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam.				ĢP, IeM, FM, TM, ĀM	<i>Rezultatīvais rādītājs tiks sasniegts esošā budžeta ietvaros.</i>
		2. Aktualizēti kompetento iestāžu rīcības plāni atbilstoši aktuālajam Nacionālo NILLTPF risku novērtējumam.	6 mēnešu laikā pēc Nacionālā NILLTPF risku novērtējuma publiskošanas	FID, VP, KNAB, VDD, VID, ĢP, VRS, IDB, MP, IeVP, IeM, TM			Pasākumu plāna NILLTPF novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam 1.5. un 1.6. pasākums. <i>Finansējums: Rezultatīvais rādītājs tiks sasniegts esošā budžeta ietvaros.</i>
		3. Divu gadu laikā nodotas prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai vismaz 5 Latvijas riska profilam atbilstošas NILL lietas.	31.12.2022.	VP, VID, KNAB, VDD	VRS, IDB, MP, IeVP		Pasākumu plāna NILLTPF novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam 7.5. pasākums. <i>Finansējums: Rezultatīvais rādītājs tiks sasniegts esošā budžeta ietvaros</i>
		4. Pamatojoties uz aktuālā Nacionālo NILLTPF risku novērtējuma secinājumiem, identificētajiem draudiem un	6 mēnešu laikā pēc Nacionālā NILLTPF risku novērtējuma publiskošanas	FID	VP, KNAB, VDD, VID, ĢP, VRS, IDB, MP, IeVP, IeM, TM		Pastiprināta uzmanība tiem jautājumiem, kas saistīti ar noziedzības apkarošanu.

			ievainojamību, nodrošināt nepieciešamās rīcības apzināšanu un sagatavot priekšlikumus NILLTPFN jomas pilnveidošanā.				<i>Finansējums: Rezultatīvais rādītājs tiks sasniegts esošā budžeta ietvaros</i>
	1.1.3.	Tiesību aizsardzības iestāžu un citu valsts iestāžu korupcijas risku novēršana un sistēmas pilnveidošana, valsts amatpersonu noziegumu izskaušanai valsts dienestā. Veikt korupcijas risku analīzi, apzinot nozīmīgākos korupcijas riskus un vājākos punktus, kuros ar visaugstāko varbūtību riski var iestāties. Izstrādāt vienotu metodoloģiju korupcijas risku novērtēšanai nacionālajā līmenī, kas būtu pielietojama, analizējot korupcijas riskus arī atsevišķās institūcijās vai jomās.	1. Apzināti nozīmīgākie korupcijas riski un vājākie punkti, kuros ar visaugstāko varbūtību riski var iestāties. Izstrādāta vienota korupcijas risku novērtēšanas metodoloģija.	31.12.2022.	KNAB	IeM, IDB, VP, VID IDP, VRS	<i>Finansējums: Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i>
			2. Izstrādāts un ieviests pasākumu plāns korupcijas un interešu konflikta novēršanas sistēmas pilnveidošanai.	31.12.2023.	KNAB	IeM, IDB, VP, VID IDP, VRS	
			3. Konceptuālais ziņojums par normatīvo aktu, kas regulē interešu konflikta novēršanu un mazina korupcijas riskus valsts amatpersonu darbībā modernizāciju un vienota korupcijas risku analītiska rīka izveidi, lai pilnvērtīgi izmantotu valsts pārvaldes iestāžu rīcībā esošās datu bāzes un uzkrāto zinātību.	31.07.2022.	KNAB	IeM, IDB, VP, VID IDP, VRS	

1.2.	Sabiedrības līdzdalība.	1.2.1.	Tiesu un prokuratūras komunikācija ar sabiedrību. Lēmumu, spriedumu skaidrošana. Lēmumu kvalitāte no saprotamības viedokļa. Tiesnešu un prokuroru apmācības komunikācijai ar sabiedrību. Sabiedrības informēšana un anketēšana.	Pilnveidota un praksē realizēta veiksmīga komunikācija ar sabiedrību par pieņemtajiem nolēmumiem. Sabiedrības aptaujas apliecina, ka palielinās sabiedrības uzticība tiesām un prokuratūrai.	Pastāvīgi	TM, ĢP,	TA, AT	<i>Finansējums:</i> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i>
		1.2.2.	Sabiedrības motivēšana iesaistīties latentās noziedzības novēršanā un apkarošanā. Informatīvās kampaņas par to, kādas sekas rada neziņošana par un iecietība pret likumpārkāpumiem. Sabiedrības anketēšana, lai noskaidrotu sabiedrības viedokli par TAI, prokuratūras un tiesu darbu no noziedzības apkarošanas uzticības aspekta.	1. Ir apzināta sabiedrības attieksme pret TAI, prokuratūras un tiesu darbu noziedzības apkarošanā. 2. Īstenotas aktivitātes 2021. un 2022.gadā apstiprinātā Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2014.-2021.gada perioda programmas “Starptautiskā policijas sadarbība un noziedzības apkarošana” projekta Nr.EEZ/KNAB/2020/4 “Atbalsts trauksmes celšanas sistēmas izveidei Latvijā” ietvaros. Pieaugusi sabiedrības uzticēšanās KNAB (socioloģiskā aptauja).	Pastāvīgi	TA	TAI, ĢP, TM, IeM	<i>Finansējums:</i> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i>
				3. Organizētas informatīvās kampaņas.	Pastāvīgi	KNAB	TAI	<i>Finansējums:</i> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i>
		1.2.3.	Sadarbība ar medijiem noziedzības apkarošanā. TAI informē medijus par	TAI sadarbojas ar medijiem noziedzības apkarošanā. Jaunieši ir	Pastāvīgi	KNAB, VP, VID	TAI, IZM	TM, IeM, FM, TA, KM

		<p>sabiedriski nozīmīgu noziedzīgu nodarījumu atklāšanu, kā arī ar mediju starpniecību aicina sabiedrību iesaistīties noziedzīgu nodarījumu atklāšanā. Jauniešu izglītošana par kriminālatbildību. Skolēniem ir jāskaidro un jārāda ar dažādiem piemēriem, kādas sekas rada iecietība pret likumpārkāpumiem, korupciju, vardarbību.</p>	izglītoti par noziedzības riskiem.				<p>atbalstāma. Vienlaikus sadarbība ir jāuztver kā valsts pārvaldes iestāžu iespēju izmantot mediju kā informācijas izplatīšanas platformu, ievērojot redakcionālo neatkarību, nevis mediju pienākumu informēt sabiedrību par noziedzīgu nodarījumu atklāšanu vai sabiedrības iesaistīšanu noziedzīgu nodarījumu atklāšanā.</p> <p><i>Finansējums:</i> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i></p>
	1.2.4.	<p>Regulāri iekļaut NNP darba kārtībā pārskatu par sadarbības koordinācijas grupas mehānismu darbību finanšu, ekonomiskajos un ar korupciju saistītos noziegumos, tādējādi stiprinot NNP uzraudzību par sadarbības koordinācijas grupas darbības efektivitāti, lai praksē nodrošinātu atbilstošu un aktīvu ieviesto sadarbības koordinācijas grupas mehānismu darbību, faktisku izmantošanu un kultūru no valsts institūciju, tiesībaizsardzības institūciju un privātā sektora puses.</p>	Regulāri iekļauti NNP darba kārtībā pārskati par sadarbības koordinācijas grupas mehānismu darbību finanšu, ekonomiskajos un ar korupciju saistītos noziegumos.	Pastāvīgi	TM kā NNP sekretariāts	TAI FID	<p>1.3.6. pasākums noteikts apstiprinātajā pasākumu plāna samērīgas pieejas nostiprināšanai, izpildot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas prasības 18. pasākumā, norādāms informatīvajā sadaļā.</p> <p><i>Finansējums:</i> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i></p>

2. Rīcības virziens - Iestāžu darbības kvalitāte, efektivitāte un sadarbība						
Rīcības virzības mērķis – pilnveidot un attīstīt tiesībsargājošo iestāžu funkciju izpildi un darbinieku – tiesībsargājošo iestāžu amatpersonu, tai skaitā, operatīvo darbinieku, izmeklētāju, analītiķu, kā arī prokuroru un tiesnešu – izglītošanu un apmācību, izstrādāt sadarbības vadlīnijas starp tiesībsargājošajām iestādēm, pilnveidot tiesībsargājošo iestāžu tehnoloģisko kapacitāti, kā arī ar likumu noteikto uzdevumu izpildes kvalitāti un atalgojumu, lai nodrošinātu tiesiskās sistēmas efektīvu un kvalitatīvu funkcionēšanu.						
Darbības joma	Pasākumi	Rezultatīvie rādītāji	Termiņi	Atbildīgās institūcijas	Līdzatbildīgās institūcijas	Komentāri
2.1. Izglītība.	2.1.1. Izveidot pastāvīgu, plānveidīgu, savstarpēji saskaņotu un pārdomātu kvalifikācijas pilnveides sistēmu tiesnešiem un prokuroriem, paredzot stabilu saikni ar izmeklētājiem (starpdisciplināros jautājumos) un nodrošinot pietiekamas, praksē balstītas, reālajām vajadzībām atbilstošas mācības.	1. Pieņemta mācību stratēģija, kas ietver gan stratēģiskos mācību programmu virzienus, gan mācību īstenošanas metodoloģijas vadlīnijas.	31.12.2021.	TP	TM, LTMC, AT, ĢP, FID, IeM, VID	<i>Finansējums: Pasākuma 1. un 2. rezultatīvais rādītājs tiks īstenots esošā budžeta ietvaros. Attiecībā pie šī pasākuma 3. rezultatīvā rādītāja: Mācību centra infrastruktūras izveidei un apmācību procesa nodrošināšanai paredzēts piesaistīt finansējumu no Eiropas atveseļošanas un noturības mehānisma līdzekļiem 7 572 030 euro apmērā laikposmā no 2022.-2026.gadam (pirmajam pusgadam). Mācību centra infrastruktūras izveidei plānots finansējums</i>
		2. Izstrādāts un Ministru kabinetā atbalstīts normatīvais regulējums justīcijas tālākizglītības reformas ieviešanai par jauna mācību centra izveidošanu, nodrošinot tā virzību un pieņemšanu Saeimā.	31.12.2022.	TM	TP	
		3. Nodrošināta infrastruktūra vienota mācību centra darbības uzsākšanai ar 2024.gada 1.janvāri. Turpināts darbs pie mācību programmu izstrādes un ieviešanas.	01.01.2024.	TM	TP, AT, ĢP, FID, IeM, VID	

								<p><i>3 059 100 euro apmērā, paredzot tā izveidi līdz 2024.gada 1.janvārim. Mācību programmām un to īstenošanai novirzāmais finansējums no ANM fonda līdzekļiem plānots 2 922 362 euro apmērā, uzsākot programmu īstenošanu no 2022.gada, pakāpeniski sasniedzot vēlamo apmācības apmēru sākot no 2024.gada.</i></p>
		2.1.2	<p>Īstenot valsts vienotos jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmenus.</p>	<p>Jurista kvalifikāciju iegūst studējošie, kas nokārtojuši valsts vienoto jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un apliecinājuši savas zināšanas un prasmes pēc vienotiem, valsts noteiktiem kritērijiem.</p>	<p>Pastāvīgi 2 reizes gadā – augstskolu ziemas un vasaras sesijā.</p>	TM		<p>Atbilstoši MK 15.01.2019. not. Nr. 46 “Valsts vienotā jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmena kārtība” 2021. gada jūnijā notiks pirmais valsts vienotais jurista profesionālās kvalifikācijas eksāmens. Eksāmena ieviešanas mērķis – ilgtermiņā paaugstināt</p>

							<p>juridiskās izglītības kvalitāti Latvijā, nodrošinot vienotu juristu profesionālās kvalifikācijas teorētisko un praktisko sagatavotību un tās vienvēidīgas paaugstināšanas iespējas. Atbilstoši minēto noteikumu 24.1. apakšpunktam eksāmenā pārbauda studējošā zināšanas un prasmes, tostarp, krimināltiesībās un kriminālprocesa tiesībās.</p> <p><i>Finansējums:</i> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i></p>
--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>2.1.3. Nodrošināt speciālistu sagatavošanu tiesībsardzības iestāžu vajadzībām par valsts budžeta līdzekļiem Rīgas Stradiņa universitātē bakalaura studiju programmā “Policijas darbs” un speciālu moduli papildinātā maģistra programmā “Tiesību zinātne”.</p>	<p>1. Nodrošināta ilgtermiņa sadarbība tiesībsardzības iestāžu personāla sagatavošanā.</p>	<p>Pastāvīgi (līdz 23.04.2025.)</p>	<p>VP, KNAB, VID, IDB, RSU</p>		<p>Ar RSU un katru iestādi noslēgtais līgums par ilgtermiņa speciālistu sagatavošanu iestādes vajadzībām. Atbilstoši 2019.gada 17.septembra Ministru kabineta sēdes protokola Nr. 42 28. § Informatīvais ziņojums “Par valsts universitātes izvēli tiesībsardzības iestāžu speciālistu sagatavošanai un atbilstoša normatīvā regulējuma izstrādes nepieciešamību” 6. punktam jautājumu par papildu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu tiesībsardzības iestādēm speciālistu sagatavošanai tiesībsardzības iestāžu vajadzībām Rīgas Stradiņa universitātē bija nolemts izskatīt Ministru kabinetā turpmāko gadu un vidēja termiņa valsts budžeta</p>
			<p>2. Sagatavoti un iesniegti attiecīgi starpnozaru prioritārā pasākuma pieteikumi (finansējuma pieprasīšanai) nākamā gada un vidēja termiņa valsts budžeta likumprojektu sagatavošanas procesā, ņemot arī vērā faktisko vidējo studiju vietu skaitu bakalaura studiju programmā “Policijas darbs” un ar speciālu moduli papildinātā maģistra programmā “Tiesību zinātne”, kā arī izglītojamo skaitu kvalifikācijas paaugstināšanasursos, un studiju vietas bāzes</p>	<p>Reizi gadā</p>	<p>IeM</p>	<p>VP, KNAB, VID, IDB</p>	

				izmaksas attiecīgajam gadam.				<p>likumprojektu sagatavošanas un izskatīšanas procesā kopā ar visu ministriju un centrālo valsts iestāžu iesniegtajiem prioritāro pasākumu pieteikumiem atbilstoši valsts budžeta finansiālajām iespējām.</p> <p>Faktiski ne 2021., ne turpmākajiem gadiem, ne likumā "Par valsts budžetu 2021.gadam", ne likumā "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2021., 2022. un 2023.gadam" papildu finansējums nav paredzēts.</p> <p><i>Finansējums: Atbilstoši 2019.gada 17.septembra Ministru kabineta sēdes protokola Nr. 42 28. § 6.punktam speciālistu sagatavošanai tiesībaizsardzības iestāžu vajadzībām Rīgas Stradiņa universitātē papildu</i></p>
--	--	--	--	------------------------------	--	--	--	--

								<p><i>nepieciešamais finansējums 2021.gadam ir ne vairāk kā 635 351 euro, 2022.gadam ne vairāk kā 1 189 863 euro, 2023.gadam ne vairāk kā 1 402 770 euro, 2024.gadam ne vairāk kā 1 627 546 euro, 2025.gadam un turpmāk katru gadu ne vairāk kā 1 870 885 euro apmērā</i></p> <p><i>Iekšlietu ministrija ir iesniegusi saskaņošanai Finanšu ministrijā rīkojuma projektu "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem", kas paredz Finanšu ministrijai no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" piešķirt Iekšlietu</i></p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--

								<p>ministrijai (Valsts policijai) finansējumu 150 952 euro apmērā, lai saskaņā ar 2020. gada 13. augusta līgumu “Par ilgtermiņa speciālistu sagatavošanu Valsts policijas vajadzībām”, nepieciešamajā skaitā nodrošinātu Valsts policijas amatpersonu uzņemšanu un izglītošanu profesionālajā bakalaura studiju programmā „Policijas darbs”. Papildu finansējums 150 952 euro apmērā nepieciešams 2021.gadā. Valsts policijai budžeta apakšprogrammā 06.01.00 “Valsts policija” Valsts policistu izglītošanai Rīgas Stradiņa universitātē ik gadu bāzes izdevumos tiek plānots finansējums 161 480 euro apmērā.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	---

		2.1.4.	Latvijas Policijas akadēmijas atjaunošana	Izstrādāts un Ministru kabinetā izskatīts informatīvais ziņojums par nepieciešamajiem pasākumiem un finansējuma piesaisti tās dibināšanai un darbības nodrošināšanai	31.12.2021.	IeM	VID, ĢP, IZM, TM, KNAB	<i>Finansējums: Finansējuma apjoms un avoti atbilstoši MK izskatītajā ziņojumā noteiktajam, paredzot augstskolas darbības uzsākšanu sākot ar 2027. gadu</i>
2.2.	Sadarbība starp iestādēm un ar pašvaldībām.	2.2.1.	Sadarbības un dialoga veicināšana starp izpildvaru un tiesu varu tiesiskuma stiprināšanai. Izveidot augstāko amatpersonu apspriedes forumu, kurā regulāri tiktos TM un IeM vadība ar AT priekšsēdētāju, Ģenerālprokuroru, VP priekšnieku un citu TAI vadību, lai apspriestu un risinātu aktuālākos jautājumus, kas saistīti ar tiesiskuma apdraudējuma riskiem, noziedzības novēršanu un apkarošanu.	Pilnveidota sadarbība un dialogs starp izpildvaru un tiesu varu tiesiskuma stiprināšanai.	Pastāvīgi	TM, IeM, AT ĢP, TAI		<i>Finansējums: Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i>
		2.2.2.	Izstrādāt prokuratūras un TAI sadarbības vadlīnijas, nolūkā nodrošināt kopēju nostāju par prioritārajām lietu kategorijām, izmeklēšanas virzieniem un samērīgām prasībām pierādījumu apjomam, kas ir nepieciešams personu saukšanai pie kriminālatbildības, tādējādi	Izstrādātas prokuratūras un TAI horizontālās sadarbības vadlīnijas.	2022. gada decembris	ĢP	TAI, TM	<i>Finansējums: Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i>

			pēc iespējas efektīvāk izmantojot izmeklēšanas iestādēm un prokuratūrai pieejamos resursus.					
		2.2.3.	Organizēt lokāla mēroga sabiedriskās kārtības un drošības sēdes un sanāksmes konkrētās administratīvajās teritorijās, veicinot pašvaldību iesaistīšanu noziedzības novēršanas pasākumu (prevencijas) plānošanā un ieviešanā.	1. Organizētas lokālas sabiedriskās kārtības un drošības sēdes un sanāksmes Latvijas teritorijā;	Pastāvīgi, sākot ar 01.07.2021.	VP	Pašvaldības	Īstenojot pasākumu, ir jāņem vērā, ka pašvaldību funkcijas ir noteiktas ar likumu un tās neparedz pašvaldību iesaistīšanos noziedzības novēršanas pasākumu plānošanā. Proti, saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 12.punktu pašvaldību autonomā funkcija ir piedalīties sabiedriskās kārtības nodrošināšanā, apkarot žūpību un netiklību, savukārt saskaņā ar likuma "Par policiju" 19.panta otrās daļas 1.punktu pašvaldības policijas pienākumos ietilpst likumpārkāpumu profilakse. Vienlaikus pašvaldības policija varētu tikt iesaistīta noziedzības
				2. Sniegts ziņojums NNP par paveikto un konstatēto gada laikā, kā arī priekšlikumiem turpmākajai rīcībai.	Pirmais ziņojums līdz 31.12.2022. pēc tam reizi gadā	VP		

								<p>novēršanas pasākumu īstenošanā, ievērojot likuma “Par policiju” 19.panta otrās daļas 1.punktā noteikto kompetenci.</p> <p><i>Finansējums:</i> Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</p>
2.3.	TAI kapacitātes stiprināšana.	2.3.1.	<p>Noteikt konkurētspējīgu un vienlīdzīgu atalgojumu un sociālās garantijas (t.sk. izdienas pensijas) IeM sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, VID Nodokļu un muitas policijas pārvaldes amatpersonām, VID IDP amatpersonām un KNAB amatpersonām, sasaistot to ar atbilstošu darba kvalitātes nodrošināšanu un rezultatīvo radītāju sasniegšanu.</p>	1. Izstrādāts informatīvā ziņojuma projekts par amatpersonu atlīdzības sistēmas pilnveidošanu.	31.12.2021.	IeM, FM, KNAB	VP, VRS, VUGD, IDB, VID	<p>IeM, VID un KNAB ir savi stratēģiskie plāni kapacitātes un spēju stiprināšanā.</p> <p><i>Finansējums:</i> Pasākuma 1. rezultatīvā radītāja sasniegšana tiks īstenota esošā budžeta ietvaros. Par nepieciešamā finansējuma apmēru izstrādāto priekšlikumu īstenošanai būs zināms pēc Iekšlietu ministrijas Informatīvā ziņojuma izstrādes. Informatīvais ziņojums tiks virzīts izskatīšanai Ministru kabinetā.</p>
				2. Izstrādāti priekšlikumi amatpersonu pēcnodarbinātības labumu sistēmas pilnveidošanai (ieviešanai).	31.12.2021.	IeM, FM, KNAB	VP, VRS, VUGD, IDB, VID	
				3. Izstrādāti priekšlikumi nepieciešamajām izmaiņām ārējos tiesību aktos, lai nodrošinātu risinājumu ieviešanu.	31.12.2021.	IeM, FM, KNAB	VP, VRS, VUGD, IDB, VID	

		<p>2.3.2. Pilnveidot tiesībsardzības iestāžu tehnoloģisko kapacitāti. Izstrādāt un ieviest digitālos risinājumus noziedzības mazināšanai un efektīvākai tās apkarošanai. Pilnveidot un stiprināt sadarbību starp izmeklēšanas iestādēm un operatīvās darbības subjektiem, arvien vairāk un plašāk izmantojot jaunus IT risinājumus .</p>	<p>Palielināta tehnoloģiskā kapacitāte noziedzīgu nodarījumu efektīvākai atklāšanai un izmeklēšanai.</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>IeM, TAI, VID</p>	<p>TM</p>	<p><u>Finansējums:</u> <i>Pasākuma īstenošanai nepieciešami 4 341 650 euro kapitālieguldījumos, no tiem: ViedX izveidei - 819 650 euro (finansējums piešķirts no Valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"), datu uzglabāšanas izmaksu segšanai – 180 000 euro (finansējums piešķirts no Valsts budžeta programmas 02.03.00 "Vienotās sakaru un informācijas sistēmas uzturēšana un vadība") pēc tam sākot ar 2022. gadu ik gadu nepieciešami 65 000 euro uzturēšanas izmaksu segšanai (tikš pieprasīts papildus finansējums, iesniedzot attiecīgu pieprasījumu);</i></p>
--	--	---	--	------------------	----------------------	-----------	--

								<p><i>Gala iekārtu iegādei pilnīgai E-lieta un Smart city projektos paredzēto mērķu sasniegšanai</i></p> <p>–</p> <p><i>1 342 000 euro;</i></p> <p><i>Smart city platformas ieviešanai Latvijā – 2 000 000 euro.</i></p> <p><i>Pasākumu īstenošanai Valsts policijai 2022.gadā nepieciešams finansējums 10 135 659 euro, t.sk. Valsts policijas struktūrvienības (kiberpolicija) izveidei 2022. gadā nepieciešamais finansējums 1 227 260 euro (personāla izmaksu segšanai, iekārtu un programmatūras iegādei un prevencijas kampaņas īstenošanai), turpmāk ik gadu 1 040 374 euro (personāla izmaksu segšanai, prevencijas kampaņu īstenošanai un</i></p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--

								<p>iekārtu un programmatūras uzturēšanai), Valsts policijas tehnoloģiskās kapacitātes palielināšanai (iekārtu un programmatūras iegāde operatīvās darbības veikšanai, programmatūras iegāde analītiskā darba veikšanai, ekipējuma iegāde pretterorisma vienībai, datortehnikas un programmatūras iegāde likumā noteikto uzdevumu izpildei) 2022. gadā nepieciešams finansējums 8 908 399 euro apmērā, turpmāk ik gadu 59 599 euro (iekārtu un programmatūras uzturēšanai). Pasākumu īstenošanai Valsts robežsardzei 2022.gadā nepieciešamais finansējums 1 938 700 euro, t.sk. iekārtu iegādei un</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	---

								<p> <i>pieslēgumu izveidei NKIM darbības paplašināšanai Valsts robežsardzē (iekārtu iegādei un pieslēgumu izveidei) 2022.gadā nepieciešamais finansējums 200 000 euro, Valsts robežsardzes operatīvās darbības veikspējas uzlabošanai (iekārtu un programmatūras iegādei) 2022.gadā nepieciešamais finansējums 1 738 700 euro. Plānošanas perioda ietvaros būs nepieciešams aktualizēt Rīcības plānu ņemot vērā jaunas iniciatīvas, kas vērstas uz tiesībsardzības iestāžu tehnoloģiskās kapacitātes pilnveidi.</i> </p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--

		2.3.3. Izveidot “AML inovāciju centru”, kas nodrošinātu publiskās – privātās partnerības drošās sadarbības platformas attīstīšanu, lielo datu analīzes procesa piemērošanu, zināšanas nodošanu u.tml. (<i>pasākums īstenojums pēc finansējuma piešķiršanas (iesniegts pieteikums ES jaunajam budžeta instrumentam “Atvēršanas un noturības mehānisms”</i>)).	Pieņemts lēmums par “AML inovāciju centrs” izveidošanu.	2022. gada pirmais ceturksnis	FID	Šis pasākums sasaucas ar Finanšu sektora attīstības padomes 27. novembrī apstiprinātā pasākumu plāna samērīgas pieejas nostiprināšanai, izpildot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas prasības 17. un 18. pasākumu. <i>Finansējums:</i> <i>Projekta priekšlikums tika izskatīts Ministru kabineta 2021.gada 4.februāra sēdē “Atvēršanas un noturības mehānisms” paketē ar sākotnējo garantēto finansējumu 1 474 010 euro apmērā.</i>
--	--	---	---	-------------------------------	-----	---

3. Rīcības virziens – Atbildība par rezultātu sasniegšanu

Rīcības virzības mērķis – nodrošināt uzraudzību pār padomes un atsevišķu tās locekļu darbību, kontrolēt padomes izvirzīto mērķu un citu institūciju sniegto rekomendāciju izpildi, kā arī regulāri apzināt aktualitātes noziedzības novēršanas un apkarošanas jomā un veikt risku pārvērtēšanu.

Darbības joma		Pasākumi		Rezultatīvie rādītāji	Termiņi	Atbildīgās institūcijas	Līdzatbildīgās institūcijas	Komentāri
3.1.	Padomes atskaite Nacionālās drošības padomei.	3.1.	Sniegt atskaiti Nacionālās drošības padomei par NNP paveikto un plānotajiem pasākumiem.	Sniegta atskaite Nacionālās drošības padomei par NNP paveikto un plānotajiem pasākumiem.	Reizi pusgadā	TM kā NNP sekretariāts	NNP locekļi	<i>Finansējums:</i> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i>

3.2.	Ģenerālprokurora ikgadējs ziņojums Saeimai.	3.2.	Ģenerālprokurors informē NNP attiecībā par to, ko plāno ziņot Saeimai ikgadējā ziņojumā par iepriekšējā gadā paveikto un nākamā gada darbības prioritātēm.	NNP sniegta informācija par Ģenerālprokurora Saeimai gatavoto ziņojumu.	Reizi gadā	ĢP	NNP locekļi	Sākotnēji NNP pārrunā ziņojuma saturu – ko sagaida no ĢP ziņojuma <i>Finansējums:</i> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros..</i>
3.3.	AT priekšsēdētāja ikgadējs ziņojums NNP.	3.3.	Augstākās tiesas priekšsēdētājs informē NNP attiecībā par to, kā NNP mērķi tiek sasniegti tiesu varas ietvaros.	NNP sniegta informācija par NNP mērķu sasniegšanu tiesu varas ietvaros.	Reizi gadā	AT	NNP locekļi	<i>Finansējums:</i> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i>
3.4.	VK lietderības revīzijas priekšlikumu izpildes uzraudzība.	3.4.1	VK lietderības revīzijā “Noziedzīgu nodarījumu ekonomikas un finanšu jomā izmeklēšanas un iztiesāšanas efektivitāte” (turpmāk – VK lietderības revīzija) ietvertu priekšlikumu ieviešanas plāna izstrāde.	Izstrādāts VK lietderības revīzijas priekšlikumu ieviešanas plāns.	01.07.2021.	TM	ĢP, IeM, TAI	<i>Finansējums:</i> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i>
		3.4.2.	Iestādes sniedz atskaiti NNP par VK lietderības revīzijas priekšlikumu ieviešanas plāna izpildi.	Iestādes sniegušas atskaiti NNP par VK lietderības revīzijā atklāto trūkumu novēršanu.	Pastāvīgi	Visi VK lietderības revīzijas priekšlikumu adresāti	NNP locekļi	<i>Finansējums:</i> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i>
3.5.	NKIM atskaite NNP	3.5.	VP sniedz atskaiti NNP par NKIM aktualitātēm noziedzības apkarošanā, tajā skaitā attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem pret bērniem u.c.	Sniegta atskaite NNP par NKIM izstrādāto nacionāla līmeņa analītisko ziņojumu.	Reizi pusgadā informējot NNP par aktuālo	VP	NKIM pārstāvētās un citas kompetentās iestādes	<i>Finansējums:</i> <i>Pasākums tiks īstenots esošā budžeta ietvaros.</i>

⁵ Noziedzības novēršanas padomes rīcības plāns laikposmam no 2021. līdz 2026. gadam, sk.: <https://www.tm.gov.lv/lv/media/7695/download>

Rīcības plāns publisko iepirkumu sistēmas uzlabošanai⁶

Pasākuma numurs	Rīcības plāna pasākums	Darbības rezultāts	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
1.	Izstrādāt metodisko materiālu kvalifikācijas prasību noteikšanai (informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, būvniecība, autotransports, mobilo un fiksēto sakaru pakalpojumi) un nodrošināt to publicitāti.	1.1. Standartizētas kvalifikācijas prasības nozaru griezumā (informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, būvniecība, autotransports, mobilo un fiksēto sakaru pakalpojumi), kas novērš nepamatotu un neobjektīvu kvalifikācijas prasību izvirzīšanu iepirkuma procedūras dokumentos.	VARAM, EM, SM	IUB, KP, VASES	30.12.2020.
		1.2. Veikta metodisko materiālu publicēšana Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē.	IUB	-	
		1.3. Nodrošināti reģionālie apmācību semināri par izstrādātajiem metodiskajiem materiāliem kvalifikācijas prasību noteikšanai.	IUB	VARAM, EM, SM, KP	01.07.2021.
		1.4. Izvērtēta iespēja ieviest Eiropas vienotā iepirkuma procedūras dokumenta paplašināto standartu (<i>extended ESPD EDM</i>), lai nodrošinātu vienotu pieeju kvalifikācijas prasību noteikšanai.	VRAA, IUB	-	30.12.2021.
2.	Veikt ieguvumu izvērtējumu publisko iepirkumu centralizācijai, balstoties uz ārvalstu pieredzes analīzi, uzticot lielu un sarežģītu iepirkumu veikšanu centralizētai iepirkumu institūcijai.	2.1. Identificēti ieguvumi publisko iepirkumu centralizācijai, balstoties uz ārvalstu pieredzes izvērtējumu, kā arī izvērtēts efektīvākais institucionālais risinājums, piemērojamās nozares un noteikts nepieciešamais publiskais finansējums.	IUB	VK	01.03.2021.
		2.2. Iesniegts informatīvais ziņojums izskatīšanai Ministru kabinetā par publisko iepirkumu centralizāciju.	FM	IUB, VK	30.12.2021.
3.	Celt iepirkuma komisijas locekļu kvalifikāciju un kapacitāti.	3.1. Veikta vienotas apmācību programmas izstrāde un ieviešana, lai nodrošinātu iepirkumu veicēju kompetences paaugstināšanu.	VK (VAS)	IUB, EM, KP, BVKB, SM, VRAA	30.12.2020.
		3.2. Veikta iepirkumu speciālistu atlīdzības regulējuma pārskatīšana	VK	-	30.12.2020.
		3.3. Noteikta nepieciešamā kvalifikācija iepirkuma komisijas priekšsēdētājam.	FM	VK (VAS)	01.01.2023.
4.	Samazināt juridiskus riskus, ieviešot vienvērtīgu darbu pieņemšanas - nodošanas	Izstrādāta tipveida darbu pieņemšanas - nodošanas un norēķinu kārtība publiskos būvdarbu līgumos.	EM	-	01.07.2020.

	procesu, norēķinu kārtību, tādējādi nodrošinot zemākas būvniecības izmaksas un godīgu konkurenci.				
5.	Veicināt informācijas pieejamību ārvalstu piegādātājiem par publiskajiem iepirkumiem.	Veikts Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē publicēto iepirkuma paziņojumu tulkojums angļu valodā.	IUB	VARAM	01.07.2021.
6.	Efektīvs ārvalstu sertificēto speciālistu reģistrēšanas process (kvalifikācijas atzīšanas process).	Izstrādātas vadlīnijas sertificēšanas institūcijām, lai nodrošinātu efektīvu kvalifikācijas atzīšanas procesu.	EM	IZM	01.07.2020.
7.	Pilnveidot informācijas pieejamību par publisko iepirkumu līgumiem	7.1. Nodrošināts analītisks publicēto iepirkuma paziņojumu monitoringa rīks, kas automatizētā veidā analizē katra pasūtītāja un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja iepirkumus un iepirkumu riska pazīmes.	IUB	-	01.07.2020.
		7.2. Izstrādāti grozījumi publisko iepirkumu jomas normatīvajos aktos, paredzot pārskatāmu informāciju par publisko iepirkumu līgumu faktisko gala izpildi.	FM	IUB, EM	30.12.2020.
		7.3. Nodrošināts publiski pieejams iepirkuma līgumu reģistrs, kas ērtā vizuālā formā attēlo informāciju par publisko iepirkumu līgumiem, tostarp par līgumu faktisko gala izpildi.	IUB	-	30.12.2021.
		7.4. Izvērtēta iespēja papildināt iepirkuma līgumu reģistru ar informāciju par apakšuzņēmējiem.			
8.	Pilnveidoti kandidātu un pretendentu izslēgšanas nosacījumi, lai novērstu negodprātīgu rīcību	Izvērtēti un atbilstoši izvērtējumam sagatavoti grozījumi publisko iepirkumu jomas normatīvajos aktos, lai pilnveidotu kandidātu un pretendentu izslēgšanas noteikumus, paredzot izslēgšanu par: 8.1. pieļautiem būtiskiem profesionālās darbības pārkāpumiem (piemēram, konkurences, darba drošības, vides jomās), ko pasūtītājs ar tā rīcībā esošu informāciju var pierādīt; 8.2. pieļautiem būtiskiem pārkāpumiem iepriekš noslēgtu iepirkuma līgumu izpildē (t.sk. situācijās,	FM	TM, IUB, KP	01.07.2021.

		<p>kad nav izpildīts ar citu pasūtītāju noslēgts iepirkuma līgums, atceļot prasību par saņemtu kompetentas institūcijas lēmumu, tiesas spriedumu vai prokurora priekšrakstu par sodu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams);</p> <p>8.3. nodokļu jomas normatīvo aktu pārkāpumiem (ne tikai par nodokļu parādu esamību, bet arī tad, ja Valsts ieņēmumu dienestam nav iesniegtas normatīvajos aktos noteiktās nodokļu deklarācijas, kas bija jāiesniedz);</p> <p>8.4. vienam patiesajam labuma guvējam piederošu piegādātāju veiktiem pārkāpumiem, novēršot iespēju izvairīties no izslēgšanas no dalības iepirkumos.</p> <p>Pārskatīti izslēgšanas nosacījumu piemērošanas noilguma termiņi, 12 mēnešus aizstājot ar 3 gadiem, kā arī pārskatīts nosacījums, ka pasūtītājam var netikt paziņoti apakšuzņēmēji, kuri veic mazāk par 10% no kopējā būvdarbu vai pakalpojumu apjoma, lai nodrošinātu, ka uz šiem apakšuzņēmējiem tiek attiecināta izslēgšanas gadījumu pārbaude.</p>			
9.	Noteikt pasūtītāja pienākumu pārliecināties, ka piegādātājs ir norēķinājies ar apakšuzņēmējiem publiskos būvdarbu līgumos.	<p>9.1. Novērsta iespēja negodīgai konkurencei, kas balstīta uz nenorēķināšanos ar apakšuzņēmējiem publiskos būvdarbu līgumos.</p> <p>9.2. Pilnveidota vienotā elektroniskās darba laika uzskaites datubāze, kas sniedz iespēju pārliecināties par norēķiniem ar apakšuzņēmējiem publiskos būvdarbu līgumos.</p>	EM	FM	30.12.2020.
10.	Izvērtēt nepieciešamību noteikt sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma komisijas locekļiem valsts amatpersonas statusu.	Izvērtēta iespēja un iesniegts informatīvais ziņojums izskatīšanai Ministru kabinetā par iespēju noteikt valsts amatpersonas statusu publiskā sektora sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma komisijas locekļiem.	KNAB	VK, VID	01.09.2021.
11.	Paplašināt Konkurences padomes pilnvaras ar efektīvākiem atbildības piemērošanas rīkiem.	<p>11.1. Izvērtēta iespēja paplašināt Konkurences padomes tiesības attiecībā uz atbildības piemērošanu uzņēmumu amatpersonām.</p> <p>11.2. Sagatavoti un iesniegti grozījumi normatīvajos aktos (Konkurences likumā, Ministru</p>	KP	TM	30.12.2020.
			KP	EM	30.12.2020.

		kabineta noteikumos) par Konkurences padomes pilnvaru paplašināšanu un efektīvizēšanu.			
		11.3. Izvērtēta iespēja informācijas apmaiņai starp Iekšlietu ministrijas Informācijas centra Sodurēģistru un Konkurences padomes reģistru.	IeM, VRAA, KP	EM	30.12.2020.
12.	Centralizēt zaudējumu atlīdzināšanas prasību par konkurences tiesību pārkāpumiem celšanu.	12.1. Izvērtēta iespēja piešķirt kompetenci valsts iestādei centralizēti vērsties ar zaudējumu atlīdzināšanas prasību tiesā pret uzņēmumiem, kas pārkāpuši Konkurences likumu.	KP	EM	01.03.2021.
		12.2. Iesniegts informatīvais ziņojums izskatīšanai Ministru kabinetā par centralizētu zaudējumu atlīdzināšanu attiecībā uz prasībām, kuras var celt publiskās personas.	KP	EM	30.12.2021.
13.	Izstrādāt metodisko materiālu zaudējumu aprēķināšanai un zaudējumu par konkurences tiesību pārkāpumu piedziņai.	Sagatavoti un apkopoti metodiskie materiāli, veikta metodisko materiālu publicēšana Konkurences padomes tīmekļvietnē.	KP	-	30.12.2021.
14.	Efektīvs būvniecības process, celta būvniecības nozares produktivitāte un kvalitāte, un samazinātas izmaksas visā būves dzīves ciklā.	Noteikta būvju informācijas modelēšana (BIM) kā obligāta prasība būvdarbu iepirkumos (noteikta apjoma objektos).	EM	-	30.12.2025.

⁶ Likumi.lv, MK 2020. gada 11. februāra rīkojums Nr. 49 "Par Rīcības plānu publisko iepirkumu sistēmas uzlabošanai", sk.: <https://likumi.lv/ta/id/312539-par-ricibas-planu-publisko-iepirkumu-sistemas-uzlabosanai>

Pasākumu un uzdevumu plāns Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupas 3. fāzes rekomendāciju izpildei⁷

Rekomendācija	Pasākums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija	Termiņš
1. Attiecībā uz ārvalstu amatpersonu kukuļošanas noziedzīgo nodarījumu WGB rekomendē, lai Latvija veic labojumus savos tiesību aktos, nodrošinot, ka: a) tiešs nodoms, kā tas ir definēts Latvijas tiesību aktos, atbilstu Konvencijas 1. pantā minētajam;	Veicināt tiesību normas piemērošanas prakses uzraudzību. Veikt atkārtotu vērtējumu tiesību aktu grozījumu nepieciešamībai.	TM	ĢP	31.10.2020.
b) nodarījums nepārprotami ietver kukuļa solījumu.	Izvērtēt tiesību normas piemērošanas praksi.	TM		01.10.2021.
2. Attiecībā uz juridisko personu kriminālatbildību WGB iesaka Latvijai: a) nekavējoties pieņemt tiesību aktus, lai nodrošinātu to, ka procesu par piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanu pret juridisku personu var veikt vienmēr, tostarp gadījumos, ja pret fizisko personu ir uzsākta kriminālvajāšana, vai ir attaisnota ārvalstīs;	Likumprojekts "Grozījumi Kriminālprocesa likumā" ar Saeimas reģ. Nr. 427/13Lp.	TM		01.07.2020.
b) skaidrot, ka juridisko personu atbildība neattiecas tikai uz gadījumiem, kad fiziskā persona, kas izdarījusi noziedzīgo nodarījumu, tiek kriminālvajāta vai tiesāta Latvijā vai ārvalstīs, un ka procesu pret juridisko personu var uzsākt arī, ja pret fizisku personu nav celta apsūdzība.	Sagatavota vēstule – apkārtraksts izmeklēšanas iestādēm, prokuratūrai un tiesnešiem.	TM	ĢP, KNAB	30.12.2020.
3. Attiecībā uz sankcijām un konfiskāciju WGB iesaka Latvijai: a) veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiesas noteiktie sodi par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu un ar to saistīto NILL ir efektīvi, samērīgi un atturoši;	1. Latvijas Republikas un Amerikas Savienoto Valstu valdības līguma par sadarbību tiesībsardzības jomā ietvaros organizēt apmācības tiesnešiem, izmeklētājiem un prokuroriem.	TM	TA, VAS, ĢP, KNAB	01.10.2021.

	2. Nodrošināt efektīvu prokurora kriminālprocesuālo pilnvaru izmantošanu nolūkā panākt efektīva, samērīga un atturoša soda veida un mēra piemērošanu amatpersonu kukuļošanas lietās.	ĢP		01.10.2021.
	3. Izvērtēt un nepieciešamības gadījumā pilnveidot šobrīd ĢP pastāvošo prokuroru kontroles mehānismu jautājumā par sodu politikas veidošanu kukuļošanas lietās.	ĢP		30.12.2020.
b) efektīvi piemērot noziedzīgi iegūtas mantas konfiskāciju un regulāri apmācīt izmeklētājus, prokurorus un tiesnešus, jo īpaši par metodēm, lai aprēķinātu ārvalstu kukuļošanas rezultātā iegūto noziedzīgo līdzekļu apmēru.	1. Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2014.-2021. gada perioda programmas "Starptautiskās policijas sadarbība un noziedzības apkarošana" projekta "Atbalsts trauksmes celšanas sistēmas izveidei Latvijā" ietvaros paredzēts īstenot apmācības šādās tēmās: 1. Finanšu izmeklēšana 2. Finanšu analīze 3. Apmācības pārrobežu kukuļošanas identificēšanā un izmeklēšanā 4. Stratēģiskā un taktiskā analīze Lai samazinātu apmācību atkarību no pieejamajiem fondu līdzekļiem, 2021. gada budžetā KNAB plāno paredzēt izdevumus regulārai savu darbinieku izglītošanai un apmācībai.	KNAB, VAS		01.10.2021.

	2. Latvijas Republikas un Amerikas Savienoto Valstu valdības līguma par sadarbību tiesībsardzības jomā ietvaros organizēt apmācības tiesnešiem, izmeklētājiem un prokuroriem.	TM	TA, VAS, ĢP, KNAB	01.10.2021.
4. Attiecībā uz ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu WGB rekomendē Latvijai: a) nodrošināt, ka KNAB tiek piešķirti atbilstoši resursi kukuļošanas apkarošanai, un ka KNAB ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanai piešķir prioritāru raksturu;	1. Valdības rīcības plāna Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai (apstiprināts ar Ministru kabineta 2019. gada 7. maija rīkojumu Nr. 210) 180.2. punkts paredz līdz 31.12.2020. palielināt KNAB finansējumu un štata vietu skaitu par 23 %, uzlabojot un efektīvizējot KNAB analītiskās, operatīvās un izmeklēšanas spējas. Papildus tam, ka ārvalstu amatpersonu kukuļošanas atklāšana un izmeklēšana ir norādīta arī KNAB 2020.-2022. darbības stratēģijā, KNAB plāno izdot iekšēju rīkojumu, ar kuru tiks piešķirta prioritāte ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanai, to skaitā arī grāmatvedības izmeklēšanai.	KNAB		30.12.2020.
b) stiprināt tās valsts pārvaldes iestādes, kuru kompetencē ir atklāt ārvalstu kukuļošanu, ko ir veikuši Latvijas uzņēmumi, kas darbojas ārvalstīs, tai skaitā VID un FID.	2. Definēt indikatorus un "sarkanos karogus" aizdomīgiem darījumiem, gan vispārīgus, kas piemērojami visiem likuma subjektiem, gan nozarēm specifiskus. Aktualizēt tipoloģijas. Papildināt un regulāri aktualizēt FID tīmekļa vietni ar informāciju par	FID		30.12.2020.

	<p>aizdomīgiem darījumiem, ievērojot katra sektora specifiku.</p> <p>Apkopot stratēģiskās analīzes rezultātus un informēt likuma subjektus un uzraudzības un kontroles institūcijas, pilnveidojot to zināšanas par jaunām tipoloģijām un riskiem.</p> <p>Atkārtoti izvērtēt un noteikt Latvijas riska profilu, lai noteiktu prioritātes NILL izmeklēšanā un noziedzīgi iegūtu līdzekļu efektīvā konfiskācijā atbilstoši aktuālajai situācijai.</p>			
	<p>3. Lai stiprinātu VID kapacitāti efektīvākai ārvalstu amatpersonu iespējamās kukuļošanas gadījumu atklāšanai, pilnveidot VID iekšējo regulējumu, paplašinot VID struktūrvienību loku, kuras savā kompetencē esošo pasākumu laikā var konstatēt iespējamus ārvalstu amatpersonu kukuļošanas riskus, kā arī nosakot precīzu atbildības un informācijas apmaiņas kārtību.</p>	VID		30.12.2020.
<p>5. Attiecībā uz sadarbību, resursiem un specializāciju ārvalstu amatpersonu kukuļošanas lietās WGB iesaka Latvijai:</p> <p>a) Noteikt precīzu KNAB kompetenci ārvalstu amatpersonu kukuļošanas lietās, īpaši, ja kukulis tiek dots ārvalstīs un pārskaitīts caur Latvijas finanšu sistēmu, kā arī nodrošināt, ka visas kompetentās tiesībsardzības iestādes un prokuratūra ir informētas par šādu KNAB kompetenci.</p>	<p>Definēt (konkretizēt (konkretizēt Kriminālprocesa likumā paredzētos) kritērijus, pēc kuriem nosakāma ar ārvalstu amatpersonu kukuļošanu saistīto noziedzīgo nodarījumu, t.sk. NILL izmeklēšanas institucionālā piekritība. Informēt par šiem kritērijiem izmeklēšanas iestādes un prokurorus.</p>	ĢP		30.12.2020.
<p>b) Ja nepieciešams, stiprināt KNAB un VP rīcības koordināciju un sadarbību ārvalsts amatpersonu kukuļošanas un ar to saistītās NILL izmeklēšanā.</p>	<p>Nodrošināt KNAB un VP koordinētu rīcību ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un ar to saistītās NILL izmeklēšanā.</p>	KNAB, VP		Pastāvīgi

	Izveidot ĢP specializētu darba grupu, kuras viens no uzdevumiem - veicināt KNAB un VP rīcības koordināciju ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un ar to saistītās NILL izmeklēšanā.	ĢP		30.12.2020.
c) Nodrošināt, lai KNAB un VP būtu pieejami pietiekami resursi un zināšanas efektīvai ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un finanšu noziegumu izmeklēšanai, tostarp ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un ar to saistītās NILL izmeklēšanai.	<p>1. KNAB nepieciešamie resursi tiks nodrošināti Valdības rīcības plāna Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai, kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2019. gada 7. maija rīkojumu Nr. 210, 180.2. punkta ietvaros.</p> <p>VP nepieciešamie resursi tiks nodrošināti Pasākumu plāna noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam ietvaros.</p>	KNAB, VP		01.10.2021.
	2. Apmācības efektīvai ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un finanšu noziegumu izmeklēšanai, tostarp ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un ar to saistītās NILL izmeklēšanai tiks organizētas Latvijas Republikas un Amerikas Savienoto Valstu valdības līguma par sadarbību tiesībaizsardzības jomā ietvaros.	TM (TA), VAS	KNAB, VP	Pastāvīgi
d) Palielināt Latvijas Republikas Prokuratūras finanšu resursus, jo īpaši, pieņemot darbā papildu darbiniekus un nodrošinot pietiekamu	Veikt prokuratūras kapacitātes izvērtējumu, t.sk. izvērtēt ĢP rīkojuma par finanšu un ekonomisko	ĢP		01.10.2021.

specializētu ekspertīzi, lai veiktu ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un ar ārvalstu amatpersonu kukuļošanu saistītu NILL lietu kriminālvajāšanu un izmeklētāju uzraudzību.	noziegumu jomā specializējošu prokuroru materiālu motivēšanu ietekmi uz kapacitātes stiprināšanu. Izstrādāt priekšlikumus resursu pārorganizācijai, lai nodrošinātu efektīvu izmeklēšanas uzraudzību un kriminālvajāšanu ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un NILL lietās.			
6. Attiecībā uz ārvalstu amatpersonu kukuļošanas izmeklēšanu un kriminālvajāšanu WGB iesaka Latvijai: a) Nodrošināt, lai ārvalsts amatpersonu kukuļošanas lietas tiek izmeklētas efektīvi un ātri, kā arī īstenot stratēģisku pieeju ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un ar to saistīto NILL nodarījumu izmeklēšanā un kriminālvajāšanā.	1. KNAB iekšēja rīkojuma izdošana, ar kuru tiks piešķirta prioritāte ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanai, to skaitā arī grāmatvedības izmeklēšanai.	KNAB		01.06.2020.
	2. Īstenot stratēģisku un efektīvu izmeklēšanas uzraudzību un kriminālvajāšanu ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un ar to saistītās NILL lietās. Nepieciešamības gadījumā nodrošināt jautājumu izskatīšanu ĢP Krimināltiesiskajā departamentā vai ĢP specializētajā darba grupā, pieaicinot izmeklēšanas iestādes pārstāvjus. Regulāri apkopot informāciju par ar ārvalstu amatpersonu kukuļošanu saistīto kriminālprocesu virzību.	ĢP		Pastāvīgi
b) Veikt konkrētus un jēgpilnus pasākumus, lai nodrošinātu, ka KNAB regulāri izvērtē Latvijas finanšu iestāžu, čaulas uzņēmumu un citu juridisko veidojumu iesaistīšanos ārvalstu amatpersonu kukuļošanas pasākumos.	Pārņemt VID un FID pieredzi šo jautājumu (čaulu kompānijas, savdabīgi juridiskie veidojumi, u.c.) izvērtēšanā.	KNAB	VID, FID	01.08.2020.

<p>c) Nodrošināt, lai KNAB nekavējoties izmeklē ārvalstu amatpersonu kukuļošanas lietas, kas atklātas starptautiskās sadarbības rezultātā.</p>	<p>4.a rekomendācijas izpildei norādītajā iekšējā rīkojumā KNAB plāno noteikt, ka ārvalstu amatpersonu kukuļošanas lietu izmeklēšanas tiek uzsāktas nekavējoties, t.sk. piesaistot analītiķi. KNAB iekšējā rīkojumā tiks noteikti konkrēti termiņi, kuru laikā jāuzsāk saņemtās informācijas analīze un jāuzsāk faktiskā izmeklēšana normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.</p>	<p>KNAB</p>		<p>01.06.2020.</p>
<p>d) Turpināt aicināt tiesībsardzības iestādes plaši izmantot izmeklēšanas metodes, tostarp speciālās izmeklēšanas metodes un ekspertīzi.</p>	<p>1. 4.a rekomendācijas izpildei norādītajā iekšējā rīkojumā KNAB plāno noteikt, ka ārvalstu amatpersonu kukuļošanas lietu izmeklēšanā jāizmanto izmeklēšanas metodes, tostarp speciālās izmeklēšanas metodes un ekspertīzi. KNAB un VP arī turpmāk savas kompetences ietvaros turpinās izmantot visas metodes atbilstoši veicamajām darbībām.</p>	<p>KNAB, VP</p>		<p>01.06.2020.</p>
	<p>2. Īstenot stratēģisku un efektīvu izmeklēšanas uzraudzību un kriminālvajāšanu ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un ar to saistītās NILL lietās. Nepieciešamības gadījumā nodrošināt jautājumu izskatīšanu ĢP Krimināltiesiskajā departamentā vai ĢP specializētajā darba grupā, pieaicinot izmeklēšanas iestādes pārstāvjus.</p>	<p>ĢP</p>	<p>KNAB, VP</p>	<p>30.12.2020.</p>

	Regulāri apkopot informāciju par ar ārvalstu amatpersonu kukuļošanu saistīto kriminālprocesu virzību.			
e) Regulāri apmācīt KNAB, Latvijas Republikas Prokuratūru un tiesu iestādes par (i) ārvalstu amatpersonu kukuļošanas nodarījumiem un ar to saistītiem NILL nodarījumiem, tostarp par līdzdalību ārvalstu amatpersonu kukuļošanas izdarīšanā saskaņā ar Konvencijas 1. panta 2. punktu; (ii) juridisko personu atbildību un piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanu; (iii) efektīviem sodiem; (iv) izmeklēšanas metodēm, tai skaitā par speciālām izmeklēšanas metodēm, grāmatvedību un informācijas tehnoloģijām; (v) un par ārpustiesas lēmumu piemērošanu ārvalstu amatpersonu kukuļošanas lietās (vienošanās un prokurora priekšraksts par sodu).	Nodrošināt apmācības Latvijas Republikas un Amerikas Savienoto Valstu valdības līguma par sadarbību tiesībaizsardzības jomā ietvaros.	TM (TA), VAS	ĢP, KNAB	01.10.2021.
f) Veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka grāmatvedības pārkāpumi, kas izdarīti ārvalstu amatpersonu kukuļošanā, tiktu pilnībā izmeklēti un kriminālvajāti.	1. KNAB iekšējā rīkojumā noteikt, ka nepieciešamības gadījumā tiek lūgta palīdzība VID, kā kompetentajai iestādei, izvērtēt iegūto informāciju atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām".	KNAB	VID	01.06.2020.
	2. Uzraudzīt, lai tiktu nodrošināta grāmatvedības noteikumu pārkāpumu pilnīga izmeklēšana ar ārvalstu amatpersonu kukuļošanu saistītās lietās. Izvērtēt un nepieciešamības gadījumā papildināt spēkā esošo ĢP normatīvo regulējumu jautājumā par grāmatvedības noteikumu pārkāpumu izmeklēšanu ar ārvalstu	ĢP		30.12.2020.

	amatpersonu kukuļošanu saistītās lietās.			
7. Attiecībā uz jurisdikciju WGB iesaka Latvijai nodrošināt, ka: a) Latvijas tiesību normas, kas nosaka jurisdikciju pār lietām, kurās Latvijas juridiskās personas, tai skaitā finanšu institūcijas ir veicinājušas ārvalstu amatpersonu kukuļošanu, tiek piemērotas;	Sagatavota vēstule – apkārtraksts izmeklēšanas iestādēm, prokuratūrai un tiesnešiem.	TM		01.06.2020.
b) KNAB izmeklētāji un prokurori pilnībā izvērtē visus faktiskos apstākļus gadījumos, kad ārvalstu amatpersonu kukuļošanas nodarījumi Latvijā teritorijā notiek tikai daļēji.	Nodrošināt efektīvu izmeklēšanas uzraudzību un kriminālvajāšanu ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un ar to saistītās NILL lietās, lai iespējami maksimāli izmantotu Latvijas jurisdikcijas piemērojamību šo noziegumu apkarošanā. Nepieciešamības gadījumā nodrošināt jurisdikcijas jautājumu izskatīšanu ĢP Krimināltiesiskajā departamentā vai ĢP specializētajā darba grupā, pieaicinot izmeklēšanas iestādes pārstāvjus.	ĢP	KNAB	30.12.2020.
8. Attiecībā uz izmeklēšanas iestāžu un prokuratūras neatkarību WGB iesaka Latvijai: a) veikt pasākumus ar mērķi nodrošināt valdības amatpersonu atturēšanos no tādas ģenerālprokurora darbības komentēšanas, kas rada iespaidu par politisko iejaukšanos;	Apkārtraksts – informatīva vēstule Ministru kabineta locekļiem.	VK		30.12.2020.
b) veikt konkrētus pasākumus, lai nodrošinātu, ka valdības amatpersonas ievēro un izprot Konvencijas 5. pantu.	Apkārtraksts – informatīva vēstule Ministru kabineta locekļiem.	VK		30.12.2020.
9. Attiecībā uz ārvalstu tiesisko palīdzību WGB iesaka Latvijai turpināt sniegt efektīvu un savlaicīgu palīdzību, kā arī nepieciešamības gadījumā regulāri lūgt ārvalstu tiesisko	1. KNAB iekšējā rīkojumā nosaka stiprināt sadarbību ar partnerdienestiem Lietuvā, Igaunijā, Polijā, utt., kā arī noteikt prasību	KNAB	ĢP, TM (TA)	31.12.2020.

palīdzību krimināllietās par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu.	pastāvīgi izmantot EUROJUST un TA e-platformu.			
	<p>2. Nodrošināt, ka tiek izvērtēts, vai saņemtajos un nosūtītajos tiesiskās palīdzības lūgumos (arī Eiropas Izmeklēšanas rīkojumā) ietvertā informācija nesatur ārvalstu amatpersonu kukuļošanas pazīmes.</p> <p>Izmantot EUROJUST kā starptautiskās sadarbības kanālu un sadarbības platformu ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un ar to saistītās NILL lietās.</p>	ĢP		Pastāvīgi
10. Attiecībā uz NILL WGB iesaka Latvijai veikt pasākumus, lai:	1. Ekonomisko lietu tiesas izveide.	TM		01.10.2021.
a) būtiski palielinātu notiesājošo spriedumu skaitu par NILL, it īpaši, ja predikatīvais noziedzīgais nodarījums ir ārvalstu amatpersonu kukuļošana, kā arī nepieciešamības gadījumā regulāri apsvērt, vai finanšu iestādēm un to darbiniekiem ir piemērojama kriminālatbildība par iesaistīšanos NILL darbībās.	<p>2. Nodrošināt prioritāru, savlaicīgu un aktīvu izmeklēšanas uzraudzību un kriminālvajāšanu NILL lietās, īpaši gadījumos, kad NILL izdarīšanā iesaistītas finanšu institūcijas un to darbinieki un/vai kad predikatīvais noziedzīgais nodarījums ir amatpersonu kukuļošana.</p> <p>Regulāri apkopot informāciju par NILL kriminālprocesu virzību.</p>	ĢP		01.10.2021.
b) Nodrošināt, ka NILL riska kritēriji, kas nosaka pienākumu veikt padziļināto klienta pārbaudi, regulāri tiek atjaunoti, izmantojot Latvijas nacionālo riska novērtējumu kā informācijas avotu, lai identificētu klientus un darījumus, kas rada NILL riskus.	1. Ieviest Pasākumu plāna noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam 3. un 4. rīcības virzienā ietvertos pasākumus.	FKTK, VID, FID, PTAC, LB, IAUI, LZAP, LZNP, LZRA, NKMP, LSMPAA		31.12.2022.
	2. Nodrošināt, ka NILL riska kritēriji, kas nosaka pienākumu veikt padziļināto klienta pārbaudi,	VID, FID, FKTK, PTAC, LB, IAUI, LZAP, LZNP,		Pastāvīgi

	regulāri tiek atjaunoti, izmantojot Latvijas nacionālo riska novērtējumu kā informācijas avotu, lai identificētu klientus un darījumus, kas rada NILL riskus.	LZRA, NKMP, LSMPAA		
	3. Regulāra normatīvo aktu, vadlīniju, skaidrojumu pārskatīšana, lai nodrošinātu to atbilstību aktuālajiem NILLTPF riskiem.	FKTK		Reizi gadā
c) Pieprasīt visām finanšu un ne-finanšu institūcijām piemērot padziļinātās klientu pārbaudes un citus NILL novērtēšanas pasākumus attiecībā uz klientiem un darījumiem, kas rada ievērojamus ar korupciju saistītus NILL riskus, tostarp čaulu uzņēmumiem.	1. Ieviest Pasākumu plāna noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam 3. un 4. rīcības virzienā ietvertos pasākumus.	FKTK, VID, PTAC, LB, IAUI, LZAP, LZNP, LZRA, NKMP, LSMPAA		31.12.2022.
	2. Noteikt finanšu un ne-finanšu institūcijām piemērot padziļinātās klientu pārbaudes un citus NILL novērtēšanas pasākumus attiecībā uz klientiem un darījumiem, kas rada ievērojamus ar korupciju saistītus NILL riskus, tostarp čaulu uzņēmumiem. Korupcijas un čaulas kompāniju riska kritēriju atjaunošana VID vadlīnijās NILLTPFNL subjektiem, atbilstoši aktuālākajiem Latvijas nacionālo risku novērtējumu datiem.	VID		Pastāvīgi
	3. Klātienēs un neklātienēs uzraudzības ietvaros pievērst pastiprinātu uzmanību, lai finanšu iestādes piemēro padziļinātās izpētes pasākumus attiecībā uz klientiem un darījumiem, kas rada ievērojamus ar korupciju saistītus NILL riskus (piemēram, čaulas	FKTK		31.12.2020., 31.12.2021.

	kompānijas, politiski nozīmīgas personas).			
<p>d) Nodrošināt FKTK efektīvu darbību:</p> <p>(i) regulāri pārskatīt FKTK resursu pietiekamību;</p> <p>(ii) pārskatīt FKTK piemēroto sankciju kritērijus;</p> <p>(iii) uzraudzīt, kā FKTK piemēro sankcijas, gadījumos, kad fiziskas un juridiskas personas pārkāpj NILL novēršanas prasības, lai nodrošinātu, ka FKTK piemērojamās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un atturošas.</p>	<p>(i) izvērtēt Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likumā, NILLTPFNL noteikto funkciju īstenošanai nepieciešamo darbinieku skaitu un finansējuma pietiekamību atbilstoši FKTK stratēģijā, FKTK ikgadējā darba plānā un banku un nebanku pārbaužu gada plānā noteiktajam. Pasākumu plāna noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam 3. rīcības virziens.</p> <p>(ii) un (iii) Izvērtēt un aktualizēt pārbaužu procesa tvērumu un tā rezultātā FKTK ieteikumus (vadlīnijas) sankciju un tiesisko pienākumu par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas jomas normatīvo aktu pārkāpumiem noteikšanai finanšu un kapitāla tirgus dalībniekiem un par pārkāpumu atbildīgajām fiziskajām personām noteiktos sankciju piemērošanas kritērijus, nepieciešamības gadījumā izstrādājot grozījumus ieteikumos, ievērojot secinājumus par veicamajām izmaiņām pārbaužu tvērumā.</p>	FKTK		<p>(i) reizi gadā</p> <p>(ii) (iii) 30.06.2020.</p>

<p>e) Turpināt nodrošināt finanšu sektora atbilstību NILLTPFNL un ar to saistītiem normatīvajiem tiesību aktiem, jo īpaši banku, kas rada lielu NILL risku, veicot tostarp visaptverošas un riskā balstītas klātienes pārbaudes.</p>	<p>Ieviest Pasākumu plāna noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam 3. un 4. rīcības virzienā ietvertos pasākumus, kas vērsti uz iekšējās kontroles sistēmas NILLTPF novēršanas jomā pārbaudēm uz atbilstību normatīvajām prasībām un to piemērošanu atbilstoši noteiktajam uzraudzības iestāžu NILLTPF riska profilam, kā arī uz finanšu sektora atbilstību NILLTPFNL un ar to saistītajiem normatīvajiem tiesību aktiem, tostarp veicot visaptverošas un riskā balstītas klātienes pārbaudes.</p>	<p>FKTK, VID, PTAC, LB</p>		<p>31.12.2022.</p>
<p>f) Nodrošināt FID vairāk resursu, lai tas spētu atklāt un ziņot par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu, kā arī rīkot FID darbiniekiem apmācības par kukuļošanas, kas saistīta ar NILL, apkarošanu.</p>	<p>1. Ieviest tos Pasākumu plāna noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam 6. rīcības virzienā ietvertos pasākumus, kas paredz līdz 2022. gadam nodrošināt papildus 8 amata vietas FID funkciju efektīvai izpildei, stratēģiskās un operacionālās analīzes stiprināšanai – 2020. gadā izveidotas 2 jaunas štata vietas, 2021. gadā – vēl 2 jaunas štata vietas, 2022. gadā – vēl 4 jaunas štata vietas.</p>	<p>FID</p>		<p>Pastāvīgi</p>

	2. Nodrošināt FID darbinieku apmācības Latvijas Republikas un Amerikas Savienoto Valstu valdības līguma par sadarbību tiesībsardzības jomā ietvaros.	TM (TA), VAS	FID	01.10.2021.
g) Veicināt un atvieglot informācijas apmaiņu starp FID un tiesībsardzības iestādēm.	1. Īstenot VP un FID 2019. gada 8. augustā noslēgto vienošanos par e-pakalpojumu "Informācijas sniegšana par neparastiem un aizdomīgiem finanšu darījumiem" un 2019. gada 26. septembrī noslēgto vienošanos, lai stiprinātu un uzlabotu sadarbību informācijas apmaiņā un veicinātu efektīvu pienākumu izpildi NILL novēršanas un apkarošanas jomā.	FID, VP		Pastāvīgi
	2. NILL apkarošanā iesaistītajām institūcijām aktuālo izmeklēšanu ietvaros sasaukt sadarbības koordinācijas grupu (NILLTPFNL 55. pants) a) ne mazāk, kā 100 sadarbības koordinācijas grupas sēdes gadā; b) no tām, ne mazāk, kā 25 - pēc tiesībsardzības iestāžu iniciatīvas.	FID, KNAB, VP, VID NMPP		Pastāvīgi
	3. Ieviest Pasākumu plāna noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam 6. un 7. rīcības virzienā ietvertos pasākumus.	FID, KNAB, VP, VID NMPP		30.12.2022.

<p>11. Attiecībā uz grāmatvedības un revīzijas prasībām, WGB iesaka Latvijai:</p> <p>a) (i) Paplašināt tiesisko regulējumu, kas piemērojams biržas sarakstā iekļautiem uzņēmumiem, attiecinot to arī uz biržu sarakstos neiekļautiem uzņēmumiem; un (ii) stimulēt uzņēmumus veikt neatkarīgu iekšējo izmeklēšanu un ziņot kompetentajām iestādēm, ja rodas aizdomas par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu.</p>	<p>Izvērtēt tiesisko regulējumu attiecībā uz uzņēmumu pienākumu reaģēt uz ārējās revīzijas konstatētajiem pārkāpumiem un nodrošināt mehānismu, kā uzņēmums nodrošina konstatēto pārkāpumu iekšējo izmeklēšanu un ziņošanu kompetentajām iestādēm.</p>	FM, TM	EM, PKC, LZRA	01.10.2021.
<p>b) Palielināt zvērinātu revidentu informētību par viņu būtisko lomu ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanā un par zvērinātu revidentu pienākumu ziņot kompetentajām iestādēm par aizdomām par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu.</p>	<p>Turpināt zvērinātu revidentu apmācību organizēšanu un uzraudzību, kā arī nepieciešamības gadījumā sniegt skaidrojumus par kukuļošanas apzināšanas un ziņošanas tiesību normām un to piemērošanas kārtību.</p>	KNAB	LZRA	01.10.2021.
<p>c) Grozīt tiesību aktus, lai precizētu, ka tiesas, prokurori un izmeklētāji var pieprasīt revidentam sniegt informāciju, lai to izmantotu ārvalstu amatpersonu kukuļošanas izmeklēšanā.</p>	<p>Likumprojekts "Grozījumi Revīzijas pakalpojumu likumā" (Nr. 344/Lp13).</p>	TM, FM	ĢP, VP, KNAB, LZRA	01.10.2021.
<p>12. Attiecībā uz pasākumiem saistībā ar nodokļiem WGB rekomendē Latvijai nodrošināt, ka kukuļa maksājuma neaplikšana ar nodokļiem tiek īstenota ārvalstu amatpersonu kukuļošanas lietās, tai skaitā:</p> <p>a) Nodrošināt, ka tiesībsardzības iestādes un VID regulāri apmainās ar informāciju par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas izmeklēšanu, kā noteikts 2016. gada 1. jūnija Latvijas Republikas Prokuratūras informatīvajā vēstulē;</p>	<p>VID atbilstoši tiesībsardzības iestāžu pieprasījumam veikt nodokļu aprēķinu un sniegt atzinumus par budžetam nodarītajiem zaudējumiem saistībā ar ierosinātajām krimināllietām par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu pēc kriminālprocesa virzītāja pieprasījuma atbilstoši likuma "Par nodokļiem un nodevām" 23. panta 4.¹ daļai.</p>	VID		Pastāvīgi
<p>b) turpināt nodrošināt nodokļu inspektoru papildu apmācību kukuļošanas atklāšanā, kā arī informēt par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanas svarīgumu un par attiecīgā nodarījuma prioritāti;</p>	<p>VID: - turpināt sadarbību ar KNAB nodrošinot visu jauno VID darbinieku mācības kursā "Ētiskums";</p>	VID	KNAB	Pastāvīgi

	<ul style="list-style-type: none"> - uzlabot izpratni par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu nodokļu administrācijas darbinieku vidū, piedaloties VAS organizētajās mācībās par kukuļošanas atklāšanu; - turpināt sadarbību ar VAS, izstrādājot un īstenojot specializētās mācības Eiropas Sociālā fonda projektu ietvaros; - aktualizēt VID 2016. gada 11. februāra iekšējos noteikumus Nr. 7 "Kārtība, kādā Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas rīkojas, identificējot riskus par kukuļdošanas gadījumiem". 			
<p>c) stiprināt uz risku balstīto nodokļu revīziju sistēmu, lai, lemjot par to, kuri uzņēmumi šajā riska novērtējumā revidēs un integrēs rādītājus, kas izklāstīti Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Informētības par kukuļošanu rokasgrāmatā nodokļu inspektoriem, labāk ņemtu vērā ārvalstu amatpersonu kukuļošanas risku.</p>	<p>Nodrošināt ārvalstu kukuļošanas riska kritēriju iekļaušanu VID riska analīzes sistēmās atbilstoši OECD dokumentā "OECD kukuļdošanas apzināšanas rokasgrāmatā nodokļu pārbaudēm" noteiktajām pazīmēm.</p>	<p>VID</p>		<p>30.12.2020.</p>

<p>d) Veikt pasākumus, lai izvērtētu, vai nodokļu iestādes efektīvi atklāj ārvalstu amatpersonu kukuļošanu.</p>	<p>Nodokļu administrēšanas pasākumu laikā konstatējot faktus, kas liecina par iespējamu naudas līdzekļu izmantošanu ārvalsts amatpersonas kukuļošanai, nekavējoties (piecu darba dienu laikā pēc konstatēšanas) ziņot KNAB.</p> <p>Lai nodrošinātu to, ka kontroles pasākumu laikā tiktu pievērsta pienācīga vērība ārvalsts amatpersonu kukuļošanas iespējamajiem gadījumiem, kontroles pasākuma laikā tiek veiktas pārrunas par iespējamajiem riskiem, kas varētu liecināt, ka nodokļu maksātājs ir maksājis kukuļus. Nepieciešamības gadījumā pārbaudes veicējam tiešais vadītājs sniedz palīdzību kukuļdošanas pazīmju identificēšanā. Uzraudzība tiek nodrošināta izlases kārtībā, veicot sarežģītas un liela apjoma pārbaudes.</p>	<p>VID</p>		<p>Pastāvīgi</p>
<p>e) Nodrošināt, ka KNAB regulāri sniedz atsauksmes par VID sniegto informāciju par apsūdzībām ārvalstu amatpersonu kukuļošanā.</p>	<p>Ar iekšēju rīkojumu noteikt, ka uz katru gadījumu, kad VID sniedz informāciju par apsūdzībām ārvalstu amatpersonu kukuļošanā, KNAB sagatavo atsauksmi savas kompetences ietvaros.</p>	<p>KNAB</p>		<p>01.06.2020.</p>
<p>13. Attiecībā par uzņēmumu atbilstību, iekšējo kontroli un ētiku WGB rekomendē Latvijai turpināt veicināt uzņēmumus, tai skaitā mazus un vidējus uzņēmumus un valsts uzņēmumus, pieņemot efektīvus iekšējās kontroles, ētikas un atbilstības programmas vai pasākumus ar mērķi novērst un atklāt ārvalstu amatpersonu kukuļošanu.</p>	<p>1. Veikt sociālās kampaņas, kurās kā viena no mērķauditorijām tiks noteikti gan lielie, gan vidējie un mazie uzņēmumi. Šajās kampaņās tiks izgatavoti informatīvie un vizuālie materiāli, sagatavots sociālo tīklu plāns, un veiktas citas uz mērķgrupu vērstas aktivitātes.</p>	<p>KNAB</p>	<p>PKC, EM</p>	<p>30.12.2021.</p>

	<p>2. Organizēt konferenci/diskusiju sadarbībā ar VP, VAS, VP koledžu un uzņēmēju pārstāvjiem.</p> <p>Pārskatīt un atjaunināt metodiskos materiālus un vadlīnijas uzņēmējiem.</p> <p>KNAB plāno atkārtoti pārrunāt un aicināt uz aktīvāku sadarbību Latvijas Darba devēju konfederāciju, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru un citas nevalstiskās organizācijas, lai veicinātu uzņēmēju izpratni rekomendācijā minētajos jautājumos.</p>	KNAB	VP, VAS, EM	30.12.2021.
	<p>3. Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 22. panta otrās daļas 7.² un 7.³ punktā noteiktās funkcijas (uzrauga vai publiskas personas kapitālsabiedrības publisko normatīvajos aktos noteikto informāciju) ietvaros sekot līdzi, vai publiskas personas kapitālsabiedrības ievēro Ministru kabineta 2017. gada 17. oktobra noteikumos Nr. 630 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā" noteikto vai kapitālsabiedrības reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas publisko tīmekļvietnē informāciju par kapitālsabiedrības iepriekšējā gadā</p>	PKC		Pastāvīgi

	veiktajiem pasākumiem korupcijas riska novēršanai.			
14. Attiecībā par izpratnes veidošanu un ziņošanu par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu WGB iesaka Latvijai: a) Turpināt vairo izpratni par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu un kukuļošanas riskiem starp Latvijas amatpersonām, kuras varētu atklāt un ziņot par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu, ieskaitot amatpersonas, kas strādā Latvijas vēstniecībās, un amatpersonām, kas sazinās ar ārvalstīs strādājošiem Latvijas uzņēmumiem.	<p>Nodrošināt rakstisku instrukciju Latvijas vēstniecībām un pārstāvniecībām ārvalstīs, kā arī turpināt ĀM personāla apmācības par diplomātu pienākumu uzraudzīt un ziņot par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu (ieskaitot plašsaziņas līdzekļu uzraudzību).</p> <p>Regulāri apkopot no Latvijas vēstniecībām un pārstāvniecībām saņemto informāciju par veiktajiem informatīvajiem pasākumiem un konsultācijām uzņēmējiem par nepieciešamo rīcību kukuļošanas gadījumos.</p> <p>Atjaunot ĀM un Latvijas vēstniecību mājaslapās KNAB sagatavotos materiālus.</p> <p>Informēt un padziļināt Latvijas vēstniecībās strādājošo izpratni par jautājumiem saistībā ar ārvalstu amatpersonu kukuļošanu, piemēram, rīkojot apmācības, kā arī iekļaujot attiecīgus uzdevumus vēstniecību ikgadējos darba plānos, tādējādi veicinot ziņošanu par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas gadījumiem.</p>	KNAB, ĀM		Pastāvīgi
b) Noteikt pienākumu valsts amatpersonām tieši vai netieši, izmantojot iekšēju mehānismu, ziņot tiesībsardzības iestādēm par aizdomām par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu	KNAB turpināt sekot līdzi likumprojekta "Grozījumi likumā "Par interešu konflikta novēršanu	KNAB		01.04.2020

starptautiskajos biznesa darījumos, ja tādas rodas, pildot savus darba pienākumus.	valsts amatpersonu darbībā"" (Nr. 150/Lp13) virzībai.			
15. Attiecībā uz sabiedrisko labumu WGB iesaka Latvijai: a) Nodrošināt, ka publiskas iestādes, kas veic iepirkumu, pirms iepirkuma līguma piešķiršanas regulāri pārbauda daudzpusējo attīstības banku aizliegumu sarakstus un veic klientu izpēti.	Izvērtēt un atbilstoši izvērtējumam sagatavot grozījumus publisko iepirkumu jomas normatīvajos aktos, lai pilnveidotu kandidātu un pretendentu izslēgšanas noteikumus, tai skaitā, paredzot izslēgšanu par pieļautiem būtiskiem profesionālās darbības pārkāpumiem, ko pasūtītājs ar tā rīcībā esošu informāciju var pierādīt, kā arī izslēgšanu par pieļautiem būtiskiem pārkāpumiem iepriekš noslēgtu iepirkumu līgumu izpildē un par patiesajam labuma guvējam piederošu piegādātāju veiktiem pārkāpumiem.	FM	IUB	01.07.2021.
b) Nodrošināt, lai iestādes, kas atbild par attīstības sadarbības palīdzības piešķiršanu: (i) Stiprina mehānismus, lai pārbaudītu to, cik pareiza ir informācija, ko pretendenti sniedz par projektiem, kurus finansē no attīstības sadarbības palīdzības līdzekļiem, tostarp regulāri pārbaudot daudzpusējo attīstības banku aizliegumu sarakstus un Soda reģistru; (ii) Nodrošina, ka pirms attīstības sadarbības palīdzības finansēto projektu piešķiršanas tiek veikta pienācīga klienta izpēte;	(i) ĀM papildinās konkursa nolikumu ar pārbaūžu veikšanu attiecībā uz to, vai projekta iesniedzēji un/vai tā partneri nav iekļauti attīstības banku aizliegumu sarakstos, kā arī iestrādās konkursa īstenošanu regulējošos normatīvajos aktos projektā iesaistīto personu pārbaudi Soda reģistrā. (ii) ĀM izvērtēs citu OECD dalībvalstu pieredzi attiecībā uz klientu izpētes pieejām.	ĀM		(i) 01.06.2021. (ii) 30.12.2020.
Nodrošināt, ka Altum: (i) Turpina stiprināt mehānismus, lai pārbaudītu to ziņu precizitāti, ko pieteikuma iesniedzēji snieguši par oficiāli atbalstītiem	(i) noteikt to klientu profilu, kam pirms darījuma attiecību uzsākšanas nepieciešams iesniegt izziņu no Soda reģistra.	Altum		01.08.2021.

eksporta kredītiem, tostarp regulāri pārbaudot Sodu reģistru; (ii) Nodrošina, lai pirms atbalsta piešķiršanas tiktu veikta pienācīga klienta izpēte; (iii) Nodrošina apmācību darbiniekiem par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu un ziņošanu.	Iesniegt priekšlikumus grozījumiem tiesību aktos, nodrošinot Altum bezmaksas piekļuves tiesības Sodu reģistram. (ii) turpināt veikt klienta izpēti atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī kontrolējošo iestāžu sniegtajām rekomendācijām. i) Kompetento iestāžu rīkoto mācību apmeklējums.			
---	---	--	--	--

⁷ Informatīvais ziņojums “Par Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupas 3. fāzes Latvijas novērtējuma ziņojumu, tajā izteiktajām rekomendācijām un to izpildes nodrošināšanu”, sk.: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40485584&mode=mk&date=2020-04-28>

GRECO Ceturtās novērtēšanas kārtas ziņojumā „Korupcijas novēršana parlamenta deputātu, tiesnešu un prokuroru darbībā”⁸ un Piektās novērtēšanas kārtas ziņojumā „Korupcijas novēršana un integritātes veicināšana centrālajās valdībās (augstākās izpildvaras funkcijas) un tiesībsardzības iestādēs” ietvertās rekomendācijas⁹

GRECO novērtēšanas kārtā (Nr.)	Konstatētās problēmas apraksts	Izteiktā rekomendācija	Termiņš rekomendācijas izpildei	Atbildīgā iestāde par uzdevuma izpildi
IV	GET atzīmē, ka pašreiz Saeimas deputātiem (SD) nav obligāti jāsniedz informācija par tikšanos un konsultācijām, kas ārpus komisiju sēdēm notikušas ar trešajām pusēm saistībā ar virzītajām likumdošanas iniciatīvām. Caurspīdīguma trūkums šajā jomā veido būtisku robu sistēmā, kas dod pamatu apgalvojumiem par pieaugošu privāto interešu ietekmi likumdošanas procesā.	ii. ieviest normatīvo regulējumu, kas nosaka kārtību, kādā parlamenta deputāti komunicē ar lobētājiem un citām iesaistītajām pusēm, kas mēģina ietekmēt likumdošanas procesu (34.punkts)	2022. gada 30. aprīlis	Saeima
IV	Ētikas kodekss tika izdots 2006. gadā. GET atzīmē, ka kodekss ir pārāk abstrakts. Tas nav ticis aktualizēts kopš tā pieņemšanas, turklāt Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija nav pietiekami aktīva, uzraugot šā kodeksa	iii. (i) pārskatīt un aktualizēt Ētikas kodeksu un (ii) papildināt to ar praktiskiem pasākumiem, kas sniegtu atbilstošas vadlīnijas un ieteikumus Saeimas locekļiem par regulējumu, kas	2022. gada 30. aprīlis	Saeima

	ievērošanu. Attīstot ētikas standartu vadlīnijas, jāattīsta arī efektīva diskusija un ētikas problēmu risināšanas sistēmas izveide gan individuālā līmenī (piemēram, konfidenciali padomi), gan institūciju līmenī (piemēram, apmācība, diskusijas organizācijas ietvaros par godprātīgumu un ētikas jautājumiem, kas saistīti ar uzvedību parlamentā, u.c.).	saistīts ar ētiku un korupcijas novēršanu (38.punkts)		
IV	Paškontroles mehānismi joprojām ir sākotnējā stadijā. Iespējamo interešu konfliktu novēršanas un izvairīšanās no tiem prakse pašreiz vēl nav ieviesta Saeimā; GET ir pilnīga pārlicība, ka jāspēr noteikti soļi, lai pierādītu, ka SD paši uzņemas atbildību un veic aktīvu darbību šajā jomā. Disciplīnai un atbildībai jānāk no pašas Saeimas puses. GET bez tam norāda, ka nepastāv mehānisms, kā Saeimā noskaidrot amata pārkāpumu ex-officio, kas patiesībā nozīmē, ka Saeima pati neveic kontroles pasākumus. Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija nav proaktīva attiecībā uz Saeimas ētikas kodeksa pārkāpumu izskatīšanu. Parlamenta iekšējie integritātes mehānismi ir jāstiprina	v. tālāk attīstīt un skaidri noformulēt iekšējos Saeimas mehānismus Ētikas kodeksa ievērošanas nodrošināšanai, kā arī interešu konfliktu novēršanai, ar nolūku nodrošināt to aktīvu ieviešanu un efektivitāti (65.punkts)	2022. gada 30. aprīlis	Saeima
V	Viens no Valsts kancelejas pretkorupcijas pasākumu plāna mērķiem ir novērst “iestādes reputācijas zaudēšanas un sabiedrības uzticības zaudēšanas risku”, piedāvājot pasākumus, kas vērsti vienīgi uz Valsts kancelejas darbiniekiem. Šķiet, ka Ministru kabineta locekļi tādejādi ir izslēgti no plāna darbības jomas un ka termins “darbinieks”, kas nav definēts nevienā no iepriekš minētajiem normatīvajiem aktiem, neietver citas politiskās amatpersonas vai “ārštata konsultatīvos darbiniekus”, kurus darbā pieņem Ministru prezidents un viņa biedrs. Turklāt pasākumu plānā nav paredzēts sistemātiski novērtēt to ar integritāti un korupciju saistīto risku pazīmes un apmēru, ar kuriem saskaras politiskās	iii. Sistemātiski analizēt ar integritāti saistītus riskus, ar kuriem, pildot pienākumus, var saskarties Ministru kabineta locekļi, kā arī citas politiskas amatpersonas un ārštata konsultatīvie darbinieki (un personas ar līdzvērtīgu statusu), kā arī noteikt un īstenot piemērotus pasākumus to novēršanai (45.punkts)	2022. gada 30. aprīlis	VKanc

	amatpersonas un “ārštata konsultatīvie darbinieki”, un to GNG uzskata par tipisku situāciju visā centrālajā valdībā.			
V	Pat tad, ja [neapmaksātiem] ārštata konsultatīvajiem darbiniekiem kā tādas nav nekādas izpildvaras lēmumu pieņemšanas pilnvaras, tie var ietekmēt valsts politiku kādu noteiktu interešu vārdā, ņemot vērā to pietuvinātību valdības locekļiem un pateicoties to normatīvajos aktos noteiktajiem pienākumiem, proti: sniegt konsultācijas par valsts politiku, pārstāvēt ministrus iestādēs, padomēs un darba grupās, ar ministra atļauju iesaistīties aktivitātēs un pārstāvēt ministru plašsaziņas līdzekļos. [Ārštata konsultatīvajiem darbiniekiem] ir pieeja oficiālām telpām, ierobežotas pieejamības informācijai un tām var piešķirt birojus, palīgus un transportu, bet uz tiem neattiecas tie paši aizliegumi, ierobežojumi un pienākumi, kā arī atbildība, kas attiecas uz valsts amatpersonām.	iv. interešu konfliktu pārvaldības sistēmai būtu jāattiecas arī uz neatalgotiem ārštata konsultatīvajiem darbiniekiem un neatalgotiem padomniekiem centrālajā valdībā, kā tas pienākas viņu funkcijām (48.punkts)	2022. gada 30. aprīlis	VKanc, KNAB
V	Visaptverošas un spēcīgas sabiedrības integritātes sistēmas priekšnoteikums ir ētiskas uzvedības principu un standartu attiecināšana uz visiem valsts varas līmeņiem un vispirms un galvenokārt -uz izpildvaras augstākā līmeņa vadītājiem, kuriem būtu jārada piemērs, jāgūst un jāuztur ne vien tiesiska, bet arī augsta morāla autoritāte, kas tiem ļauj noteikt integritātes standartus citur publiskajā sektorā. Diemžēl šobrīd to nevar teikt attiecībā uz Ministru kabineta locekļiem, politiskām amatpersonām un ārštata konsultatīvajiem darbiniekiem, kurus iecēlis Ministru prezidents un viņa biedrs, kā arī dažādu kategoriju neatalgotajiem padomniekiem centrālajā valdībā.	v. balstoties uz visaptverošu integritātes risku novērtējuma rezultātiem, izstrādāt uzvedības standartus un principus, kas attiecas uz un var tikt piemēroti Ministru kabineta locekļiem, politiskajām amatpersonām un ārštata konsultatīvajiem darbiniekiem, kā arī dažādu kategoriju neatalgotajiem padomniekiem centrālajā valdībā (tādos jautājumos kā interešu konflikti, mijiedarbība ar trešajām pusēm, tostarp lobētājiem, dāvanas utt.), un nodrošināt, ka tie tiek informēti par šiem standartiem un ka tiem tiek nodrošinātas īpašas vadlīnijas un konsultācijas, tostarp konfidenciālas konsultācijas (56.punkts)	2022. gada 30. aprīlis	VKanc
V	Tā kā sabiedrības līdzdalības procedūru rezultāti bieži vien tiek tikai īsi raksturoti regulējošās	vii. nodrošināt, ka normatīvajos aktos noteiktās prasības publiskot sabiedrības	2022. gada 30. aprīlis	VKanc

	<p>ietekmes ziņojumos, bet piezīmes, kurās apkopoti iebildumi pret tiesību aktu projektiem un politikas plānošanas dokumentiem, nav publiski pieejamas, pilnīgu priekšstatu par komentāriem un bažām, kas izteiktas par konkrētiem publiskai apspriedei nodotiem jautājumiem gūt nav iespējams.</p>	<p>līdzdalības rezultātus, tostarp dalībnieku sarakstus un izteiktos priekšlikumus/iebildumus, kā arī attiecīgās iestādes pamatojumu par to ņemšanu vai neņemšanu vērā, tiek ievērotas praksē un šāda informācija sistemātiski, savlaicīgi un ērti pieejamā veidā ir publicēta tiešsaistē (67.punkts)</p>		
V	<p>Pašlaik IKNL neuzliek pienākumu KNAB vai VID veikt padziļinātas PAIF deklarāciju pārbaudes. Tātad aktīvu deklarēšanas sistēmu nevar uzskatīt par pilnībā efektīvu, jo tā nenodrošina pienācīgu kontroli. Līdzīgu viedokli 2015.gadā publicētā tematiskajā ziņojumā izteica arī Valsts kontrole. GNG pievienojas Valsts kontroles vispārīgajiem konstatējumiem un konkrētiem ieteikumiem, īpaši attiecībā uz nepieciešamību pārdomāt vispārējo aktīvu atklāšanas sistēmas racionālo pamatojumu un darbību, lai varētu būtiski palielināt tās ietekmi un efektivitāti.</p>	<p>ix. ka i) Ministru kabineta locekļu un citu politisko amatpersonu aktīvu deklarāciju ticamība ir jāpakļauj sistemātiskai (vēlams, ikgadējai) padziļinātai un neatkarīgai rūpīgi veiktai izpētei saskaņā ar likumu; un ka ii) visu valsts amatpersonu labotajām aktīvu deklarācijām ir jābūt publiski pieejamām tiešsaistē saskaņā ar likumu (104.punkts)</p>	2022. gada 30. aprīlis	KNAB, VID
V	<p>GNG pauž bažas par pārāk lielo to tiesībsardzības iestāžu skaitu, kuru kompetencē ir uzsākt kriminālprocesu pret PAIF, un to, ka strīdos starp iestādēm bieži nepieciešams iesaistīt prokuroru, jo nav skaidri noteikta jurisdikcija. Kaut arī saprotams, ka visu šo aģentūru izveide ir valsts politiskās pagātnes rezultāts, ir pienācis laiks pārskatīt to attiecīgo kompetenci un efektivitāti profesionālā, labi informētā diskusijā, kas nav politiska, ar mērķi optimizēt funkciju un resursu sadali, tostarp, lai varētu ātri un efektīvi uzsākt kriminālprocesu, ja iesaistītas PAIF.</p>	<p>x. izvērtēt tiesībsardzības iestāžu kompetenci uzsākt kriminālprocesu pret personām ar augstākajām izpildvaras funkcijām ar galveno mērķi optimizēt funkciju un resursu sadali (107.punkts)</p>	2022. gada 30. aprīlis	IeM, VK
V	<p>VRS kodeksā salīdzinājumā ar VP kodeksu atrodami arī izlaidumi.</p>	<p>xi. paskaidrot un turpināt stiprināt Valsts robežsardzes Ētikas kodeksa ietekmi uz korupcijas novēršanu saistībā ar dāvanām/labumiem, lobēšanu,</p>	2022. gada 30. aprīlis	IeM

		“profesionālo ētiku” un rīcību situācijās, kas Kodeksā nav aplūkotas (139.punkts)		
V	Sarunu partneri norādīja, ka trūkst spēcīgas apmācību programmas, kas nodrošinātu to, ka abi ētikas kodeksi iestādēs iesakņojas un tiek pielāgoti to specifiskajām organizatoriskajām vajadzībām. Acīmredzot, iepazīšanās ar kodeksu un tā interpretācija tiek uzskatīta par katra individuālo uzdevumu.	xii. i) pārskatīt ētikas kodeksus un ētikas komiteju noteikumus, lai nodrošinātu, ka saskan noteikumi un procedūras, kas ļauj pārliecināties par atbilstību kodeksam, un ka tiek noteiktas sankcijas un procedūras par pārkāpumiem; un ii) nodrošināt, ka par ētikas kodeksiem un šī ieteikuma i) daļā minētajiem mehānismiem to izpildei tiek organizētas apmācības, iesaistot attiecīgās ētikas komisijas (143.punkts)	2022. gada 30. aprīlis	IeM
V	GNG varas iestādēm ierosina nodrošināt pēc iespējas pienācīgāku un cilvēka cienīgu atalgojumu policijas un robežsardzes darbiniekiem, kas pats par sevi varētu būt spēcīgs korupcijas apkarošanas līdzeklis, un to kā tādu uztvertu gan policijas un robežsardzes spēki, gan arī personas, kas nepārstāv šos dienestus. Lai to īstenoti, ir jāpiešķir papildu resursi abiem dienestiem uzdevumu izpildes nolūkā. Attiecībā uz piemaksām un prēmijām—ņemot vērā VP un VRS funkciju specifiku, īpaši to, ka dažādām amatpersonu kategorijām var būt uzticēti dažādi uzdevumu kopumi, apšaubāma šķiet katras iestādes taisnīgu prēmiju sistēmas izstrādes elastība. Kaut arī abas iestādes ir izstrādājušas iekšējos noteikumus par prēmiju piešķiršanu, satiktie sarunu partneri pauda bažas par to, ka izstrādātie kritēriji nav gana precīzi, netiek pielietoti konsekventi un prēmiju piešķiršana praksē netiek uzraudzīta.	xv. i) piešķirt Valsts policijai un Valsts robežsardzei nepieciešamos līdzekļus savu uzdevumu veikšanai; un ii) izstrādāt precīzus, objektīvus un pārskatāmus kritērijus prēmiju piešķiršanai, veicinot konsekventu to piemērošanu un ieviešot adekvātu kontroli un uzraudzību šajā jomā (168.punkts)	2022. gada 30. aprīlis	IeM
V	Lai gan neviena no iestādēm nav ieviesusi īpašu ziņotāju aizsardzības politiku, GNG tika iesniegts Trauksmes cēlēju aizsardzības likumprojekts, kuru šobrīd Saeima apspriež un kura mērķis ir	xvi. pieņemt un ieviest ziņotāju aizsardzības pasākumus Valsts policijā un Valsts robežsardzē un esošajās un turpmākajās policijas un robežsardzes darbinieku apmācību programmās par	2022. gada 30. aprīlis	IeM

	sabiedrības interešu vārdā rosināt ziņošanu valsts sektorā, tostarp tiesībsardzības iestādēs,	integritāti, interešu konfliktiem un korupcijas novēršanu integrēt modeļus, kas aizsargā ziņotājus (186.punkts)		
V	Uz Ministru kabineta un valsts sekretāru sanāksmēm var tikt uzaicinātas trešās personas padomdevēja statusā. Ministru kabineta noteikumi paredz, ka sēdes protokoli atspoguļo tikai lēmumus un balsošanas rezultātus, kā arī to personu vārdus, kas piedalījās un uzstājās par konkrētu jautājumu. Tāpat attiecībā uz Ministru kabineta komitejas sēdēm protokolā ir norādīti tikai lēmumi un dalībnieki, kuri ziņoja par konkrētu jautājumu. Tādi paši noteikumi attiecas arī uz valsts sekretāru sanāksmēm. GNG secina, ka to personu vārdi, kuras apmeklēja dažādas sēdes, bet neuzstājas, neparādās un ka Ministru kabineta un valsts sekretāru sanāksmju iekšējo lēmumu pieņemšanas procesu nevar raksturot kā pilnībā caurskatāmu un sabiedrības uzraudzībai pieejamu.	vi. pārskatīt attiecīgos noteikumus, lai nodrošinātu, ka tiešsaistē publiski ir pieejami visu Ministru kabineta, tā komiteju sēžu un valsts sekretāru sanāksmju dalībnieku vārdi (64.punkts)	2022. gada 30. aprīlis	VKanc
V	Trūkst skaidra tiesiskā pamata, lai Ministru kabineta locekļi, citas politiskās amatpersonas, “ārštata konsultatīvie darbinieki” un cita veida neatalgotie padomdevēji centrālajā valdībā veiktu ad hoc interešu konfliktu atklāšanu.	viii. nodrošināt, ka i) Ministru kabineta locekļi, citas politiskās amatpersonas, ārštata konsultatīvie darbinieki un citi neatalgotie padomdevēji centrālajā valdībā informē par interešu konfliktiem, kolīdz tie rodas (ad hoc), un ka šādi konflikti tiek pienācīgi dokumentēti un par tiem tiek sniegta informācija un ka par neinformēšanu par tiem tiek piemērotas atbilstošas sankcijas; un ii) visas centrālās valdības politiskās amatpersonas, izņemot Ministru kabineta locekļi un parlamentārie sekretāri, saņem atļauju veikt citu darbu (savienot amatus) (75.punkts)	2022. gada 30. aprīlis	KNAB
V	Kaut arī kompetence “ētika” dažām amatu grupām ir obligāta, tai kritērij un rādītāji, kuriem	xiv. izstrādāt objektīvus un pārskatāmus kritērijus, kas ļautu noteikt policijas un robežsardzes darbinieku integritāti un	2022. gada 30. aprīlis	IeM

	būtu jābūt noteiktiem katrai vērtētajai kompetencei, acīmredzot nav izstrādāti.	atbilstību piemērojamajam ētikas kodeksam, un iekļaut tos periodiskajos darbības novērtējumos (158.punkts)		
--	---	--	--	--

⁸ GRECO Ceturtās novērtējuma kārtas ziņojums. Korupcijas novēršana attiecībā uz parlamenta locekļiem, tiesnešiem un prokuroriem (2012), sk.: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806c6d36>

⁹ GRECO Piektās novērtēšanas kārtas ziņojums. Korupcijas novēršana un integritātes veicināšana centrālajās valdībās (augstākās izpildvaras funkcijas) un tiesībsardzības iestādēs (2018), sk.: <https://rm.coe.int/piekta-noveršanas-karta-korupcijas-noversana-un-integritates-veicina/16808d5a3a>

Valsts kontroles lietderības revīzijā “Noziedzīgu nodarījumu ekonomikas un finanšu jomā izmeklēšanas un iztiesāšanas efektivitāte” ietvertu priekšlikumu ieviešanas plāns¹⁰

Nr. p.k.	Valsts kontroles priekšlikumi	Plānotā darbība priekšlikuma ieviešanai	Termiņš	Atbildīgā iestāde
1. Pasākumi vienotas izpratnes par tiesību normu piemērošanu sekmēšanai, neskaidrību par būtiskākajiem pierādāmajiem apstākļiem un nepieciešamo pierādījumu kopumu vainas pierādīšanai novēršanai				
1.	Ieviest rīcības mehānismu pastāvīgai un sistemātiskai to Krimināllikuma normu identificēšanai, kuru piemērošanā praksē ir problēmas.	1) Veikt izmeklētāju, prokuroru un tiesnešu aptaujas un organizēt diskusijas iestādes ietvaros par Krimināllikuma un Kriminālprocesa likuma normu piemērošanu. 2) Apkopot konstatētos problēmjautājumus un reizi gadā iesniegt izskatīšanai Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Krimināllikuma darba vai Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā. 3) Izvērtēt iestāžu iesniegtos problēmjautājumus pastāvīgajās darba grupās un nepieciešamības gadījumā sagatavot grozījumus normatīvajos aktos vai veikt citas nepieciešamās darbības (mācības, vadlīnijas, pētījums).	Pastāvīgi Katra gada 1.februāris Pastāvīgi	ĢP, TAI, TM ĢP, TAI, TM TM <i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> ĢP, TAI, TA

2.	<p>Ieviest rīcības mehānismu prokuroriem un izmeklētājiem praksē piemērojamu vadlīniju, prakses apkopojumu ar praktiskiem paraugiem u.c. izstrādāšanai</p> <ul style="list-style-type: none"> - par tipiskiem pierādāmiem apstākļiem u.c. saistītiem faktiem noteiktu kategoriju lietās, par to, kam pievēršama uzmanība, izvērtējot pierādījumu izmantošanas iespējamību un/vai neiespējamību kriminālprocesā u.c.; - par netiešo pierādījumu izmantošanu pierādīšanā, metodēm to iegūšanai un nostiprināšanai; - kā sākotnējā izmeklēšanas posmā izlemt par izmeklēšanas virzieniem un samērīgām robežām, ar ko ir pietiekami personu saukšanai pie kriminālatbildības. 	<p>1) Apkopot informāciju par pierādāmajiem apstākļiem un kvalifikācijas problēmjaudājumiem kriminālprocesos par noziedzīgiem nodarījumiem, kas paredzēti Krimināllikuma 177., 179., 193., 193.¹, 195., 195.¹, 215., 218., 288.², 288.³, 288.⁴, 317., 318., 319., 325. pantā.</p>	31.12.2021.	<p>ĢP</p> <p><i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> TAI, TA, TM</p>
		<p>2) Izvērtējot apkopoto informāciju, izstrādāt priekšlikumus konstatēto problēmu novēršanai un vienotas prakses ieviešanai.</p>	01.06.2022.	
3.	<p>Ieviest rīcības mehānismu regulārai pieredzes apmaiņas pasākumu par problēmjaudājumiem konkrētām tiesību normu piemērotāju mērķauditorijām organizēšanai.</p>	<p>Radīt praksē balstītu izmeklētāju, prokuroru un tiesnešu profesionālās pilnveides apmācību saturu, integrējot izstrādātās vadlīnijas, prakses apkopojumus un metodiskos materiālus apmācību programmās.</p>	<p><i>Turpmākie soļi (satur, termiņš un atbildīgie izpildītāji) ir noteikti NNP rīcības plānā.</i></p>	<p><i>Turpmākie soļi (satur, termiņš un atbildīgie izpildītāji) ir noteikti NNP rīcības plānā.</i></p>
<p>2. Pasākumi Krimināllikuma un Kriminālprocesa likuma regulējuma izpētei un pilnveidošanai</p>				
1.	<p>Ieviest rīcības mehānismu regulārai un sistemātiskai Krimināllikuma un Kriminālprocesa likuma regulējuma piemērošanas izpētei.</p>	<p>Veikt nepieciešamos pasākumus valsts pētījumu programmas tiesību politikas jomā ieviešanai, rodot iespējas pētījumu finansēšanai, piemēram, ieviešot atsevišķu budžeta programmu pētījumiem.</p>	01.05.2022.	TM

2.	<p>Veikt izvērtējumu par nepieciešamību pilnveidot Krimināllikuma regulējumu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - par nepieciešamību izdarīt grozījumus Krimināllikuma 317., 318., 319.pantā, lai nodrošinātu piemērošanu atbilstoši ANO Pretkorupcijas konvencijas 19.panta izpratnei; - vai Krimināllikuma regulējums ir pietiekams, lai praksē piemērotu kriminālatbildību par valsts amatpersonu izdarītiem nodarījumiem un par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu tādā izpratnē, kā to paredz ANO Pretkorupcijas konvencijas 17., 20., 23.pants un, iespējams, citi panti; - par nepieciešamību veikt grozījumus Krimināllikuma 323.pantā, lai nodrošinātu tā regulējuma skaidrību attiecībā uz gadījumiem, kad kukulis dots, piedāvāts vai apsolīts pēc valsts amatpersonas veiktas darbības vai bezdarbības, kā arī skaidrību, lai norobežotu kukuļa starpnieku no kukuļdevēja, tāpat arī izvērtējumu par nepieciešamību veikt grozījumus Krimināllikumā, lai noteiktu kriminālatbildību par tā dēvēto “amatpersonu piebarošanu”. 	1) Apkopot TAI viedokli par Valsts kontroles lietderības revīzijā “Noziedzīgu nodarījumu ekonomikas un finanšu jomā izmeklēšanas un iztiesāšanas efektivitāte” ietvertu priekšlikumu ieviešanas plāna 2. sadaļas 2. punktā minēto normu (Krimināllikuma 317., 318., 319., 323. panta) atbilstību ANO Pretkorupcijas konvencijai (17., 19., 20., 23. u.c. pantiem) un to praktiskās piemērošanas problemātiku, un sagatavot ziņojumu Tieslietu ministrijas Pastāvīgajai Krimināllikuma darba grupai.	31.12.2021.	<p>KNAB</p> <p><i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> VP, VID, IDB, VRS, ĢP, TM</p>
		2) Organizēt diskusiju Tieslietu ministrijas Pastāvīgas Krimināllikuma darba grupas ietvaros par KNAB sagatavoto ziņojumu un nepieciešamības gadījumā sagatavot attiecīgos grozījumus Krimināllikumā.	01.05.2022.	<p>TM</p> <p><i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> TAI, ĢP</p>
3.	Veikt izvērtējumu par to, vai Krimināllikuma regulējums ir pietiekami skaidrs, viennozīmīgi un nepārprotami interpretējams, lai pareizi kvalificētu un nošķirtu Krimināllikuma 177.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu – krāpšanu – no citiem noziedzīgu nodarījumu sastāviem.	Organizēt diskusiju Tieslietu ministrijas Pastāvīgas Krimināllikuma darba grupas ietvaros un sagatavot nepieciešamos grozījumus Krimināllikumā.	01.06.2021.	<p>TM</p> <p><i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> AT, ĢP, FM, IeM, VP</p>
4.	Izvērtēt normatīvā regulējuma pietiekamību un rast izsvērtākos un piemērotākos risinājumus kriminālprocesuālajā regulējumā attiecībā uz to, pie kādiem nosacījumiem un kā uzsākams kriminālprocess, tajā skaitā kad jeb pie kādiem nosacījumiem veicamas resoriskās pārbaudes, un	1) Organizēt diskusiju Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā par pasūtāmā pētījuma tvērumu pētījumam par kriminālprocesa obligātuma principa ietekmi uz kriminālprocesa efektivitāti, iespējamo atteikšanos no obligātuma principa un lietderīguma principa ieviešanu.	01.06.2021.	<p>TM</p>

	pie kādiem nosacījumiem un kā var tikt izbeigts vai apturēts kriminālprocess, ņemot vērā kriminālprocesa veikšanai veltāmo resursu racionālas un efektīvas izmantošanas nepieciešamību, pēc iespējas nodrošinot iespējas tos koncentrēt no valsts interešu viedokļa nozīmīgākiem un sarežģītākiem kriminālprocesiem.	2) Veikt pētījumu par kriminālprocesa obligātuma principa ietekmi uz kriminālprocesa efektivitāti, iespējamo atteikšanos no obligātuma principa un lietderīguma principa ieviešanu.	01.12.2021.	TM kā pētījuma pasūtītājs
		3) Organizēt augsta līmeņa ekspertu diskusiju par pētījuma rezultātiem, pieaicinot Prokuratūras, atbildīgo ministriju un izmeklēšanas iestāžu pārstāvjus, kā arī tiesību zinātniekus un citus jomas ekspertus, tai skaitā nepieciešamības gadījumā piesaistot tiesību zinātniekus atsevišķas izpētes veikšanai.	01.03.2022.	TM
5.	Izvērtēt, vai pastāv iespējas normatīvā regulējuma pilnveidei attiecībā uz noziedzīgi iegūtu mantu (t.i. Kriminālprocesa likuma 125.panta trešās daļas regulējumu, kas rada neizpratni, un, vērtējot kopsakarā ar citām normām, liek meklēt dažādus skaidrojumus), lai nodrošinātu tā skaidrību un viennozīmīgu izpratni piemērošanā.	Izvērtēt, sagatavot un nosūtīt izmeklētājiem un prokuroriem informāciju par Kriminālprocesa likuma 125. panta trešās daļas piemērošanas praktiskajiem aspektiem.	01.09.2021.	ĢP <i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> TAI
6.	Izvērtēt, vai ir nepieciešams pilnveidot normatīvo regulējumu, lai risinātu praksē pastāvošās problēmas, kad tiesa, izskatot lietu vispārējā kārtībā konstatē, ka noziedzīgais nodarījums ir kvalificēts nepareizi un nodarījumā saskatāmas smagāka noziedzīga nodarījuma pazīmes.	Organizēt diskusiju Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā un nepieciešamības gadījumā sagatavot Kriminālprocesa likuma grozījumus.	01.06.2021.	TM <i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> Tiesas, TAI, ĢP
7.	Izvērtēt nepieciešamo rīcību, lai sekmētu pirmstiesas kriminālprocesā slēgtu vienošanos par vainas atzīšanu un soda noteikšanu biežāku izmantošanu (vai vienotas prakses sekmēšanai ir pietiekami ar vadlīniju izstrādi, vai ir nepieciešams pilnveidot normatīvo regulējumu), vērtējot (1) kāds ir maksimālais termiņš ar noziedzīgu nodarījumu radītā kaitējuma apmēra atlīdzināšanai,	1) Apkopot praksi par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanas aspektiem un tās nozīmi soda noteikšanā kriminālprocesos, kuros tika noslēgtas vienošanās (par vainas atzīšanu un sodu) par noziedzīgiem nodarījumiem, kas paredzēti Krimināllikuma 177., 179., 193., 193. ¹ , 195., 195. ¹ , 215., 218., 288. ² , 288. ³ , 288. ⁴ , 317., 318., 319., 325. pantā.	01.08.2022.	ĢP

	(2) vai ir iespēja sadalīt ilgākos termiņos kaitējuma atlīdzināšanu, (3) kādi kritēriji jāņem vērā, nosakot pirmstiesas kriminālprocesā slēgtas vienošanās gadījumā mazāku sodu.	2) Izvērtēt jautājumu Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā par iespēju nodrošināt valsts nodrošinātā aizstāvja obligātu daļību pie pirmās pratināšanas.	01.10.2022.	TM <i>Līdzatbildīgā iestāde:</i> LZAP, ĢP, JPA, TAI
		3) Izvērtēt jautājumu Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā par iespēju noteikt maksimālo termiņu ar noziedzīgu nodarījumu radītā kaitējuma apmēra atlīdzināšanai, sadalīt ilgākos termiņos kaitējuma atlīdzināšanu un noteikt kritērijus mazāka soda piemērošanai pirmstiesas kriminālprocesā slēgtas vienošanās gadījumā un nepieciešamības gadījumā sagatavot Kriminālprocesa likuma grozījumus.	01.10.2022.	TM
8.	Izvērtēt iespējas tālākai normatīvā regulējuma pilnveidei attiecībā uz pierādījumu pārbaudes kārtību tiesā: - Izvērtēt, vai papildus jau izstrādātajiem un pieņemtajiem grozījumiem Kriminālprocesa likumā ir iespējami citi risinājumi, kā mazināt nepieciešamību aicināt uz tiesu lieciniekus, kuru liecības ir iegūtas pirmstiesas kriminālprocesā, pievienotas krimināllietas materiāliem un	1) Apkopot informāciju no tiesām, LZAP, TAI, ĢP par to, kā praksē darbojas Kriminālprocesa likuma normas, kas stājas spēkā 2021. gada 1. janvārī, attiecībā uz tiesvedības procesuālo formu, tai skaitā pierādījumu pārbaudes procesuālo kārtību.	01.07.2022.	TM
		2) Organizēt diskusiju Tieslietu ministrijas pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā.	01.10.2022.	

<p>pieejamas ne tikai tiesai, bet arī apsūdzētajam, aizstāvībai un cietušajam, vienlaikus stiprinot tiesas lomu, pēc aizstāvības un prokurora viedokļu un skaidrojumu uzklaušanās, izlemt – (1) pieteikto personu aicināšanas uz tiesu nepieciešamību, kā arī (2) aizstāvības, prokurora, cietušā vai viņa pārstāvja pieteikto lūgumu nolasīt vai atskaņot rakstveida pierādījumus un citus dokumentus, kas attiecas uz pierādīšanas priekšmetu. Nepieciešams turpināt meklēt risinājumus paredzētās pierādījumu pārbaudes kārtības tiesvedībā pilnveidošanai.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvērtēt iespējas sašaurināt Kriminālprocesa likumā paredzētās iespējas nolasīt vai atskaņot tiesas sēdē rakstveida pierādījumus vai citus dokumentus. - Izvērtēt piemērotākos risinājumus vienotas izpratnes veidošanai par Kriminālprocesa likumā paredzētās iespējas – nolasīt vai atskaņot jebkuras personas konkrētajā kriminālprocesā agrāk sniegtu liecību – piemērošanu praksē. - Izvērtēt, vai normatīvajā regulējumā būtu skaidrāk nosakāma tiesas noteicošā loma attiecībā uz šādu jautājumu izlemšanu: par pieteikto personu, kuru liecības ir iegūtas pirmstiesas kriminālprocesa laikā, aicināšanas uz tiesu nepieciešamību, kā arī par aizstāvības, prokurora, cietušā vai viņa pārstāvja pieteikto lūgumu nolasīt vai atskaņot rakstveida pierādījumus un citus dokumentus, kas attiecas uz pierādīšanas priekšmetu. 	<p>3) Sagatavot informatīvo ziņojumu par nepieciešamajiem risinājumiem.</p>	<p>01.12.2022.</p>	
---	---	--------------------	--

9.	<p>Izvērtēt un rast atbilstošāko pieeju, lai ieviestu Latvijas kriminālprocesuālajā regulējumā risinājumus attiecībā uz dažādu ar tiesvedības procesa norisi saistītu jautājumu organizēšanu ārpus tiesas sēdēm iztiesāšanas ieilgšanas novēršanai.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvērtēt iespēju noteikt tiesai kā procesa virzītājam pienākumu visā tiesas procesa garumā (īpaši lietas sagatavošanas iztiesāšanai stadijā un nepieciešamības gadījumā iztiesāšanas procesā) organizēt sanāksmes ar prokuroru un aizstāvību, lai izdiskutētu aktuālos procesa jautājumus, kas var radīt iztiesāšanas ieilgšanu un kavēšanos, ciktāl tie saistīti ar efektīva kriminālprocesa nodrošināšanu un šīs komunikācijas dokumentēšanu un norises kārtību, stiprinot tiesneša noteicošo lomu dažādu jautājumu, kas saistīti ar nepieciešamību tieši un mutiski pārbaudīt pierādījumus tiesas sēdē, izlemšanā pēc aizstāvības un prokurora viedokļu un skaidrojumu uzklaušanās. - Izvērtēt iespēju noteikt pēc iespējas plašāku jautājumu loku, kurus var risināt ārpus tiesas sēdes, it īpaši attiecībā uz informācijas apmaiņu starp tiesu, prokuroru, apsūdzēto un viņa aizstāvi, cietušo. 	<p>Apkopot un izvērtēt praktiķu priekšlikumus tiesu darba organizācijas pilnveidošanai Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā un nepieciešamības gadījumā sagatavot Kriminālprocesa likuma grozījumus.</p>	01.09.2021.	<p>TM</p> <p><i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> Tiesas, TA, ĢP, LZAP</p>
----	---	--	-------------	---

10.	Izvērtēt iespēju noteikt prokuroram, apsūdzētajam un viņa aizstāvim, cietušajam pienākumu noteiktu laiku pirms tiesas sēdes iesniegt tiesā lūgumus un pieteikumus rakstveidā, un pienākumu pieteikuma un lūguma iesniedzējam pamatot to, kādēļ nebija iespējams iesniegt pirms tiesas sēdes, ja tas tiek iesniegts tiesas sēdes laikā.	Izvērtēt jautājumu Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā un nepieciešamības gadījumā sagatavot Kriminālprocesa likuma grozījumus.	01.06.2021.	TM
11.	Izvērtēt iespēju reglamentēt procesuālo izdevumu apmēra noteikšanu, lai tos piedzītu gadījumos, kad konstatējama procesā iesaistītas personas rīcība (darbība vai bezdarbība), kas radījusi procesa darbību vai tiesas sēžu atlikšanu. Vienlaikus izvērtēt iespējas normatīvajā regulējumā noteikt pieeju procesuālo izdevumu apmēra noteikšanai (konkrēta summa vai izdevumu veidi, kas iekļaujami aprēķinā), lai tos piedzītu gadījumos, kad konstatējama procesā iesaistītas personas rīcība, kas radījusi procesa darbību vai tiesas sēžu atlikšanu. Tāpat arī apsverama iespēja šādos gadījumos procesuālo izdevumu piedziņu attiecināt arī uz aizstāvi, iespējams, arī prokuroru.	1.1)Izvērtēt un sagatavot ziņojumu par ar izmeklēšanas darbību vai tiesas sēžu atlikšanu saistīto procesuālo izdevumu piedziņu praksē un problēmjaudājumiem, kā arī izstrādāt iespējamās piedzenamās izdevumu pozīcijas.	01.09.2021.	TA <i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> VP
		1.2)Izvērtēt nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos, lai noteiktu efektīvu kārtību ar izmeklēšanas darbību vai tiesas sēžu atlikšanu saistīto procesuālo izdevumu aprēķināšanai un piedziņai.	01.01.2022.	TM <i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> TA, ĢP, TAI
		2) Sagatavot apkārtrakstu izmeklētājiem, prokuroriem un tiesnešiem, lai stiprinātu likumā paredzēto procesuālo sankciju piemērošanu.	01.06.2021.	TM
		3) Diskusija Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā par iespēju procesuālo izdevumu piedziņu attiecināt arī uz aizstāvi un prokuroru.	01.10.2021.	TM
3. Pasākumi, lai kopumā mazinātu krimināltiesiskās sistēmas noslodzi un kvalificētākos resursus koncentrētu sarežģītāko un valsts intereses visbūtiskāk ietekmējošo kriminālprocesa izmeklēšanai				
1.	Izvērtēt un rast Latvijas situācijai piemērotākos, ilgtermiņā realizējamus risinājumus, kā atslogot krimināltiesisko sistēmu (piemēram, dekriminalizējot vai vienkāršojot un standartizējot mazāk nozīmīgus kriminālprocesus u.c.), kā arī lemt par prokurora iesaisti un vadošās lomas īstenošanu sarežģītu kriminālprocesa izmeklēšanā,	1.1) Turpināt diskusijas Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Krimināllikuma darba grupā par iespēju atslogot krimināltiesisko sistēmu, dekriminalizējot mazāk nozīmīgus noziedzīgus nodarījumus. 1.2) Izvērtēt iespēju atslogot krimināltiesisko sistēmu, dekriminalizējot mazāk nozīmīgus	Pastāvīgi	TM <i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> TAI, ĢP

iesaistoties jau agrīnā kriminālprocesa stadijā, sadarbībā ar izmeklētāju izlemt par procesa veida izvēli, izmeklēšanas virzienu, lietas virzību u.c. būtiskiem aspektiem: (1) izvērtēt iespējas dekriminālizēt vismaz daļu maznozīmīgus nodarījumus, paredzot tos izskatīt administratīvā procesa, nevis kriminālprocesa kārtībā; (2) veikt uzkrājumā esošo kriminālprocešu izvērtējumu un rast risinājumus ilgstoši lietvedībā esošo kriminālprocešu uzkrājuma samazināšanai; (3) rast nepieciešamos risinājumus, lai ieviestu vienotu izpratni un praksi par savlaicīgu, samērīgu izmeklēšanas robežu noteikšanu, kā arī vienotu prioritāšu noteikšanu, tādējādi nodrošinot pēc iespējas efektīvāku izmeklēšanas iestādēm un prokuratūrai pieejamo resursu izmantošanu, primāri koncentrējot resursus prioritāru un sabiedriski nozīmīgu kriminālprocešu izmeklēšanai un virzībai; (4) izvērtēt iespējas standartizēt un pēc iespējas vienkāršot procedūras t.s. vienkāršāko kriminālprocešu gadījumos un rast risinājumus tā ieviešanai; (5) izvērtēt iespējas palielināt prokurora pilnvaras pabeigt kriminālprocesus bez tiesas iesaistes.	noziedzīgus nodarījumus un iesniegt Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Krimināllikuma darba grupā.	01.10.2021.	TAI, ĢP
	2.1) Sagatavot ziņojumu Noziedzības novēršanas padomei par uzkrājumā esošajiem kriminālprocesiem, tai skaitā to struktūru, raksturojumu un secinājumiem par nepieciešamo tālāko rīcību.	Reizi gadā	TAI <i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> TM kā NNP sekretariāts
	2.2) Izstrādāt vienotu pieeju par uzsākto kriminālprocešu sistematizēšanu, kategorizēšanu un prioritizēšanu.	01.07.2022.	ĢP <i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> TAI
	2.3) Izvērtēt Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā Kriminālprocesa likuma 400. panta tvērumu.	01.10.2021.	TM <i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> ĢP, TAI
	3) Izstrādāt prokuratūras un TAI sadarbības vadlīnijas, nolūkā nodrošināt kopēju nostāju par prioritārajām lietu kategorijām, izmeklēšanas virzieniem un samērīgām prasībām pierādījumu apjomam, kas ir nepieciešams personu saukšanai pie kriminālatbildības, tādējādi pēc iespējas efektīvāk izmantojot izmeklēšanas iestādēm un prokuratūrai pieejamos resursus.	01.12.2022.	ĢP <i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> TAI, TM
4) Ģenerālprokuratūrai sadarbībā ar izmeklēšanas iestādēm sagatavot plānu pakāpeniskai standartizēšanai un procedūru vienkāršošanai, sākot ar vienkāršākajiem kriminālprocesiem, plāna ietvaros nosakot savstarpējā sadarbībā veicamus pasākumus piemērotāko risinājumu rašanai un	01.12.2022.	ĢP, TAI	

		ieviešanai, kā arī uzsākt plānā paredzēto pasākumu īstenošanu.		
		5) Organizēt diskusiju Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Krimināllikuma un Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā par iespēju palielināt prokurora pilnvaras kriminālprocesa izbeigšanā bez tiesas iesaistes, piemēram, paredzot tiesības noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanas sodu, ko rakstveida procesā apstiprina tiesnesis.	01.12.2021.	TM <i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> TAI, AT, ĢP
2.	Izvērtēt iespējas un nepieciešamo rīcību divu veidu izmeklētāja un uzraugošā prokurora sadarbības mehānismu ieviešanai: (1) sarežģītiem gadījumiem, kad kopš paša sākuma un visā pirmstiesas izmeklēšanas gaitā ir nepieciešama cieša izmeklētāja un uzraugošā prokurora sadarbība, un (2) tādiem, kur izmeklēšana ir standartizēta, un nav nepieciešama tik cieša izmeklētāja un uzraugošā prokurora sadarbība, taču attiecīgo kriminālprocesu izmeklēšanas standarts ir nostiprināms ar vadlīnijām, instrukcijām vai citāda veida dokumentiem piemērošanai praksē visiem izmeklētājiem un prokuroriem, kuru lietvedībā vai uzraudzībā nonāk šāda veida kriminālprocesi.	1) Sagatavot izvērtējumu par to, kā praksē darbojas Kriminālprocesa likuma normas, kas stājās spēkā 2021. gada 1. janvārī un 2021. gada 20. janvārī, par amatā augstāka prokurora un uzraugošā prokurora funkciju nodalīšanu, un iesniegt to izskatīšanai Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā. 2) Organizēt diskusiju Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā par iespēju attīstīt un pilnveidot sadarbības mehānismus vienkāršajos, standartizētajos kriminālprocesos un sarežģītajos kriminālprocesos, piemēram, izvērtēt iespējamību noteikt, ka kriminālpārkāpumos un mazāk smagos noziegumos izmeklēšanas uzraudzību veic izmeklēšanas iestādes vadītājs bez prokurora iesaistes, savukārt smagos noziegumos un sevišķi smagos noziegumos – izmeklēšanu no kriminālprocesa uzsākšanas brīža vada prokurors.	01.06.2022.	ĢP
			01.11.2022.	TM
4. Pasākumi, lai procesa virzītāji dažādās kriminālprocesa stadijās varētu saņemt kvalificētu ‘tehnisku’ un konsultatīvu atbalstu				

1.	<p>Izvērtēt un rast risinājumus kvalificētu konsultāciju un speciālistu atbalsta saņemšanai kriminālprocesos –</p> <p>(1) kvalificētu speciālistu ar zināšanām finanšu un ekonomikas jomā piesaistei kriminālprocesos veicamajai datu analīzei (piemēram, paplašinot Finanšu izlūkošanas dienesta kompetenci u.c.);</p> <p>(2) kārtības reglamentēšanai attiecībā uz sadarbību starp procesa virzītājiem (izmeklētājiem un prokuroriem) un speciālistiem (analītiķiem), kā arī analīzes rezultātā sniegtā speciālista (analītiķa) atzinuma izmantošanai pierādīšanā;</p> <p>(3) tiesībsardzības iestāžu kapacitātes stiprināšanai – attīstot un specializējot personālu atbalsta sniegšanai izmeklētājiem vienkāršākajos gadījumos, kā arī tehnisko atbalsta rīku un vienotas metodikas analīzes veikšanai izmeklēšanas iestādēs ieviešanai;</p> <p>(4) kvalitatīva konsultatīvā atbalsta saņemšanai izmeklētājiem un prokuroriem par specifiskiem jautājumiem grāmatvedības, finanšu, ekonomikas u.c. jomā, kad tas nepieciešams kriminālprocesā būtisku apstākļu noskaidrošanai;</p> <p>(5) kā novērst problēmas, kas paildzina laiku starptautisko sadarbības mehānismu izmantošanai;</p> <p>(6) savstarpējai iestāžu pieredzes apmaiņai par to, kā efektīvāk veikt finanšu izmeklēšanu, izmantojot dažādas datu analīzes metodes, starptautiskās sadarbības mehānismus u.c.</p>	<p>1) Nacionālā kriminālizlūkošanas modeļa (NKIM) ietvaros izveidot specializēto starpinstitūciju ekspertu grupu (SSEG) valsts tiesībsardzības iestāžu (TAI) kapacitātes stiprināšanai finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanu jomā.</p> <p>2) Veikt pasākumus valsts TAI kapacitātes stiprināšanai kvalitatīvai izmeklēšanu veikšanai kriminālprocesos par noziedzīgiem nodarījumiem finanšu un ekonomikas jomā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - apzināt valsts TAI kapacitāti (analītiskā resursa - personāla un analītiskā programnodrošinājuma) finanšu izmeklēšanu jomā un lemt jautājumu par nepieciešamību īstenot kopīgu valsts TAI rīcību analītiskā resursa stiprināšanai, tostarp vēršoties pēc atbalsta Noziedzības novēršanas padomē; - regulāri veikt tirgū pieejamo finanšu analīzes apmācības programmu/kursu monitoringu, iniciēt un rast kopīgu valsts TAI risinājumu par apmācību organizēšanu analītiķiem un izmeklētājiem, tostarp veicot pasākumus finansējuma pieprasīšanai Tieslietu ministrijas pamatbudžeta programmas "Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds" ietvaros; - veikt pasākumus kvalificētu konsultāciju un speciālistu atbalsta nodrošināšanai valsts TAI kriminālprocesos par specifiskiem jautājumiem grāmatvedības, finanšu, ekonomikas u.c. jomās, tostarp Finanšu izlūkošanas dienesta 	<p>31.05.2021.</p> <p>31.08.2021.</p> <p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi/ pēc AML Inovāciju</p>	<p>TAI vadības darba grupa (VP vadībā)</p> <p><i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> ĢP, FID, VID, VRS, MIL, KNAB, IDB, VDD, IeVP</p> <p>TAI vadības darba grupa (VP vadībā)</p> <p><i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> ĢP, FID, VID, VRS, MIL, KNAB, IDB, VDD, IeVP</p>
----	---	--	--	---

		<p>kompetences paplašināšanas gadījumā palielinot tā lomu valsts TAI finanšu izmeklēšanās un/vai iniciējot sadarbību un piesaistot Finanšu izlūkošanas dienesta izstrādātās iniciatīvas ietvaros jaunveidojamo "AML inovāciju centru" (Latvijai pieejamā Eiropas Savienības jaunā budžeta instrumenta "Atveseļošanas un noturības mehānisms" ietvaros), kura izveide iekļauta Noziedzības novēršanas padomes rīcības plānā laikposmam no 2021. līdz 2026. gadam.</p>	<p>centra izveides (NNP rīcības plānā laikposmam no 2021. līdz 2026. gadam noteiktais termiņš - 2022.gada pirmais ceturksnis)</p>	
		<p>3) Veikt pasākumus metodikas izstrādei par finanšu analīzes veikšanas specifiku valsts tiesībsargāšanas iestādēs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - apzināt valsts TAI izmantojamās finanšu analīzes veidus, piemērojamās finanšu analīzes metodes, izstrādājamās finanšu analīzes produktus, sadarbības mehānismus ar kompetentajām iestādēm (piemēram, Finanšu izlūkošanas dienestu, ārpakalpojuma sniedzējiem u.c.) finanšu izmeklēšanu jomā; - izpētīt ārvalstu pieredzi finanšu izmeklēšanu jomā; - izpētīt teorētisko literatūru un citus pieejamos avotus par finanšu analīzes veikšanas aspektiem; - izstrādāt kārtību attiecībā uz sadarbību starp procesa virzītājiem (izmeklētājiem un prokuroriem) un speciālistiem (analītiķiem), pēc kā virzīt to izskatīšanai Tieslietu ministrijas kompetences ietvaros – jautājumā par analīzes rezultātā sniegtā speciālista (analītiķa) atzinuma izmantošanu pierādīšanā; 	<p>31.08.2021.</p> <p>29.10.2021.</p> <p>31.12.2021.</p> <p>28.02.2022.</p>	<p>TAI vadības darba grupa (VP vadībā)</p> <p><i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> ĢP, FID, VID, VRS, MIL, KNAB, IDB, VDD, IeVP</p>

		<p>- izstrādāt metodiku par finanšu analīzes mērķiem, veidiem, piemērojamām metodēm, analītisko produktu saturu un formātu, iesaistītā analītiskā personāla un nepieciešamā programnodrošinājuma kapacitāti, valsts tiesībsardzības iestāžu kompetenci, atbalsta saņemšanas mehānismiem un citiem jautājumiem, kas tiks aktualizēti metodiskā materiāla izstrādes ietvaros, atsevišķi nodalot finanšu analīzes pamatveidus, veicamos valsts TAI analītiskā resursa ietvaros, un finanšu analīzes veidus, kuru pielietošanai ir nepieciešams speciālistu atbalsts par specifiskiem jautājumiem grāmatvedības, finanšu, ekonomikas u.c. jomās.</p>	01.10.2022.	<p><i>Līdzatbildīgā iestāde:</i> TM</p>
		<p>4) Veikt pasākumus semināru, konferenču vai apmācību organizēšanai, lai informētu plašu auditoriju (izmeklēšanas iestāžu, prokuratūras un tiesu amatpersonas) par starptautiskās sadarbības izmantošanas iespējām finanšu izmeklēšanu stiprināšanas jomā un atšķirībām starp tās nodrošināšanā iesaistītajām kompetentajām iestādēm, tostarp veikt pasākumus kopīgu FID un VP apmācību organizēšanai jautājumā par FID un VP (VP GKrPP SSP, ARO) kompetenci un atšķirībām starptautiskās sadarbības nodrošināšanā.</p>	29.10.2021.	<p>TAI vadības darba grupa (VP vadībā)</p> <p><i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> ĢP, FID, VID, VRS, MIL, KNAB, IDB, VDD, IeVP, Valsts policijas koledža</p>

	<p>5) Apzināt problēmjaudājumus, kas ietekmē starptautiskās sadarbības efektivitāti, veicot pasākumus starptautiskās sadarbības procedūru izpētei un izpētes procesā konstatēto trūkumu novēršanai.</p>	Pastāvīgi	<p>TAI vadības darba grupa (VP vadībā)</p> <p><i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> ĢP, FID, VID, VRS, MIL, KNAB, IDB, VDD, IeVP</p>
	<p>6) Organizēt valsts tiesībaizsardzības iestāžu pieredzes apmaiņas aktivitātes par finanšu izmeklēšanu efektivizēšanas jautājumiem, izmantojot dažādas datu analīzes metodes, starptautiskās sadarbības mehānismus u.c.</p>	Pastāvīgi	<p>TAI vadības darba grupa (VP vadībā)</p> <p><i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> ĢP, FID, VID, VRS, MIL, KNAB, IDB, VDD, IeVP</p>
	<p>7) Veikt pasākumus aktuālo problēmjaudājumu apzināšanai, risinājuma variantu izstrādāšanai un turpmākās rīcības koordinēšanai valsts tiesībaizsardzības iestāžu finanšu izmeklēšanu kapacitātes stiprināšanai.</p>	Pastāvīgi	<p>TAI vadības darba grupa (VP vadībā)</p> <p><i>Līdzatbildīgās iestādes:</i> ĢP, FID, VID, VRS, MIL, KNAB, IDB, VDD, IeVP</p>

2.	Izvērtēt iespēju pārskatīt (pagarināt) normatīvajā regulējumā paredzēto termiņu, kādā elektronisko sakaru komersantiem ir pienākums saglabāt datus.	Organizēt ekspertu diskusiju, pieaicinot Datu valsts inspekciju, Satiksmes ministriju un Elektronisko sakaru komersantus, lai izvērtētu iespēju pārskatīt normatīvajā regulējumā paredzēto termiņu, kādā elektronisko sakaru komersantiem ir pienākums saglabāt datus.	01.10.2021.	TM (NPD)
5. Pasākumi prokuratūras darbības regulējuma pilnveidei				
	Izvērtēt un rast risinājumus prokuratūras darbības regulējuma pilnveidei: - attiecībā uz Prokuratūras atskaitīšanos un atbildību, konkretizējot ģenerālprokurora Saeimai iesniedzamā ziņojuma tvērumu un, iespējams, paredzot atskaitīšanos bez parlamenta vēl arī citām institūcijām; - paredzot nosacījumus attiecībā uz sadarbību ar izpildvaras institūcijām, lai panāktu visu iesaistīto pušu, tajā skaitā prokuratūras, līdzdalību izvirzīto kriminālās justīcijas sistēmas mērķu sasniegšanā; - papildinot ģenerālprokurora pilnvaru apjomu ar Prokuratūras darbībā piemērojamo standartu un vadlīniju noteikšanu; - paredzot labas pārvaldības un darbības efektivitātes principa piemērošanu Prokuratūras darbībā; - paredzot ģenerālprokurora atbildību par iekšējās kontroles sistēmas izveidi, uzraudzību un uzlabošanu, kā arī Prokuratūras darbības atbilstību labas pārvaldības, ekonomiskuma un efektivitātes principiem.	1) Pēc 2021. gadā Saeimai iesniegtā ģenerālprokurora ziņojuma par iepriekšējā gadā paveikto un nākamā gada darbības prioritātēm izvērtēšanas, nepieciešamības gadījumā sagatavot priekšlikumus normatīvo aktu grozījumiem un tos iesniegt izvērtēšanai Tieslietu ministrijas Pastāvīgajā Krimināllikuma un Pastāvīgajā Kriminālprocesa likuma darba grupā. 2) Diskusija Tieslietu padomē par Valsts kontroles lietderības revīzijas “Noziedzīgu nodarījumu ekonomikas un finanšu jomā izmeklēšanas un iztiesāšanas efektivitāte” 6. sadaļā “Pasākumi prokuratūras darbības regulējuma pilnveidei” izteikto rekomendāciju ieviešanu un par nepieciešamību veikt grozījumus Prokuratūras likumā.	01.09.2021.	ĢP, TM
			01.05.2022.	ĢP
6. Pasākumi kriminālprocesa digitalizēšanai un E-lietas programmas pārvaldības pilnveidošanai				
	Lai sasniegtu izvirzīto mērķi digitalizēt kriminālprocesu un padarītu efektīvākus izmeklēšanas un tiesvedības procesus, izvērtēt un ieviest rīcības mehānismu vienotas E-lietas programmas pārvaldībai.	Izstrādāt Valsts kontroles revīzijas ziņojumā “E-lietas programmas vadības risku izvērtējums” (revīzijas grafiks Nr. 2.4.1-34/2019) definēto ieteikumu ieviešanas plānu, lai sekmētu E-lietas aptverošu	15.03.2021.	TM

		attīstības plānošanu un mērķtiecīgu īstenošanu tieslietu un iekšlietu resorā.	
--	--	---	--

¹⁰ Valsts kontroles lietderības revīzijā “Noziedzīgu nodarījumu ekonomikas un finanšu jomā izmeklēšanas un iztiesāšanas efektivitāte” ietvertu priekšlikumu ieviešanas plāns, sk.: <https://www.tm.gov.lv/lv/media/7328/download>

Publiskajā pārvaldē nodarbināto mācīšanās un attīstības plāns 2021-2027¹¹

Nr. p. k.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Sadarbības institūcijas	Izpildes termiņš
1.	prioritāte “Godprātīgs darbs publiskajā pārvaldē”						
1.1.	Iedzīvināt valsts pārvaldes vērtības un ētikas pamatprincipu, veidojot kopīgu un vienotu izpratni integritātes, atvērtās pārvaldības un sabiedrības līdzdalības jautājumos un vērtībās balstītu kultūru	<ul style="list-style-type: none"> Nodarbinātajiem pieejamas e-mācības, ievada mācību moduļi un mācību materiāli par publisko pārvaldi, tās darbības principiem un vērtībām, interešu konfliktu u. c. integritātes jautājumiem. Nodrošināta zināšanu pārbaude. Organizētas padziļinātas mācības nodarbinātajiem, kuri nodrošina kontroles funkciju un pakalpojuma sniegšanas funkciju. Izveidota kopīga vietne mācību platformā, kur pieejami interaktīvi rīki un metodes vērtību iedzīvināšanai. Organizēti informatīvi pasākumi un kampaņas. 	<ol style="list-style-type: none"> Ierēdņu skaits, kuri ir piedalījušies obligātajās mācībās ar zināšanu pārbaudēm par integritātes jautājumiem. Valsts pārvaldes darbinieku skaits, kuri ir piedalījušies mācībās ar zināšanu pārbaudi par integritātes jautājumiem. Nodarbināto skaits, kuri nodrošina kontroles funkciju un pakalpojuma sniegšanas funkciju, ir 	VK, VAS	FM, KNAB, valsts pārvaldes iestādes	Pašvaldību iestādes	2026.

		<ul style="list-style-type: none"> • Izveidots un uzturēts publiskās pārvaldes Uzticības personu ētikas jautājumos tīkls, nodrošināta Uzticības personu mācības. • Sniegts atbalsts (e-mācības, mācību moduļi, mācību materiāli) pašvaldību nodarbinātajiem labākai izpratnei par valsts pārvaldes principiem un vērtībām pilnveidei. • Organizētas mācības par sabiedrības līdzdalības nodrošināšanu valsts pārvaldē. 	<p> piedalījušies specializētajās mācībās.</p> <p>4. Uzticības personu tīklā ir deleģēts vismaz viens nodarbinātais no katras valsts pārvaldes iestādes, kopā apmācīti vismaz 200 nodarbināto.</p> <p>5. Iestāžu skaits, tostarp pašvaldību iestāžu skaits, kurām ir pieeja kopīgajai vietnei mācību platformā un kuras izmanto materiālus un rīkus, un kuras ar tām rīko darbinieku mācības.</p> <p>6. Pašvaldībās nodarbināto skaits, kas ir apmeklējuši mācības un saņēmuši informāciju, un tos pārstāvošo pašvaldību skaits.</p>				
1.2.	Veicināt atbildīgo personu trauksmes celšanas jomā, tostarp	<ul style="list-style-type: none"> • Atbildīgajām personām trauksmes celšanas jomā, tostarp kontaktpersonām, ir 	1. 150 valsts pārvaldes un pašvaldību iestādēs	VK, VAS	Valsts pārvaldes iestādes	Pašvaldību iestādes	2023.

	<p>kontaktpersonu, prasmju un zināšanu attīstību, kā arī dalīšanos ar labo praksi. Nodrošināt metodisko un informatīvo atbalstu, veicinot vienotu izpratni un efektīvu likuma piemērošanu</p>	<p>nodrošināti mācību, domapmaiņas un citi uz attīstību vērsti pasākumi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • E-mācības atbildīgajām personām trauksmes celšanas jomā. • Specializētas mācības, tai skaitā trauksmes celšanas gadījumu izmeklēšanā, trauksmes celšanas pazīmju izvērtēšana un ziņojumu virzības noteikšana u. c. • Izstrādātas un aktualizētas vadlīnijas, informatīvi un metodiski materiāli; tie ir viegli pieejami e-vidē. 	<p>nodarbinātajiem nodrošinātas 1-2 mācības gadā, domapmaiņas vai citi attīstības pasākumi.</p> <p>2. Vismaz 60 % atbildīgo personu ir piedalījušās e-mācībās vai vienās specializētajās mācības par trauksmes celšanas jautājumiem.</p> <p>3. Regulāri jauni informatīvi un metodiski materiāli pieejami tīmekļvietnē trauksmesceļš.lv.</p>				
1.3.	<p>Izglītot politiskās amatpersonas un augstākās amatpersonas, augstākā līmeņa vadītājus priekšzīmīgas attieksmes un rīcības attīstībai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pieejama informācija un mācību materiāli e-vidē par publiskās pārvaldes darbības principiem un vērtībām, pamatzināšanas par ētikas un godprātīgas rīcības prasībām, kas jāievēro šajā amatā. • Obligātas īsas ievada e-mācības politikajām amatpersonām, stājoties amatā. 	<p>1. Vismaz 300 politiskās amatpersonas, augstākās amatpersonas un augstākā līmeņa vadītāji ir apguvuši zināšanas.</p> <p>2. Obligātās ievada mācības apmeklējušas vismaz 50 amatpersonas.</p>	VK, VAS, KNAB	Valsts pārvaldes iestādes	Pašvaldību iestādes	2027.

			3. Pašvaldību izpilddirektoru un viņu vietnieku skaits, kuri ir apmeklējuši mācības un saņēmuši informāciju.				
1.5.	Uzlabot iepirkumu sagatavošanu un īstenošanu efektīvai Kohēzijas politikas īstenošanai	<ul style="list-style-type: none"> • Iekšējās (valsts pārvaldes) ekspertu grupas izstrādātas mācību programmas un iepirkumos iesaistītie darbinieki apguvuši obligāto mācību saturu. • Parauga iepirkumu piemēri mācībām. • Pieredzes apmaiņas pasākumi, dalīšanās labajā praksē. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zināšanas ir apguvuši vismaz 80 % no iepirkumu speciālistu kopējā skaita. 2. Katrā resorā ir apmācīts iepirkumu eksperts, kurš sniedz atbalstu citiem resora speciālistiem. 	VK, VAS, FM, IUB	KNAB, valsts pārvaldes iestādes	Pašvaldību iestādes	2023.
1.6.	Stiprināt publiskās pārvaldes nodarbināto kapacitāti, lai pārraudzītu interešu konflikta, krāpšanas un korupcijas novēršanas problēmu risināšanu	<ul style="list-style-type: none"> • Izstrādātas programmas un īstenota mācību moduļos bāzēta mācību metodika. • Attīstīti un ieviesti e-mācību moduļi. • Nodrošināta individualizēta pieeja prasmju un zināšanu pilnveidē. • Organizētas specializētās mācības par attiecīgo problēmu jautājumu specifiskajām tēmām. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dalībnieku skaits, kuri ir apmeklējuši mācību moduļus. 2. Izveidots iekšējo treneru un mentoru tīkls. 	VAS, KNAB, TM, IEM	Valsts pārvaldes iestādes	Pašvaldību iestādes	2026.

1.7.	Veicināt prasmju viendabību attīstību un pārnesi publiskās pārvaldes nodarbināto starpā	<ul style="list-style-type: none"> • Izstrādātas rokasgrāmatas un vadlīnijas horizontālās prakses iedibināšanai kopējo jautājumu risināšanai. • Nodrošinātas pieredzes apmaiņas vizītes, iepazīstot citu dalībvalstu praksi, veicinot vienotu tiesību izpratnes veidošanos, tiesību instrumentu apgūšanu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dalībnieku skaits kompetencēs balstītu mācību moduļos. 2. Izstrādāta rokasgrāmata vai vadlīnijas horizontālās prakses iedibināšanai kopējo jautājumu risināšanai, tostarp iekšējiem treneriem un mentoriem. 	KNAB, TM, IEM	Valsts pārvaldes iestādes	Pašvaldību iestādes	2026.
------	---	---	---	---------------	---------------------------	---------------------	-------

¹¹ Plāna projekts "Publiskajā pārvaldē nodarbināto mācīšanās un attīstības plāns 2021-2027" (VSS-1089) izsludināts Valsts sekretāru 2020. gada 17. decembra sanāsmē (saskaņošana turpinās 2021. gada jūnijā), sk.: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40495916>

Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāns 2021-2026¹²

KOMPONENTE NR.6: LIKUMA VARA

Mērķi:

- 1) Veicināt tiesiskumu un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, krāpšanas, finanšu, ekonomisko noziegumu identificēšanas/atklāšanas un tiesu efektivitātes stiprināšanu, papildus stiprināt Latvijas reģionos strādājošo tiesnešu, prokuroru un specializēto izmeklētāju (starpdisciplināros jautājumos) iesaisti un profesionalitāti ekonomisko noziegumu izmeklēšanā un iztiesāšanā, vismaz par 40% palielinot atklāto kriminālprocesu un u kriminālvajāšanai nodoto kriminālprocesu īpatsvaru;
- 2) sekmēt publiskās pārvaldes modernizācijas reformas ieviešanu, stiprinot publiskās pārvaldes vērtības, ētikas pamatprincipus, integritāti un profesionalizāciju, īstenojot sistemātisku attīstības pasākumu kopumu, kas veicinātu publiskās pārvaldes transformāciju uz atbalstošu un cilvēku centrētu efektīvu, viedu pārvaldību un nodarbināto spēju efektīvi vadīt un novērst interešu konflikta un publiskā iepirkuma kļūdu riskus, mazināt korupciju un ēnu ekonomiku, kā arī veicinātu publiskās pārvaldes darbības kvalitāti, stimulētu un nodrošinātu publiskā sektora inovētspējas un inovāciju kultūras attīstību, ieviešot jaunus veidus, kā veidot labāku rīcībpolitiku un pakalpojumu sniegšanu;

- 3) stiprināt pilsonisko dialogu un nevalstisko organizāciju pārstāvniecību sociālās drošības jomā, atbalstot organizāciju vai to sadarbības tīklu izveidi, izaugsmi un attīstību sociāli visneaizsargāto iedzīvotāju grupu interešu efektīvai pārstāvībai publiskās pārvaldes lēmumu pieņemšanā, kā arī sekmēt nevalstisko organizāciju aktīvāku darbību sabiedrības interešu uzraudzības jomā;
- 4) palielināt atklātību un konkurenci publisko iepirkumu jomā, kā arī mazināt korupcijas riskus, īstenojot pasūtītāju un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju profesionalizācijas stratēģiju, kā arī īstenojot uz riskiem balstītus kontroles pasākumus.

NM plāna komponentes un elementi	Reformas	Atskaites punkti (<i>milestones</i>) un būtiskākie mērķi	Rekomendācija	ES flagmaņa iniciatīvas
Likuma varas stiprināšana				
Tiesiskums un ekonomisko noziegumu izmeklēšana				
AML inovāciju centrs	Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, ekonomisko noziegumu izmeklēšanas un tiesvedības procesu modernizācija	<ul style="list-style-type: none"> • Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma grozījumi • Ekonomisko noziegumu izmeklēšanas kapacitātes stiprināšanas un VP attīstības rekomendāciju ieviešanas progressa ziņojums • Kriminālvajāšanai nodoto kriminālprocesu īpatsvara pieaugums par 40% • Vienotā mācību centra izveide, apstiprināts risinājums tā finansēšanai ilgtermiņā 	Fiskālie aspekti (2019) un Finanšu sektora caurspīdīgums (2020)	Modernizācija
Ekonomisko noziegumu izmeklēšanas kapacitāte reģionos				
Justīcijas skola				
Publiskās pārvaldes modernizācija	Publiskās pārvaldes modernizācijas reforma	<ul style="list-style-type: none"> • Apstiprināts publiskās pārvaldes modernizācijas plāns • Izveidots publiskās pārvaldes koptetenču un pārkvalifikācijas ietvars • Ieviests normatīvais ietvars publiskā sektora inovācijai 	Pārvaldība 2019	

<p>NVO izaugsme sociālās drošības pārstāvniecības stiprināšanai un sabiedrības interešu uzraudzībai</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Nodrošināta nevalstisko organizāciju darbība sabiedrības interešu uzraudzības jomā 		
<p>Publiskie iepirkumi</p>	<p>Publisko iepirkuma līgumu reģistra izveide, nodrošinot publiski pieejamu un automatizētā datu analīzē izmantojamu informāciju par noslēgto iepirkuma līgumu faktisko izpildi (t.sk. par faktiskajām izmaksām un faktiskajiem termiņiem), lai paaugstinātu atklātību un mazinātu korupcijas iespējas līgumu izpildes fāzē, kurā vislielākā iespēja, pusēm vienojoties, nekontrolēti atkāpties no iepirkuma procedūrā iesniegtā piedāvājuma un līguma izpildes noteikumiem, padarot iepirkuma procedūras rezultātus neefektīvus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Grozījumi publisko iepirkumu jomu regulējošos tiesību aktos publisko iepirkumu līgumu reģistra piemērošanai • Izveidots publisko iepirkumu līgumu reģistrs. 		
	<p>Konkurences vides pilnveidošana un korupcijas risku mazināšana, paplašinot interešu konflikta tvērumu un pilnveidojot iepirkuma komisijas darbības pamatprincipus, pilnveidojot kandidātu un pretendentu izslēgšanas noteikumus, lai izvairītos no līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas negodprātīgiem piegādātājiem, piedāvājumu vērtēšanas kritēriju pārskatīšana, nosakot</p>	<p>Grozījumi publisko iepirkumu jomu regulējošos tiesību aktos konkurences vides pilnveidošana publiskajos iepirkumos.</p>		

	<p>jomas, kurās papildus iegādes cenai vērtējamas arī dzīves cikla izmaksas un kvalitātes kritēriji, kā arī plašāku konsultāciju ar tirgu īstenošana nolūkā kvalitatīvāk sagatavot iepirkuma dokumentus un mazināt tādu prasību noteikšanu iepirkumos, kas vērstas uz konkurences ierobežošanu</p>			
	<p>Profesionalizācijas stratēģijas izstrāde un īstenošana nolūkā stratēģiski attīstīt publiskajos iepirkumos iesaistīto cilvēkresursu, kā arī efektīvizēt tā izmantošanu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izstrādāts pētījums un identificētas jomas, kurās iepirkumi efektīvi centralizēti • Izstrādāta profesionalizācijas stratēģija; • Informatīvais ziņojums par publisko iepirkumu centralizāciju; • Publisko iepirkumu centralizācijas pasākumu īstenošana atbilstoši Ministru kabineta lēmumam, izskatot informatīvo ziņojumu par publisko iepirkumu centralizāciju. 		
	<p>IUB IT un analītiskās kapacitātes stiprināšana, pilnveidojot uz riskiem balstītus uzraudzības pasākumus, kā arī uzlabojot IUB sniegto pakalpojumu pieejamību tiešsaistē un to lietojamību.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izstrādāta modernizēta Publikāciju vadības sistēma; • Definēti kritēriji riskanto tirgus sektoru, pasūtītāju un iepirkumu noteikšanai; 		

		<ul style="list-style-type: none"> • Pilnveidots IT risinājums pasūtītāju profilu veidošanai. 		
--	--	--	--	--

¹² Likumi.lv, MK 2021. gada 28. aprīļa rīkojums Nr. 292 "Par Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plānu", sk.: <https://likumi.lv/ta/id/322858-par-latvijas-atveselosanas-un-noturibas-mehanismu-planu>

Latvijas Ceturtais nacionālais atvērtās pārvaldības rīcības plāns 2020.-2021.gadam¹³

1. APŅEMŠANĀS: Publisko iepirkumu un līgumu atklātība	
Apņemšanās īstenošanas sākuma un beigu datums	01.01.2020.-31.12.2021.
Atbildīgās institūcijas	Iepirkumu uzraudzības birojs (IUB) (atbildīgā institūcija par apņemšanos kopumā) Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (CFLA) (atbildīgā institūcija jautājumā par Integritātes pakta izmantošanas iespējām ES finanšu instrumentu finansētos projektos)
Atbildīgās amatpersonas (vārds, amats, kontaktinformācija)	Dace Gaile, Iepirkumu uzraudzības biroja vadītāja, dace.gaile@iub.gov.lv Anita Krūmiņa, Centrālās finanšu un līgumu aģentūras direktore, anita.krumina@cfla.gov.lv
Citas iesaistītās puses	
Valsts un pašvaldību institūcijas	Finanšu ministrija, CFLA, VARAM (VRAA), konkrētās pašvaldības, kurās tiks veikta iepirkuma monitorēšana Integritātes pakta ietvaros (tiks izvēlētas, uzsākot apņemšanās izpildi), VK (publisko tiesību līgumu pieejamības jautājumi)
Sabiedrības pārstāvji	Biedrība "Sabiedrība par atklātību-Delna", citi sabiedrības pārstāvji, mediji
APŅEMŠANĀS APRAKSTS	
Kādas ir valstij un sabiedrībai nozīmīgās problēmas, kuras risinās šī apņemšanās?	

Sabiedrībā vērojama neticība publisko iepirkumu rezultātu godīgumam un lietderīgumam. Šo neticību nostiprina gadījumi, kad iepirkumu veicēji rīkojušies savtīgu mērķu vadīti, par precēm, pakalpojumiem, būvdarbiem samaksāts pārāk dārgi, iegūtā kvalitāte neatbilst cenai. Lai vairotu sabiedrības ticību valsts un pašvaldību institūciju efektīvai rīcībai ar budžeta un Eiropas Savienības finanšu līdzekļiem, jāmeklē jaunas un iedarbīgas iepirkumu uzraudzības metodes, tostarp veicinot sabiedrības līdzdalību iepirkumu uzraudzībā.

Integritātes pakts ir Eiropā arvien aktīvāk izmantots publisko iepirkumu uzraudzības un korupcijas novēršanas instruments. To atbalsta un popularizē arī Eiropas Komisija. Tās vadībā Integritātes pakts tika ieviests 11 ES dalībvalstīs kā uzraudzības instruments projektiem, kas finansēti ar ES fondu atbalstu.⁸

Ērta un visaptveroša iespējamo risku identificēšana attiecībā uz noteiktiem iepirkumu veicējiem ir nepieciešama gan iepirkumus uzraugošajām iestādēm, lai veidotu uz risku analīzi balstītu pārbaudāmo iepirkumu izlasi, gan sabiedrības pārstāvjiem, lai stiprinātu pilsonisko uzraudzību pār iepirkumu norisi un sabiedrības pieprasījumu valsts un pašvaldību institūcijām uzlabot savu sniegumu publisko iepirkumu jomā. Šobrīd dažādu risku faktoru apkopošana jāveic, manuāli apkopojot informāciju no dažādiem avotiem. Savukārt digitalizējot iepirkumu risku izvērtēšanu, izmantojot Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē publicēto informāciju no iepirkumu paziņojumiem un iesniegumu izskatīšanas komisijas lēmumiem, ieinteresētajām pusēm tiktu dota iespēja vienkopus analizēt informāciju un atlasīt pasūtītājus, kuru iepirkumu uzvedībai pievēršama pastiprināta uzmanība.

Lai arī visi noslēgtie iepirkumu līgumi un to grozījumi tiek publicēti Elektronisko iepirkumu sistēmā www.eis.gov.lv katram iepirkumam izveidotā profilā (līgumu teksti tiek pievienoti .pdf vai .docx formātā), tomēr nav pieejama strukturēta un ērti pārskatāma informācija par iepirkuma līguma izpildi no tā noslēgšanas brīža līdz pilnīgai izpildei. Tas ierobežo uzraugošo institūciju, nevalstisko organizāciju un sabiedrības iespējas iegūt informāciju par faktiskajiem izdevumiem publiskajos iepirkumos, salīdzināt līgumcenas un plānotos un faktiskos līgumu izpildes termiņus, identificēt nepamatotu izdevumu riskus.

Vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs ir līgumu reģistri, kur vienkopus ir pieejama informācija par noslēgtajiem līgumiem, to grozījumiem un faktisko izpildi, turklāt informācija ir pieejama arī atvērto datu veidā, to publicējot nacionālajos atvērto datu portālos.

Informācija par publisko tiesību līgumiem, kas paredz valsts vai pašvaldību līdzekļu piešķiršanu deleģēto vai ar līdzdarbības līgumu nodoto pārvaldes uzdevumu īstenošanai, nav atrodama vienuviet. Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likumam informācija par deleģēšanas līgumiem un līdzdarbības līgumiem jāpublicē tās iestādes tīmekļvietnē, kas deleģējusi pārvaldes uzdevumu. Tādējādi sabiedrībai ir apgrūtinātas iespējas ērti un vienuviet iegūt informāciju par to, kādi pārvaldes uzdevumi deleģēti privātpersonām, un par deleģēšanas noteikumos paredzētā publiskā finansējuma piešķiršanu. Šīs apņemšanās īstenošanā tiks izmantoti 2018. gadā valsts pārvaldes iestāžu iekšējā audita struktūrvienību veiktā valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanas iekšējā audita rezultāti.

Kāda ir apņemšanās?

Lai sekmētu lielāku **publisko iepirkumu un līgumu atklātību**, tiks veikti šādi pasākumi:

1. Iepirkumu līgumu izpildes aprakstošo datu strukturēta publicēšana

Izmantojot informāciju no Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē publicētajiem paziņojumiem par iepirkumu un iepirkuma procedūru rezultātiem un izmaiņām līgumu darbības laikā un pasūtītāju ievadītos datus par līgumu grozījumiem un to izpildi, izveidot publisko iepirkumu līgumu datubāzi (iepirkumu līgumu reģistru), kurā tiktu apkopota informācija par katru noslēgto līgumu, atspoguļojot sākotnējo līgumcenu (summu, par kādu līgums ticis noslēgts iepirkuma rezultātā) un sākotnējo izpildes termiņu, līguma izmaiņas grozījumu rezultātā (mainīto līgumcenu un izpildes termiņu) un grozījumu veikšanas pamatojumu, faktiski samaksāto līguma cenu, pabeidzot līguma izpildi, un līguma faktisko izpildes termiņu, kā arī līguma laušanas iemeslus, ja līgums ticis laužts. Līgumu reģistra dati tiktu publicēti un vizualizēti Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē un atvērto datu formātā Latvijas Atvērto datu portālā.

Līgumu reģistrā tiks iekļauta tā informācija, kas iegūstama no IUB tīmekļvietnē publicētajiem iepirkumu paziņojumiem. Informācija par tādiem līgumiem, par kuriem nav jāpublicē nekādi paziņojumi, šādi nebūs iegūstama. Tādēļ iespēju robežās saskaņā ar darba grupā izskanējušo priekšlikumu jāizpēta risinājumi un ieguvumi un, ja nepieciešams, jāsaprot priekšlikumi par publicitātes nodrošināšanu līgumiem, uz kuriem neattiecas likums, jo to līgumcena nesasniedz likuma piemērošanas robežvērtības. Sākotnēji nosakāms, uz kādiem līgumiem un no kādām summām tas būtu attiecināms.

Veidojot šādu datubāzi, ir būtiski aizsargāt ierobežotas pieejamības informāciju, kas ietverta publiskajos iepirkumos, paredzot izņēmumus no vispārējās kārtības, kad šādus publiskos iepirkumus datubāzē neiekļauj.

2. Digitāls iepirkumu risku izvērtēšanas rīks

Digitālais iepirkumu risku izvērtēšanas rīks, izmantojot Iepirkumu uzraudzības biroja publicēto informāciju no iepirkumu paziņojumiem, vienkopus atlasīs tādu informāciju kā pārtraukto iepirkumu daļu skaits, izdarīto grozījumu skaits iepirkumu dokumentācijā, cik iepirkumos piedalījies tikai viens piegādātājs, cik bieži izmantotas procedūras, kas nenodrošina konkurenci, vai konstatējams, ka pie attiecīgā pasūtītāja regulāri uzvar vieni un tie paši piegādātāji u. tml. Digitālais iepirkumu risku izvērtēšanas rīks apkopos informāciju arī par to pasūtītāja publicēto iepirkumu paziņojumu skaitu, kuri ir saistīti ar kādu no iepirkuma riska pazīmēm (tā sauktajiem sarkanajiem riska karodziņiem jeb *red flags*). Ja sasniegts noteikts riskanto rādītāju līmenis, iepirkumus kontrolējošās institūcijas varēs konstatēt, ka pasūtītāja veiktajiem iepirkumiem pievēršama pastiprināta uzmanība.

3. Publisko iepirkumu monitorēšana, izmantojot Integritātes paktu

Analizēt iespējas adaptēt Integritātes paktu Latvijas apstākļiem un sekmēt to, ka publiskajos iepirkumos, tostarp Eiropas Savienības fondu projektu iepirkumos, nejausā izlases kārtībā tiktu piemērots Integritātes pakts - neatkarīga sabiedriskā labuma organizācija veic publiskā iepirkuma sabiedrisko uzraudzību no iepirkuma dokumentācijas izstrādes brīža līdz iepirkuma līguma pilnīgai izpildei. Tādējādi sagaidāma lielāka atklātība publisko

iepirkumu izpildē, kā arī korekta iepirkumu dokumentācijas izstrāde, vienlīdzīgas konkurences nodrošināšana, kā arī likumam atbilstoša iepirkuma rezultātā noslēgtā līguma izpilde.

Analizējot iespējas adaptēt Integritātes pakta Latvijas apstākļiem, izvērtē to, no kādiem iepirkuma sliekšņiem un uz kāda veida iepirkumiem Integritātes pakts varētu būt attiecināms.

Apņemšanās paredz informatīvus pasākumus pašvaldībās par Integritātes pakta, tā izmantošanas iespējām un metodēm, kuros nevalstisko organizāciju pārstāvji ar pieredzi Integritātes pakta īstenošanā nodrošinātu seminārus pašvaldības darbiniekiem, kas saistīti ar publisko iepirkumu veikšanu un uzraudzību, kā arī sabiedrības pārstāvjiem, aktīviem iedzīvotājiem, žurnālistiem u. c. interesentiem. Vietējās pašvaldības iedzīvotāji iegūtu zināšanas, kā veikt viņu pašvaldībā īstenoto publisko iepirkumu uzraudzību, kā arī informāciju par savām tiesībām, lai veiktu šādu uzraudzību. Tādējādi tiktu veicināta iepirkumu uzraudzība, kā arī sabiedrības līdzdalība.

Integritātes pakts ir noteikta publiskā iepirkuma sabiedriskā uzraudzība (monitorēšana). Tas izpaužas kā vienošanās, kas tiek noslēgta starp iepirkuma veicēju, sabiedrisko organizāciju un, ja nepieciešams, citām pusēm, piemēram, iepirkuma konkursa dalībniekiem un konkursa uzvarētāju. Integritātes pakts nav valsts pārvaldes uzdevuma - veikt publisko iepirkumu uzraudzību - deleģēšana. Iepirkumu uzraudzības biroja uzraudzības funkcijas uzraudzīt šo publisko iepirkumu netiek deleģētas un nemainās.

4. Veikt izpēti un veicināt publisko tiesību līgumu (deleģēšanas līgumi, līdzdarbības līgumi un citi līgumi) pieejamību

Apņemšanās pasākums paredz pārskata periodā izpētīt informācijas pieejamību par publisko tiesību līgumiem un izstrādāt un sniegt konkrētus ieteikumus informācijas atklātības nodrošināšanai.

Kā apņemšanās palīdzēs risināt nosauktās problēmas?

Līgumu reģistrs tiks veidots kā ērts rīks līgumu izpildes informācijas publicēšanai, uzraudzībai un izmaksu analīzei, piemēram, dodot iespēju analizēt informāciju par to, kurās nozarēs, resoros vai reģionos līgumcena ir lielāka tendence palielināties līguma izpildes laikā, kuri piegādātāji parasti neizpilda līgumus par iepirkumā piedāvātajām cenām. Tā kā līgumu reģistrā paredzēts ietvert arī saites uz iepirkuma dokumentiem un publicēto iepirkuma līgumu, tas ļaus arī analizēt, kā iepirkumā izvirzītie noteikumi ietekmē izmaksas un vai pēc līguma noslēgšanas nenotiek līguma nosacījumu maiņa par labu līgumslēdzējam. Lai ieviestu līgumu reģistru, būs nepieciešams veikt grozījumus publisko iepirkumu jomas normatīvajos aktos, kā arī nodrošināt iespēju ērti ievadīt informāciju līgumu reģistrā, kuru pēc tam varētu strukturēti publicēt atvērto datu formātā un vizualizēt digitālajā iepirkumu risku izvērtēšanas rīkā analīzei.

Nemot vērā risku izvērtējumu, tādas institūcijas kā IUB, CFLA, Valsts kontrole un Konkurences padome varēs veikt attiecīgo pasūtītāju veikto iepirkumu padziļinātu izvērtējumu, analizējot ar attiecīgo pasūtītāju saistīto iepirkumu informāciju, kas vienkopus tiks nodrošināta digitālajā iepirkumu risku izvērtēšanas rīkā. Ievērojot to, ka digitālais iepirkumu risku izvērtēšanas rīks būs brīvi pieejams Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē, tajā

apkopoto informāciju varēs analizēt ikviens sabiedrības pārstāvis, ērti un ātri iegūstot informāciju gada griezumā par attiecīgā pasūtītāja veiktajiem iepirkumiem. Informācija būs pieejama lietotājiem vizuāli draudzīgā veidā. Ja nepieciešams, datus varēs lejupielādēt izklājlapu formātā.

Apstākļos, kad sabiedrība aktīvi iesaistās publisko iepirkumu uzraudzībā un valsts vai pašvaldību iestāde nodrošina uzraugiem atklātu piekļuvi informācijai, sabiedrībai ir iespējams uzzināt par publisko iepirkumu lietderību un godīgumu, kā arī to, vai rīcība ar publiskajiem līdzekļiem ir bijusi efektīva. Iedzīvotājiem ir iespējams pārliecināties, ka publiskie iepirkumi noris tiesiski, tādējādi tiek vairota uzticība valsts pārvaldei, savukārt, konstatējot pārkāpumus amatpersonu vai iespējamo kandidātu rīcībā, ir iespējams nekavējoties ziņot atbildīgajām iestādēm un pārtraukt vai novērst publisko līdzekļu nelietderīgu izlietošanu.

Arī deleģēšanas un līdzdarbības līgumi un citi līgumi paredz publiskā finansējuma piešķiršanu deleģēto pārvaldes uzdevumu īstenošanai un citu darbību veikšanai. Apņemšanās rezultātā tiktu apzinātas sabiedrības iespējas viegli pieejamā un pārskatāmā veidā saņemt informāciju par minētajiem līgumiem, privātpersonām nodotajiem uzdevumiem un piešķirto finansējumu, kā arī sagatavoti ieteikumi par nepieciešamajiem pasākumiem atklātības nodrošināšanai, tostarp par nepieciešamību veikt grozījumus tiesību aktos.

Kāpēc šī apņemšanās atbilst OGP vērtībām?

Apņemšanās atbilst šādām OGP vērtībām:

- **atklātībai**, jo Līgumu reģistrs sabiedrībai dos iespēju informāciju par interesējošo līgumu (grozījumiem, izpildi) brīvi apskatīt Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē un analizēt atvērto datu veidā. Digitālais iepirkumu risku izvērtēšanas rīks sabiedrībai dos iespēju informāciju par interesējošo iepirkumu veicēju apskatīt vizuāli draudzīgā veidā vienkopus vienā rīkā, papildus nodrošinot arī atlasītās informācijas lejupielādi. Integritātes pakta izmantošana veicinās atklātību publiskajos iepirkumos, padarot tieši pieejamu sabiedrības uzraudzībai visu iepirkuma procedūru. Tiks apzinātas iespējamās problēmas saistībā ar deleģēšanas un līdzdarbības līgumu atklātību un sagatavoti priekšlikumi informācijas pieejamības uzlabošanai;
- **līdzdalībai**, jo Līgumu reģistrs un digitālais iepirkumu risku izvērtēšanas rīks palīdzēs valsts institūcijām, privātajiem uzņēmumiem un sabiedrībai kopumā piekļūt datiem par nodokļu maksātāju naudas izlietojumu un būt labāk informētiem par publisko iepirkumu faktiskajiem rezultātiem. Informācijas pieejamība ļaus sabiedrībai iesaistīties iepirkumu uzraudzībā un pieprasīt no pašvaldību vai institūcijas vadības atbildību par neapmierinošu iepirkumu organizēšanas praksi un konkrētu rīcību situācijas uzlabošanai.

Paredzams, ka atklātība un sabiedrības tieša iesaiste publisko iepirkumu uzraudzībā veicinās amatpersonu **atbildību** par korektu un tiesisku publisko iepirkumu īstenošanu un publisko līdzekļu izlietojumu.

Papildu informācija

Apņemšanās īstenošanai pieejamais vai nepieciešamais finansējums

Publisko iepirkumu līgumu datubāzes izveide tiks nodrošināta no Iepirkumu uzraudzības biroja budžeta vai piesaistot finansējumu no Eiropas infrastruktūras savienības instrumenta.

	Lai Integritātes pakta īstenošana netiktu finansēta no pasūtītāja vai kandidāta/iespējamā iepirkuma uzvarētāja līdzekļiem, nepieciešams piesaistīt neatkarīgu finansētāju.	
	"Sabiedrība par atklātību-Delna" iesniegusi projektu, kas var nodrošināt līdzekļus semināriem piecās pašvaldībās. Ja projektu neapstiprinās, līdzekļi būs jāmeklē citur.	
Saistība ar citiem dokumentiem	<p>Apņemšanās atbilst Eiropas Komisijas dokumentos noteiktajam aicinājumam dalībvalstīm veidot līgumu reģistrus un citus iepirkumu līgumu izpildes kontroles rīkus un nodrošināt aizvien lielāku iepirkumu atklātību.</p> <p>Apņemšanās atbilst "Valdības rīcības plāna Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā MK iecerēto darbību īstenošanai" 38. uzdevumam "Uzlabosim publisko iepirkumu procedūras, paaugstinot to efektivitāti un mazinot korupcijas risku" (nodrošināt, ka vienuviet ir pieejama detalizēta un aktuāla informācija par noslēgtajiem iepirkuma līgumiem un tajos veiktajiem grozījumiem)</p>	
Cita informācija	Nepieciešamas izmaiņas publisko iepirkumu jomas tiesību aktos, kas uzliktu pienākumu pasūtītājam ievadīt līgumu reģistrā datus par līgumu grozījumiem un faktisko līguma izpildi (līgumcena un termiņš), kā arī līguma laušanas pamatojumu	
Starpposma mērķis ar pārbaudāmu rādītāju	Sākuma datums	Beigu datums
1. Digitālā iepirkumu risku izvērtēšanas rīka datu atlasē metožu aprakstu izstrāde	01.01.2020.	01.03.2020.
2. Izvēlētas pašvaldības un novadīti apmācību semināri par Integritātes pakta (ja pieejams finansējums)	01.01.2020.	01.03.2020.
3. Integritātes pakta īstenošana/ publisko iepirkumu monitorēšana (vai īstenošanas iespēju izvērtējums)	01.03.2020.	31.12.2021.
4. Digitālā iepirkumu risku izvērtēšanas rīka publicēšana	01.03.2020.	01.04.2020.
5. Līgumu reģistrā ievadāmās informācijas pienākuma iestrāde publisko iepirkumu jomas normatīvajos aktos	01.01.2020.	31.12.2021.
6. Līgumu reģistra izstrāde un ieviešana, nodrošinot informācijas ievadi un publicēšanu	01.09.2020.	31.12.2021.

7. Integritātes pakta piemērošanas rezultātu izvērtējums: problēmjaudājumu un labo prakšu apkopojums, priekšlikumi tālākai izmantošanai	01.09.2021.	31.12.2021.
8. Līgumu reģistra atkalizmantojamo datu kopu nodrošināšana atvērto datu veidā	01.01.2021.	31.12.2021.
9. Ieteikumi publisko tiesību līgumu (deleģēšanas, līdzdarbības u. c.) pieejamībai	01.09.2020.	01.09.2021.

2. APŅEMŠANĀS: Informācijas atklātībai nozīmīgu datu kopu atvēršana

Apņemšanās īstenošanas sākuma un beigu datums	01.01.2020.-31.12.2021.
Atbildīgā institūcija	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Atbildīgā amatpersona (vārds, amats, kontaktainformācija)	Toms Ceļmillers, sistēmanalītiķis, dati@varam.gov.lv
Citas iesaistītās puses	
Valsts un pašvaldību institūcijas	Tieslietu ministrija, LR Uzņēmumu reģistrs, Finanšu ministrija, Iepirkumu uzraudzības birojs, Pārresoru koordinācijas centrs, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, Valsts kase, Valsts ieņēmumu dienests, Tiesu administrācija, Nacionālais veselības dienests, Valsts kanceleja, Izglītības un zinātnes ministrija
Sabiedrības pārstāvji	"Sabiedrība par atklātību-Delna", "Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS", Latvijas Pašvaldību savienība, Latvijas atvērto tehnoloģiju asociācija, biedrība "Atvērtās pārvaldības partnerība Latvijā"

APŅEMŠANĀS APRAKSTS

Kādas ir valstij un sabiedrībai nozīmīgās problēmas, kuras risinās šī apņemšanās?

Latvijas Trešā nacionālā atvērtās pārvaldības rīcības plāna izpildes gaitā tika panāks būtisks progress atvērto datu jomā - izveidots Latvijas Atvērto datu portāls data.gov.lv un publicētas jaunas datu kopas, izstrādātas vadlīnijas atvērto datu publicētāju atbalstam, kā arī prioritāri atveramo datu kopu definēšanā iesaistīti informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nozares pārstāvji.

Šī Rīcības plāna izstrādes gaitā sadarbībā ar sabiedrības pārstāvjiem tika konstatēts, ka atvērto datu veidā joprojām nav pieejamas vairākas informācijas atklātībai būtiskas datu kopas korupcijas apkarošanas, tieslietu, finanšu, budžeta, valsts maksājumu, nodokļu un amatpersonu darbības caurskatāmības jomā. Ja informācija būtu plašāk pieejama atvērto datu veidā, tā dotu sabiedrībai iespēju analizēt datus un iesaistīties valsts pārvaldības procesu uzlabošanā, mazinot korupcijas riskus un veicinot uzticēšanos valsts pārvaldei.

Atbilstoši Informācijas atklātības likuma 10. panta 2.¹ daļai atvērto datu pieeja attiecas tikai uz vispārpieejamu informāciju, līdz ar to, izvērtējot plašākās datu atvēršanas iespējas, tiks ņemtas vērā gan personu datu aizsardzības, gan citu jomu normatīvo aktu prasības, neskaidrību gadījumā lūdzot Datu valsts inspekcijas izvērtējumu.

Kāda ir apņemšanās?

Apņemšanās ir **informācijas atklātībai nozīmīgu datu kopu atvēršana**, un šīs apņemšanās ietvaros sadarbībā ar datu kopu turētājiem un sabiedrības pārstāvjiem tiks izvērtētas plašākās datu atvēršanas iespējas šādās jomās:

1. Nodokļu samaksa: nodokļu maksātāju (komersantu) taksācijas gadā samaksāto VID administrēto nodokļu kopsumma (Valsts ieņēmumu dienests)
2. Valsts amatpersonu publiski pieejamās valsts amatpersonu deklarāciju daļas, tostarp Valsts prezidenta, Saeimas deputātu, Ministru prezidenta, Ministru prezidenta biedra, ministru, īpašu uzdevumu ministru, parlamentāro sekretāru un republikas pilsētu domju deputātu amatpersonu deklarācijas (Valsts ieņēmumu dienests)
3. Politisko partiju finanses un ziedojumi partijām (Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs)
4. Valsts budžeta izdevumu maksājumi* (Valsts kase)
5. Valsts pārvaldes iestāžu budžeta izpildes informācija** (Valsts kase)
6. Tiesu darbs, ātrums tiesu namos, instancēs un lietu kategorijās, tiesnešu darbs (Tiesu administrācija)
7. Ārstniecības iestāžu darbs un rindas pēc pakalpojumiem, ārstu darbs, finansējuma sadalījumus u. c. dati, kas ļauj analizēt un uzlabot veselības nozares pārvaldību (Nacionālais veselības dienests)
8. Sūdzības par iepirkumiem, par iepirkumu darbību pārkāpumiem piemērotajiem administratīvajiem sodiem (Iepirkumu uzraudzības birojs)

9. Izglītības joma: izglītības iestādes, izglītojamo skaits izglītības iestādēs, studējošo skaits augstākās izglītības iestādēs, akadēmiskā personāla skaits un sadalījums pa amatiem, akreditētās izglītības, tai skaitā augstākās izglītības, programmas (Izglītības un zinātnes ministrija)

10. Cilvēkresursi un atlīdzība valsts pārvaldē, Atlīdzības uzskaites sistēmas (AUS) atvērto datu modeļa izstrāde (Valsts kanceleja)

* Nepieciešams izstrādāt normatīvo regulējumu, kur precīzi definēts, cik regulāri un kādā apjomā jāveic informācijas publicēšana, t.sk. izņēmumi un ierobežojumi saistībā ar dažādām datu aizsardzības prasībām saskaņā ar Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumu, Fizisko personu datu apstrādes likumu, ES Vispārīgo datu aizsardzības regulu un pārējiem maksājumu un budžeta izpildes jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem).

** Atbilstoši kārtējā gada Likumam par valsts budžetu programmu, apakšprogrammu un ekonomiskās klasifikācijas kodu griezumā.

Pēc datu kopu izvērtēšanas tiks izstrādātas rekomendācijas, katrai datu kopai nosakot datu atvēršanas apjomu, datu atvēršanai nepieciešamās darbības un termiņus, ja nepieciešams, priekšlikumus normatīvo aktu grozījumiem, kas nodrošina datu atvēršanu.

Rekomendācijas tiks izstrādātas, ņemot vērā atvērto datu pieejamību katrā jomā un datu atvēršanas plānus, ievērojot personas datu u. c. datu aizsardzības prasības un pasaules labāko praksi attiecīgās jomas datu atvēršanā.

Apņemšanās mērķis ir pēc iespējas plašāka minēto jomu atvērto datu pieejamība.

Kā apņemšanās palīdzēs risināt nosauktās problēmas?

Apņemšanās sākotnēji tiks ieviesta VARAM vadībā, konsultējoties ar iesaistītajām pusēm, lai izstrādātu rekomendācijas datu kopu atvēršanai.

Vairāk atvērto datu veicinās uzticēšanos valsts pārvaldei un dos iespēju ikvienam iesaistīties un pārliecināties par publiskā sektora darbības caurskatāmību.

Kāpēc šī apņemšanās atbilst OGP vērtībām?

Apņemšanās atbilst šādām OGP vērtībām:

- **atklātībai**, jo paredz plašākas informācijas izpaušanu sabiedrībai, kā arī palīdz uzlabot sniegtās informācijas kvalitāti un informācijas pieejamību;
- **atbildībai**, jo ir vērsta uz valsts iestāžu atbildību par padarīto un pieņemtajiem lēmumiem.

Papildu informācija

Apņemšanās īstenošanai pieejamais vai nepieciešamais finansējums	Rekomendāciju izveides gaitā tiks izvērtēts, vai datu kopu atvēršana tiks nodrošināta no piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem vai arī būs nepieciešams papildu finansējums, tostarp, kuru datu kopu atvēršanai tas nepieciešams. Attiecīgi jautājums par nepieciešamo papildu valsts budžeta finansējumu skatāms 2021. gada budžeta sagatavošanas procesā.	
Saistība ar citiem dokumentiem	Datu atvēršanu pamato informatīvais ziņojums "Latvijas Atvērto datu stratēģija", kas paredz virzību uz principa "atvērts pēc noklusējuma" ieviešanu valsts pārvaldē.	
Atbilstība ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem	Datu atvēršana atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības 16. mērķim - "Veicināt miermīlīgu un iekļaujošu sabiedrību ilgtspējīgai attīstībai, nodrošināt taisnīgas tiesas pieejamību visiem un izveidot efektīvas, atbildīgas un iekļaujošas institūcijas visos līmeņos" (16.6. attīstīt efektīvas, atbildīgas un pārredzamas institūcijas visos līmeņos; 16.10. nodrošināt publisku piekļuvi informācijai un aizsargāt pamatbrīvības saskaņā ar valstu tiesību aktiem un starptautiskajiem nolīgumiem)	
Starpposma mērķis ar pārbaudāmu rādītāju	Sākuma datums	Beigu datums
1. Datu kopu izvērtējums un rekomendāciju izstrāde	01.01.2020.	31.12.2020.
2. Datu kopu atvēršana	01.01.2021.	31.12.2021.

3. APŅEMŠANĀS: Interesu pārstāvniecības un lobēšanas atklātība

Apņemšanās īstenošanas sākuma un beigu datums	01.01.2020.-31.12.2021.
Iesaistītās puses	
Valsts un pašvaldību institūcijas	Saeima, VK, VAS, citas interešu pārstāvniecības/ lobēšanas jomā kompetentās institūcijas
Sabiedrības pārstāvji	"Sabiedrība par atklātību-Delna", Latvijas Senioru kopienu apvienība, Kurzemes NVO centrs, Latvijas Hemofilijas biedrība, biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"

APŅEMŠANĀS APRAKSTS

Kādas ir valstij un sabiedrībai nozīmīgās problēmas, kuras risinās šī apņemšanās?

Ar lobēšanas atklātības tiesisko regulējumu Latvijā tiek strādāts jau aptuveni 10 gadus, tomēr bez būtiskiem praktiskiem rezultātiem.⁹

Līdz šim noticis darbs divos virzienos:

- ar lobēšanu saistīto regulējumu ietvert vienā likumā vai
- ar lobēšanu saistīto regulējumu iestrādāt vairākos normatīvajos aktos.

Attiecībā uz pirmo variantu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk - KNAB) izveidota darba grupa izstrādāja likumprojektu "Lobēšanas atklātības likums". Tomēr 2014. gada 17. februārī likumprojekts tika skatīts un noraidīts MK komitejas sēdē, uzdots izstrādāt priekšlikumus lobēšanas regulējuma iekļaušanai jau esošajos normatīvajos aktos.

Tika aizsākts darbs, lai lobēšanas regulējumu iekļautu šādos tiesību aktos:

- Saeimas kārtības rullis (regulējums attiecībā uz Saeimas deputātu komunikāciju ar lobijiem un trešajām pusēm, kas ietekmē likumdošanas procesu; paredzēt atbildību Saeimas deputātu Ētikas kodeksā),
- Valsts pārvaldes iekārtas likums (iekļaut lobēšanas definīciju),
- likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (lobēšanas ierobežojumi),
- MK instrukcija "Tiesību akta projekta sākotnējās ietekmes izvērtēšanas kārtība" (lobēšanas aktivitāšu norādīšana tiesību akta anotācijā),
- MK noteikumi "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā" un "Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā" (informācijas par lobētājiem reģistrēšana un publicēšana).

Tomēr gan administratīvā, gan politiskā līmenī izpratne nav bijusi vienota, un grozījumi neguva atbalstu. Šobrīd tiek virzīti grozījumi Saeimas kārtības rullī.

2017. gada 9. jūnijā Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa izveidotās Tiesiskās vides pilnveides komisijas konferencē "Lobēšanas regulējuma nepieciešamība Latvijā" tika atzīts, ka regulējums ir nepieciešams, lobēšanai jānotiek atklāti, kā arī svarīgi veicināt lēmumu pieņemšanas procesa caurskatāmību. Konferencē tika diskutēts par dažādiem regulējuma modeļiem, lobētāju reģistriem un citu valstu un starptautisko organizāciju pieredzi.

10

Sabiedrībā pašlaik valda daudz aizspriedumu par lobēšanu. Tiek uzskatīts, ka lēmumu pieņemšana nav pietiekami caurskatāma un ka lēmumi bieži tiek pieņemti kādu personīgu interešu ietekmē un nav pamatoti vai nav atbilstoši sabiedrības interesēm. Tomēr intereses ir leģitīmas, un tām jābūt saprotamām un atklātām. Ir svarīgi veikt pasākumus, lai tiktu skaidrāk norādīts, kā intereses (biedra, īpašnieka, starpnieka) persona pārstāv.

2019. gada oktobrī Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un pretkorupcijas komisija izveidoja darba grupu lobēšanas atklātības likumprojekta izstrādei. 2019. gadā Saeimas Analītiskais dienests izstrādāja pētījumu par lobēšanu. Darba grupa uzsāka lobēšanas atklātības likumprojekta izstrādi 2020. gadā. Saeimas darba grupa ir iecerējusi izstrādāt visaptverošu regulējumu, lai veicinātu interešu pārstāvniecības atklātumu dažādos valsts varas atzaros.

Kāda ir apņemšanās?

Apņemšanās ir veicināt **pārstāvēto interešu un lobēšanas atklātību** šādos virzienos:

- **interešu pārstāvniecības (lobēšanas atklātības) regulējuma pilnveide,**
- **informatīvi pasākumi, tostarp sabiedrībā, lai veicinātu pārstāvēto interešu atklātību un izpratni par ieguvumiem no tās,**
- **iniciatīva ieviest lielāku atklātību par noteiktu amatpersonu sanāksmēm (atvērtie kalendāri),**
- **izpratne par lobēšanas atklātību iestādēs (nodarbināto un vadītāju līmenī).**

Kā apņemšanās palīdzēs risināt nosauktās problēmas?

Interesu pārstāvniecības (lobēšanas atklātības) likums risinātu ilgstošo vienota lobēšanas atklātības tiesiskā regulējuma trūkuma problēmu. Tiks veicināta atklātība par to, kādu interešu ietekmē tapuši noteikti lēmumi (kādu grupu intereses tika uzklaustītas). Tas arī uzlabotu līdzdalības procesu, jo būtu precīzāk un sistemātiskāk jānorāda ne tikai līdzdalības/saskaņošanas dalībnieki, bet arī lobētāji, ar kuriem bijušas tikšanās, kā un kādas tieši intereses persona/organizācija ir pārstāvējusi.

Kāpēc šī apņemšanās atbilst OGP vērtībām?

Apņemšanās atbilst šādām OGP vērtībām:

- **atklātībai**, jo būs lielāka informācijas pieejamība un skaidrība par pārstāvētajām interesēm;
- **atbildībai**, jo pieprasīs norādīt sabiedrībai, kādas intereses ietekmējušas lēmumus. Arī personām un organizācijām būs jānorāda, kādas intereses tās pārstāv;
- **līdzdalībai**, jo tiks sekmēta vienlīdzīga pieeja lēmumu pieņemšanas procesam.

Papildu informācija

Apņemšanās īstenošanai pieejamais vai nepieciešamais finansējums

Apņemšanās tiks īstenota no iesaistītajām pusēm pieejamajiem budžeta līdzekļiem

Saistība ar citiem dokumentiem	Apņemšanās atbilst Valdības rīcības plāna Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā MK iecerēto darbību īstenošanai 183. uzdevumam "Nodrošināsim interešu pārstāvības atklātību un publiskā sektora informācijas atklātību"	
Atbilstība ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem	Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības 16.7. apakšmērķim - "Nodrošināt elastīgu, iekļaujošu, iesaistošu un pārstāvniecisku lēmumu pieņemšanu visos līmeņos"	
Starpposma mērķis ar pārbaudāmu rādītāju	Sākuma datums	Beigu datums
Lobēšanas atklātības jautājumi iekļauti vienās Valsts administrācijas skolas mācībās un vienās Augstākā līmeņa vadītāju attīstības programmas mācībās	01.03.2020.	31.12.2021.

4. APŅEMŠANĀS: Atvērtā pārvaldība pašvaldībās

Apņemšanās īstenošanas sākuma un beigu datums	01.01.2020.-31.12.2021.	
Atbildīgās institūcijas	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar Latvijas Pašvaldību savienību	
Atbildīgā amatpersona (vārds, amats, kontaktainformācija)	Maija Anspoka, VARAM, Publisko pakalpojumu departaments, maija.anspoka@varam.gov.lv Jevgēnija Butņicka, VARAM, Reģionālās politikas departaments, jevgenija.butnicka@varam.gov.lv Kristīne Kinča, Latvijas Pašvaldību savienība, kristine.kinca@lps.lv	
Citas iesaistītās puses		
Valsts un pašvaldību institūcijas	VK, Latvijas Lielo pilsētu asociācija, citas pašvaldību institūcijas, VSIA "Latvijas Vēstnesis"	
Sabiedrības pārstāvji	Nodibinājums "Sabiedrības līdzdalības fonds" (portāls ManaBalss.lv), Lilita Seimuškāne, Latvijas Universitātes docētāja, biedrība "Atvērtās pārvaldības partnerība Latvijā", Sabiles aprūpes biedrība "Kalme", Kurzemes NVO centrs, "Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS", biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"	
APŅEMŠANĀS APRAKSTS		
Kādas ir valstij un sabiedrībai nozīmīgās problēmas, kuras risinās šī apņemšanās?		

Pašvaldības ir tuvākas iedzīvotājiem nekā centrālās valsts institūcijas, tādēļ daudzās no tām ir uzkrāta vērtīga pieredze, iesaistot sabiedrību pašvaldības attīstības procesos, budžeta plānošanā, organizējot konsultatīvās padomes, iedzīvotāju projektu konkursus vai dokumentu sabiedrisko apspriešanu. Tomēr netiek pietiekami apkopoti labās prakses piemēri, lai dalītos ar tiem. Nesen tika publicēts labās prakses piemēru apkopojums, kurā iekļauti vairāki kvalitatīvi organizēta konsultāciju procesa piemēri.¹¹

Aktuāla problēma, ko būtu lietderīgi risināt šīs apņemšanās ietvaros nākamajos divos gados, ir stiprināt iedzīvotāju līdzdalību pašvaldībās, izglītojot tos par līdzdalības iespējām un stiprinot to spējas līdzdarboties.¹²

Virkne nozīmīgu pasākumu, kas saistīti ar līdzdalību pašvaldībās, tiks īstenoti Reģionālās politikas pamatnostādņu 2021.-2027. gadam ietvaros, tostarp iecerēts:

- izglītot pašvaldību institūciju pārstāvjus par līdzdalības veicināšanu, abpusējiem ieguvumiem un veidiem,
- sniegt metodisku atbalstu dažādu sabiedrības grupu kapacitātes celšanai par līdzdalības pasākumiem,
- veicināt līdzdalības budžeta ieviešanu pašvaldībās, veicot nepieciešamās izmaiņas normatīvajos aktos.

Līdzdalības budžeta¹³ ieviešana pašvaldībās ir viena no aktualitātēm, par kuru tika diskutēts šī plāna izstrādes gaitā. Līdzdalības budžets šobrīd Latvijā tiek īstenots tikai Rīgas pilsētas pašvaldībā. Līdzdalības budžeta ieviešana arī citās pašvaldībās dotu iespēju iesaistīt iedzīvotājus lēmumu pieņemšanā par nepieciešamajām izmaiņām pašvaldībā un par pašvaldības finansējuma sadales prioritātēm, iesniedzot projektu idejas un balsojot par tām.

Izstrādājot šo apņemšanos, tika identificēti arī citi virzieni, kā veicināt līdzdalību pašvaldībās. Piemēram, vietējo pašvaldību referendumi ir būtisks sabiedrības līdzdalības instruments. Tie ļauj noteiktam pašvaldības iedzīvotāju skaitam pieteikt kādu jautājumu domes izlemšanai, bet no domes atkarīgs, vai tā īstenos šo lūgumu (analogi regulējums Saeimas kārtības rullī ietvertajam, bet pašvaldību līmenī). Var attīstīt pašvaldību līmeņa kolektīvos iesniegumus un peticijas.

Šīs apņemšanās ietvaros iecerēts aizsākt atvērto pašvaldību kustību. Tās mērķis ir vairot atvērību un caurskatāmību pašvaldību darbā. Pašvaldības pēc savas iniciatīvas iesaistās šajā kustībā, apņemošies veikt noteiktas darbības. Atbildīgās institūcijas sadarbībā ar Valsts kanceleju apkopo un popularizē rezultātus. Pašvaldība var pievienoties Atvērtais pārvaldības deklarācijai,¹⁴ veikt aktuālas atvērību veicinošas pārmaiņas, piemēram, uzlabot informācijas pieejamību par līdzdalību savā tīmekļvietnē (piemēram, uzlabot pašvaldību saistošo noteikumu pieejamību, publiskot darbinieku sarakstu darba grupās, izcelt informāciju par sabiedriskajām apspriedēm, NVO finansēšanas iespējām, iedzīvotāju iesaistes iespējām pašvaldības darbā u. tml.), piemērot šīs apņemšanās ietvaros izstrādāto atvērtības standartu (rekomendācijas) pašvaldībām, ieviest līdzdalības budžetu u. tml.

Līdzīgi kopš 2014. gada analoga Igaunijas Rīcības plāna ietvaros vairākas pašvaldības uzturējušas iniciatīvu padarīt to darbu caurskatāmāku un iedzīvotājiem pieejamāku.¹⁵

Izstrādājot šo Rīcības plānu, tika identificēta nepieciešamība nodrošināt lielāku pašvaldību saistošo noteikumu pieejamību gan vietējiem iedzīvotājiem, gan arī valstī kopumā, piemēram, komersantiem. Būtu lietderīgi nodrošināt saistošo noteikumu konsolidēto versiju pieejamību pašvaldības tīmekļvietnēs un visu pašvaldību saistošos noteikumus publicēt oficiālajā izdevumā "[Latvijas Vēstnesis](#)" un sistematizēt tiesību aktu portālā www.likumi.lv. Tas dotu iespēju ikvienam interesentam salīdzināt dažādu pašvaldību izdoto regulējumu. Piemēram, komersantiem tas varētu būt noderīgs rīks, lai izvēlētos pašvaldību, kurā attīstīt savu komercdarbību.

Kāda ir apņemšanās?

Apņemšanās ir veidot pašvaldībās atbalstošu vidi, kas vērsta uz sabiedrības līdzdalības praktizēšanu un lielāku atklātību. Apņemšanās ietver šādus pasākumus:

1. Mazināt formālismu sabiedrības iesaistīšanā:

- sabiedrības iesaistes labās prakses apkopošana un praktisku sadarbības tīklu izveide,
- atvērtības standartu un rekomendāciju izstrāde pašvaldībām,
- ieteikumu izstrāde, kā iedzīvotājam sagatavoties sarunai ar deputātiem/domi,
- NVO iesaistīšana problēmu risināšanā,
- digitālu līdzdalības formu popularizēšana (piemēram, aptaujas),
- pašvaldību tīmekļvietnēs norādīt kontaktpersonu, kur var saņemt informāciju par sabiedrības līdzdalības iespējām šajā pašvaldībā.

2. Līdzdalības regulējuma un iedzīvotājiem aktuālas informācijas pieejamības uzlabošana pašvaldībās:

- pašvaldības izvērtē iespēju ietvert sabiedrības līdzdalības procesu un jautājumu un ierosinājumu daļu to saistošajos noteikumos,
- pašvaldības izvērtē iespēju pašvaldības domes sēdēs iekļaut "brīvo mikrofonu" iedzīvotājiem ideju izteikšanai, kā arī komiteju sēdēs pirms domes sēdēm iekļaut nolikumā sabiedrības līdzdalības sadaļu,
- ievietot pašvaldību tīmekļvietnēs pašvaldību noteikumu konsolidēto versiju, ne tikai atsevišķus grozījumus,
- nodrošināt, ka visu pašvaldību saistošie noteikumi tiek publicēti oficiālajā izdevumā "[Latvijas Vēstnesis](#)" un sistematizēti tiesību aktu portālā www.likumi.lv,

- pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentu formātu padarīt iedzīvotājiem draudzīgāku (piemēram, viegli uztverams kopsavilkums vai visa formāta pārskatīšana). Organizēt deputātu izbraukumus pie iedzīvotājiem un pārskatu sniegšanu iedzīvotājiem par padarītajiem un plānotajiem darbiem.

3. Izglītības iniciatīvu sekmēšana par līdzdalību:

- īstenot pašvaldībās iniciatīvas izglītot iedzīvotājus par līdzdalības iespējām.

(3. pasākumu īsteno sasaistē ar 5. apņemšanos)

4. Atvērto pašvaldību kustība:

- ikviena pašvaldība tiek aicināta šī Rīcības plāna ietvaros veikt pasākumus savā pašvaldībā, kuri veicina atvērtību, darbības caurskatāmību, pieejamību iedzīvotājiem un iedzīvotāju iesaisti,

- pašvaldības par savu līdzdalību šajā Rīcības plānā iecerētajos pasākumos un par īstenotajām darbībām aicinātas informēt atbildīgās institūcijas. Valsts kancelejas saņemto informāciju iekļauj ziņojumos par Rīcības plāna īstenošanu un var nodot citām valstīm kā Latvijas labo praksi.

Plānam stājoties spēkā, atbildīgās institūcijas ar Valsts kancelejas atbalstu un sadarbībā ar visām iesaistītajām pusēm izstrādā šīs apņemšanās īstenošanas plānu, kurā precīzē atbildību sadalījumu par šajā sadaļā minētajiem pasākumiem.

Kā apņemšanās palīdzēs risināt nosauktās problēmas?

Apņemšanās vairo atvērtību pašvaldībās - atklātību un sabiedrības līdzdalību.

Tiks sniegtas rekomendācijas atvērtības nodrošināšanai pašvaldībām, kā arī pilnveidots pašvaldību iekšējais regulējums, iekļaujot tajā prasības līdzdalības jomā.

Pēc savas iniciatīvas pašvaldības varēs iesaistīties šajā plānā un īstenot aktuālus atvērtības pasākumus.

Apņemšanās ir vērsta uz kvalitatīvas un saprotamas informācijas sniegšanu iedzīvotājiem.

Kāpēc šī apņemšanās atbilst OGP vērtībām?

Apņemšanās atbilst šādām OGP vērtībām:

- **atklātībai**, jo paredz plašāku informācijas izpaušanu sabiedrībai, kā arī palīdz uzlabot sniegtās informācijas kvalitāti un uztveramību;

- **līdzdalībai**, jo ir vērsta uz plašāku un efektīvāku iedzīvotāju iesaisti pašvaldību darbā.

Papildu informācija		
Apņemšanās īstenošanai pieejamais vai nepieciešamais finansējums	<p>Apņemšanās tiks īstenota no iesaistītajām pusēm pieejamajiem valsts budžeta, pašvaldību budžeta vai organizācijas budžeta līdzekļiem.</p> <p>Ja ministrijām un citām centrālajām iestādēm pasākumiem, kas ir saistīti ar jaunu digitālu rīku izstrādi, izglītošanas darbu vai atvērto pašvaldību kustības vai praktiskā sadarbības tīkla koordinēšanu, būs nepieciešams papildu valsts budžeta finansējums, tad jautājums skatāms 2021. gada valsts budžeta projekta un vidēja termiņa budžeta ietvara projekta sagatavošanas procesā.</p>	
Saistība ar citiem dokumentiem	<p>Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam</p> <p>Konceptuālais ziņojums "Par līdzdalības budžeta ieviešanu Latvijā" (izstrādē)</p> <p>Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam (izstrādē)</p>	
Atbilstība ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem	Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības 16.7. apakšmērķim - "Nodrošināt elastīgu, iekļaujošu, iesaistošu un pārstāvējamu lēmumu pieņemšanu visos līmeņos"	
Starpposma mērķis ar pārbaudāmu rādītāju	Sākuma datums	Beigu datums
1. Atvērtības standartu un rekomendāciju izstrāde pašvaldībām	01.02.2020.	01.12.2020.
2. Vismaz 3 pašvaldības iesaistās atvērto pašvaldību kustībā	01.03.2020.	31.12.2021.
5. APŅĒMŠANĀS: Kvalitatīva sabiedrības iesaiste reformu procesos un sabiedrībai aktuālu jautājumu risināšanā		
Apņemšanās īstenošanas sākuma un beigu datums	01.01.2020.-31.12.2021.	
Atbildīgā institūcija	Valsts kanceleja	
Atbildīgā amatpersona (vārds, amats, kontaktinformācija)	Inese Kuške, VK Valsts pārvaldes politikas departaments, inese.kuske@mk.gov.lv	

Citas iesaistītās puses	
Valsts un pašvaldību institūcijas	Valsts administrācijas skola, VARAM, Tieslietu ministrija, Aizsardzības ministrija, Ārlietu ministrija, Kultūras ministrija, KNAB, Sabiedrības integrācijas fonds, Veselības ministrija
Sabiedrības pārstāvji	"Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS", nodibinājums "Sabiedrības līdzdalības fonds" (portāls ManaBalss.lv), biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"
APŅEMŠANĀS APRAKSTS	
Kādas ir valstij un sabiedrībai nozīmīgās problēmas, kuras risinās šī apņemšanās?	
<p>Pašlaik tiesiskajā regulējumā ir noteikts valsts un pašvaldību institūciju pienākums nodrošināt sabiedrības līdzdalību:</p> <ul style="list-style-type: none"> - attīstības plānošanas procesā, kā arī tiesību aktu projektu izstrādē, kas būtiski maina esošo regulējumu vai paredz ieviest jaunas politiskās iniciatīvas,¹⁶ - ja projekts varētu ietekmēt kādas sabiedrības daļas tiesības vai tiesiskās intereses,¹⁷ - sabiedrībai svarīgos jautājumos¹⁸. <p>MK 25.09.2009. noteikumos Nr. 970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā" ir nosaukti posmi, kuros sabiedrību iesaistīt: procesa ierosināšanā, dokumenta izstrādē, ieviešanā, uzraudzībā, novērtēšanā, aktualizēšanā. Tāpat uzskaitīti līdzdalības veidi, kurus var izmantot: darba grupas, konsultatīvās padomes, publiskā apspriešana (laikposms), sabiedriskā apspriede (sanāksme), diskusiju grupas, forumi, rakstisks viedoklis un citas līdzdalības aktivitātes.</p> <p>Apņemšanās izstrādes darba grupā izskanēja ieteikums pilnveidot regulējumu sabiedrības līdzdalības nodrošināšanai pašvaldību līmenī, lai ieviestu sabiedrības līdzdalībai nepieciešamos rīkus (piemēram, vietējos referendumus) pašvaldībās.</p> <p>Rezumējot - šobrīd kopumā līdzdalības regulējums paredz pietiekami plašu sabiedrības līdzdalību.</p> <p>Problēmas, kas būtu prioritāri risināmas, ir saistītas ar sabiedrības līdzdalības nodrošināšanu praksē. Līdzdalība praksē valsts un pašvaldību darbā netiek nodrošināta pietiekamā apmērā un efektīvi.</p> <p>Valsts kancelejas 2018. gada aptaujā "Par sabiedrības līdzdalību valsts un pašvaldību iestāžu darbā" norādītas šādas problēmas: sabiedrība vēlas iesaistīties agrīnā stadijā, valsts pārvaldes un pašvaldību iestāžu informācija par līdzdalības iespējām lielākoties nav savlaicīga, pietiekama un saprotama, trūkst konstruktīvas diskusijas, trūkst atgriezeniskās saites un informācijas par līdzdalības rezultātu, attiecīgi zūd motivācija iesaistīties.</p>	

Interesanti, ka pēc gada Valsts kancelejas 2019. gada oktobra aptaujā¹⁹ minētās problēmas daļēji atkārti 2018. gadā konstatēto: informācija par līdzdalības iespējām nav pieejama savlaicīgi un vienuviet, trūkst proaktīvas uzrunāšanas par iesaisti, līdzdalība nav "gribēta", bet drīzāk formāla, trūkst ērtas iespējas viedokļa sniegšanai un jēdzīgi organizēta konsultāciju procesa, iniciatīvu izsekojamības, trūkst atgriezeniskās saites un līdzdalības rezultātu popularizēšanas, iedzīvotāju uzrunāšanai neizmanto skaidru un saprotamu izteiksmi.

Tāpat jāatzīmē, ka nav pietiekami daudz pārliecinošu iedzīvotāju konsultāciju un līdzdalības piemēru pirms kādas no lielajām reformām, jaunu politiku izveidē vai kādu būtisku sabiedrību skarošu pārmaiņu ieviešanā.

Pēdējos 7 gados audzis ministriju un to padotības iestāžu konsultatīvo institūciju skaits - 2018. gadā to bija 170, bet nav analizēts, cik plaši un efektīvi konsultatīvās institūcijas izmanto kā platformu sabiedrības iesaistei.

Problēmas norāda uz izpratnes, rīku, metožu un bieži vien arī kapacitātes un resursu trūkumu gan valsts un pašvaldību institūcijās, gan sabiedriskajās organizācijās tieši praktiskas sabiedrības līdzdalības nodrošināšanai. Noteiktos gadījumos problēma ir arī politiskās gribas trūkums iesaistīt sabiedrību lēmuma pieņemšanā.

Pasaulē ienāk jaunas, inovatīvas līdzdalības metodes. Publiskajā sektorā arvien plašāk izmanto dizaina domāšanu - uz cilvēku centrētus risinājumus, balstoties lietotāju pieredzē un vajadzībās. 2018.-2019. gadā VAS mācību kursā "Publiskā pakalpojuma dizaina mācības. Treneru mācības" 24 dalībnieki no 17 valsts pārvaldes iestādēm apguva dizaina domāšanu. Popularitāti gūst iedzīvotāju apspriedes (*deliberation*) jeb izlases ceļā atlasītu sabiedrības pārstāvju iesaiste kādas sarežģītas problēmas risināšanā, lai nonāktu līdz kopīgam lēmumam²⁰, iedzīvotāju paneldiskusijas u. c.

Līdz šim līdzdalības regulējums un esošie rīki ir atbalstījuši kolektīvās līdzdalības formas. Šādas iespējas, piemēram, ir nostiprinātas MK kārtības rullī un NVO un MK sadarbības memoranda īstenošanas padomē deleģēti pārstāvji no kolektīvām organizācijām. Svarīgi būtu piedāvāt plašākas sadarbības un komunikācijas formas, radot priekšnosacījumus individuālai izpaušmei vai rīcībai, kā dēļ nav nepieciešams apvienoties kolektīvās organizācijas formās. Tālab atbalstāmi tādi līdzdalības rīki, kas piedāvā indivīdiem arī individuālas līdzdalības formas un iespējas.

E-vidē, portāli un platformas internetā vairo iespējas informēt sabiedrību par iespējām piedalīties projektu apspriešanā un uzzināt par līdzdalības rezultātiem. Pirmajā atvērtās pārvaldības rīcības plānā palika neizpildīts pasākums - izveidot vietni, kur būtu brīvi pieejama informācija par pilsoniskās sabiedrības organizāciju līdzdalības iespējām (pasākumiem, diskusijām, sabiedriskajām apspriedēm).²¹ Veiksmīgs piemērs informēšanai e-vidē ir Pārresoru koordinācijas centra publiskās apspriešanas tīmekļvietne par Latvijas Nacionālās attīstības plānu 2021.-2027. gadam.²²

Iecerēts, ka 2021. gada pirmajā ceturksnī darbu sāks Vienotais tiesību aktu izstrādes un saskaņošanas portāls (TAP portāls). TAP portāls aptvers MK iesniedzamos tiesību aktus - attīstības plānošanas dokumentu projektus, likumprojektus, MK tiesību aktu projektus. TAP portālā varēs uzzināt par konkrētiem jauniem projektiem, līdzdalības iespējām tajos (piemēram, sniegt atzinumu, pieteikties darba grupā), izsekot projekta gaitai un iepazīties ar līdzdalības rezultātiem. Līdz ar to TAP portāls uzlabos informācijas pieejamību par konkrētiem projektiem, ļaujot redzēt projekta gaitā sniegtos

priekšlikumus vienuviet. Šiem projektiem būs vieglāk izsekot, tai skaitā piesakoties jaunumu saņemšanai e-pastā par interesējošām politikas jomām vai projektiem.

Līdztekus tam ir citi aktuāli jautājumi, kur sabiedrība var līdzdarboties, piemēram, pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti un saistošie noteikumi, Saeimas iniciētie likumprojekti, dažādi iestāžu īstenotie projekti, sanāksmes, izvērtējumi, aptaujas u. c. Tāpat ir dažādas indivīdu, sabiedrisku un privātu organizāciju iniciatīvas, piemēram, CVK reģistrēti likumprojekti (vēlētāju iniciatīvas), kolektīvi iesniegumi pašvaldībās, tādas pilsoniskās sabiedrības iniciatīvas kā portāls ManaBalss.lv, platformas ParVaiPret.lv vai lemejs.lv u. c.

Ir izveidots portāls "Cilvēks. Valsts. Likums", kas ir daļa no oficiālā izdevēja "Latvijas Vēstnesis" uzturētās valsts, pilsoniskās un tiesiskās informācijas platformas. Tā uzdevums ir veicināt sabiedrības izpratni par normatīvajos aktos noteiktajām privātpersonu tiesībām un pienākumiem.

2019. gadā biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse" sadarbībā ar *Friedrich-Ebert Stiftung* biroju Baltijas valstīs izveidoja lietotni "Līdzdalība. Padoms. Aktīvisms." (L.P.A.), kas sniedz pieeju noderīgiem pilsoniskās aktivitātes, sabiedrības līdzdalības un politiskā dialoga resursiem.

Līdzdalības kompleksais raksturs norāda uz virkni citu izaicinājumu, kurus jāturpina risināt. To vidū ir zemā iedzīvotāju iesaiste, nepietiekamā izpratne par līdzdalības nozīmi, kā arī zināšanu un prasmju trūkums līdzdalības plānošanai un nodrošināšanai.

Valsts pārvaldē svarīgi turpināt gan metodiskā atbalsta (tostarp apmācību un vienota līdzdalības standarta), gan jaunu līdzdalības rīku izstrādi. Būtiski ir attīstīt spējas prasmīgi nodrošināt līdzdalību - identificēt iesaistītās puses, noskaidrot to viedokli, prast izvēlēties un izmantot metodes (līdzdalības veidus), kuras konkrētajā projektā vislabāk izmantot, efektīvi sniegt atgriezenisko saiti u. tml.

Būtiski ir dot iespēju pētniekiem iesaistīties sabiedriskajās apspriedēs un citos pasākumos sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, tādējādi veicinot pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanu.

Līdztekus tam svarīgi ir mērķtiecīgi īstenot līdzdalību praksē, vairot līdzdalības veiksmes stāstus (labās prakses piemērus) un popularizēt tos.

Vairākās citās valstīs pēdējos gados notikuši līdzdalības atbalsta pasākumi un izstrādātas e-platformas, tostarp Lietuvā un Igaunijā, arī Austrijā, Lielbritānijā, Austrālijā, Itālijā, Jaunzēlandē, Vācijā. Vairākās valstīs izstrādāti līdzdalības (atvērtas politikas) principi vai standarti, Lielbritānijā tie tiek arī testēti. Austrijā Izveidots līdzdalības portāls.²³ Lietuvā nesen uzsāka darbu centrālais portāls saziņai ar valsts iestādēm un līdzdalībai "Epilsonis" epilietis.lrv.lt. Igaunijā darbojas e-konsultāciju platforma www.osale.ee, kuru šobrīd pilnveido atvērtās pārvaldības plāna ietvaros.

Apņemšanās izpildē jāizmanto esošie resursi un rīki, piemēram, ministriju un padotības iestāžu par sabiedrības līdzdalību atbildīgo amatpersonu tīkls²⁴, vienotie valsts un pašvaldību klientu apkalpošanas centri (VPVKAC)²⁵ un valstī jau izveidotie vai topošie portāli. Jāsadarbojas ar NVO, kas saņem publisku finansējumu sabiedrības līdzdalības veicināšanai, tostarp ar Aktīvo iedzīvotāju fondu, kura ieviešana Latvijā jau aizsākta.

Kāda ir apņemšanās?

1. Izpratnes, zināšanu un prasmju veicināšana par sabiedrības līdzdalību:

- NVO ieguldījuma sabiedrības līdzdalības veicināšanā reģionos izvērtējums SIF atbalstīto programmu un projektu ietvaros un informācijas nodošana NVO par iespējām pieteikt projektus NVO fondā par līdzdalības aktivitātēm (*atbildīgais: SIF*),
- līdzdalības nodrošināšanas meistarklases valsts pārvaldes atbildīgajām amatpersonām par sabiedrības līdzdalību (*atbildīgais: VAS, līdzatbildīgie: VK, TM*),
- reizi gadā iekļauj VPVKAC darbinieku mācībās informāciju par aktualitātēm sabiedrības līdzdalības praksē un apmāca tos sniegt informāciju iedzīvotājiem par sabiedrības līdzdalību digitālajā vidē. Izvieto aktuālu informāciju VPVKAC tīklā un <https://www.latvija.lv> (*atbildīgais: VARAM*),
- īsteno pasākumus vispārējās izglītības iestādēs, lai jaunatnei izveidotu priekšstatu par to, kas ir sabiedrības līdzdalība demokrātiskā valstī, kādēļ tā ir svarīga un kā to jēgpilni īstenot (*atbildīgais: Izglītības un zinātnes ministrija, līdzatbildīgie: pašvaldības un vispārējās izglītības iestādes*).

2. Līdzdalības un iedzīvotāju iesaistes labās prakses pilotprojekti:

- sabiedrības iesaiste visaptverošās valsts aizsardzības sistēmas izveidē (*atbildīgais: Aizsardzības ministrija, līdzatbildīgie: visas ministrijas atbilstoši kompetencei, pašvaldību institūcijas, aizsardzības jomas NVO*),
- veselības aprūpes jomas korupcijas risku novēršana (pateicības dāvanas), iesaistot veselības jomas pārstāvjus un iedzīvotājus, kuri saņem veselības aprūpes pakalpojumus, izmantojot publiskā sektora inovācijas un uzvedības izpētes metodes²⁶ (*atbildīgie: Veselības ministrija un KNAB*),

Īsteno sasaistē ar 6. apņemšanās pasākumu "Korupcijas risku mazināšana veselības aprūpes sistēmā".

- komunikācijas pasākumi, lai valsts pārvaldē strādājošie saskaņā ar Diasporas likumu var iesaistīt diasporu lēmumu pieņemšanā, kas to var ietekmēt (*atbildīgais: Ārlietu ministrija ar Diasporas konsultatīvās padomes atbalstu*).

3. Līdzdalības atbalsta pasākumi un e-līdzdalības rīku izstrāde:

- ieteikumi efektīvas sabiedrības līdzdalības nodrošināšanai (*maturity model*) un līdzdalība vizuālās informācijas izstrādē (*atbildīgais: VK, ar līdzdalības atbildīgo amatpersonu atbalstu*),

○ jaunu, inovatīvu līdzdalības rīku, tostarp līdzdalības portālu, attīstība, izmantojot e-vides iespējas un veicinot sabiedrības iesaisti gan kolektīvā, gan individuālā līmenī (*atbildīgie*: VK, ManaBalss.lv, biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse", SIF, citas institūcijas un organizācijas).

Līdzdalības rīku, tostarp portālu, izstrādi vai pilnveidi e-vidē, ko veic valsts institūcijas un/vai ko finansē ar valsts budžeta līdzekļiem, koordinē un saskaņo ar VARAM, lai izvairītos no dublēšanās ar citiem, analogiem digitāliem rīkiem.

Kā apņemšanās palīdzēs risināt nosauktās problēmas?

Apņemšanās palīdzēs vairo izpratni un zināšanas par sabiedrības līdzdalību un prasmes, kā to nodrošināt. Tiks atbalstīta dalīšanās ar līdzdalības labo praksi (pilotprojekti). Apņemšanās arī paredz standartu, portāla un jaunu rīku izstrādi, lai līdzdalību varētu nodrošināt efektīvāk un mērķtiecīgāk, sasniedzot plašāku sabiedrības daļu un prasmīgāk noskaidrojot sabiedrības viedokli.

Kāpēc šī apņemšanās atbilst OGP vērtībām?

Apņemšanās atbilst šādām OGP vērtībām:

- **Līdzdalībai**, jo ir vērsta uz plašāku un prasmīgāku sabiedrības iesaistīšanu valsts iestāžu darbā un labāku izpratni par līdzdalības nozīmi un ieguvumiem no tās.

Papildu informācija

Apņemšanās īstenošanai pieejamais vai nepieciešamais finansējums	<p>VARAM - valsts budžeta dotācijas VPVKAC darbībai ietvaros, budžeta programma 30.00.00 "Attīstības nacionālie atbalsta instrumenti"</p> <p>Sabiedrības iesaisti visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas izveides pilotprojektā Aizsardzības ministrija nodrošinās ar esošajiem budžeta līdzekļiem, nepiešķirot pilotprojektam papildu finansējumu.</p> <p>Veselības ministrija 2020. gadā nosaka pilotprojektā iecerētos pasākumus un tos, kuriem ir nepieciešams papildu finansējums. Jautājums par Veselības ministrijai nepieciešamo papildu valsts budžeta finansējumu pilotprojekta īstenošanai 2021. gadā skatāms 2021. gada budžeta sagatavošanas procesā</p>		
Saiestība ar citiem dokumentiem	<p>Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam</p> <p>Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam (izstrādē)</p>		
Atbilstība ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem	Atbilst ANO ilgtspējīgas attīstības 16.7. apakšmērķim - "Nodrošināt elastīgu, iekļaujošu, iesaistošu un pārstāvēniecisku lēmumu pieņemšanu visos līmeņos"		
Starpposma mērķis ar pārbaudāmu rādītāju	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td data-bbox="989 1409 1556 1453">Sākuma datums</td> <td data-bbox="1556 1409 1932 1453">Beigu datums</td> </tr> </table>	Sākuma datums	Beigu datums
Sākuma datums	Beigu datums		

1. Izglītojoši pasākumi par līdzdalību atbildīgajām amatpersonām, VPVKAC darbiniekiem un sabiedrības pārstāvjiem reģionos (vismaz 1 mācības katrai grupai)	01.06.2020.	01.06.2021.
2. Īstenots vismaz 1 pilotprojekts	01.01.2020.	31.12.2020.
3. Sabiedrības līdzdalības ieteikumu izstrāde un izvietošana e-vidē, tostarp tai.mk.gov.lv un TAP portālā	01.01.2021.	31.12.2021.
4. TAP skaita procentuāls pieaugums, par kuriem sabiedrības viedoklis ir noskaidrots	Mērījumu veic 2 reizes: 31.12.2020. un 31.12.2021.	

6. APŅEMŠANĀS: Korupcijas novēršanas pasākumi

Apņemšanās īstenošanas sākuma un beigu datums	01.01.2020.-31.12.2021.
Atbildīgā institūcija	Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs
Atbildīgā amatpersona (vārds, amats, kontaktinformācija)	Irina Dobelniece, KNAB, Irina.Dobelniece@knab.gov.lv
Citas iesaistītās puses	
Valsts un pašvaldību institūcijas	Finanšu ministrija, Veselības ministrija, Tieslietu ministrija, Ģenerālprokuratūra, Iekšlietu ministrija
Sabiedrības pārstāvji	"Sabiedrība par atklātību-Delna", Latvijas Pašvaldību savienība

APŅEMŠANĀS APRAKSTS

Kādas ir valstij un sabiedrībai nozīmīgās problēmas, kuras risinās šī apņemšanās?

Sabiedrībā un valsts pārvaldē joprojām ir atšķirīga izpratne par korupcijas riskiem, interešu konflikta izpausmēm un pasākumiem, kuri var palīdzēt to mazināt, kā arī atšķirīga attieksme pret dažādiem korupcijas un interešu konflikta izpausmes veidiem. Nepieciešams labāk izprast, kāds atbalsts valsts iestādēm būtu nepieciešams un kādas būtu efektīvas metodes, lai uzlabotu prasmes korupcijas un interešu konflikta novēršanas jomā, lai interešu konflikti tiktu laikus novērsti pirms to iestāšanās un institūcijās palielinātos izpratne par korupcijas riskiem, veicinot sabiedrības uzticēšanos.

Nepietiekami ir korupcijas novēršanas pasākumi sabiedrības veselības aprūpes jomā. KNAB ir veicis šīs jomas korupcijas risku analīzi²⁷. Tomēr darbs nav bijis sistēmisks atsevišķu aktuālu nozares problēmu mērķtiecīgā risināšanā. Izstrādājot šo Rīcības plānu, identificētas vairākas sabiedrībai aktuālās problēmas. Piemēram, ir nepieciešami pasākumi, kas veicinās godīgu un caurskatāmu attieksmi pret vizīti pie ārsta rindas kārtībā, gadījumos, kad rindā parādās brīvas vietas. Nav padziļināti vērtēti iemesli izplatītajām pacientu pateicības dāvanām ārstiem, lai saņemtu pakalpojumu vai labvēlīgu attieksmi, un kā situāciju uzlabot.

Sabiedrībā kā nozīmīga problēma tiek uztverts caurskatāmības trūkums valsts iestādēs, pašvaldībās un pašvaldību uzņēmumos, tostarp par finanšu plūsmām un finanšu izlietojumu. Tas palielina gan interešu konflikta, gan korupcijas riskus, gan arī mazina sabiedrības uzticēšanos.

Aktuāla problēma ir nepietiekama informācijas apmaiņa starp tiesībsardzības iestādēm un citām institūcijām. Iestādes ne visos gadījumos tiek informētas, ja kāds nodarbinātais izdarījis pārkāpumu un tam noteikts aizliegums ieņemt amatu vai pildīt amata pienākumus. Tādēļ jāizvērtē nepieciešamība veikt grozījumus normatīvajos aktos. Piemēram, procesa virzītajam likumā noteiktā kārtībā ar lēmuma norakstu jāinformē darba devējs/iestāde par tiem gadījumiem, kad amatpersonām ir uzlikti ierobežojumi vai noteikts aizliegums pildīt amata pienākumus, vai arī par tiem gadījumiem, kad kriminālprocess pret personu ir izbeigts uz nereabilitējoša pamata, kas turpmāk aizliedz ieņemt likumā noteiktu amatu.

Kriminālprocesa likumā ir strikti noteikti gadījumi (247. panta pirmā daļa, 254. pants, 265. panta ceturtdaļa, 481. panta ceturtdaļa un 634. panta ceturtdaļa 4. punkts), kuros par personai piemērotu piespiedu līdzekli vai noteiktu ierobežojumu (aizliegumu) ir jāinformē attiecīgās personas darba devējs.

Kāda ir apņemšanās?

Apņemšanās ir **īstenot šādus pasākumus, lai laikus novērstu korupciju un interešu konfliktu:**

1. Atbalsts zināšanu veicināšanai valsts pārvaldē un sabiedrībā interešu konfliktu un korupcijas novēršanai, kā arī neiecietībai pret korupciju:

- aptauja un aptaujas rezultātu prezentācija, lai diskutētu par nepieciešamo atbalstu un izpratnes veicināšanas metodēm, piemēram, tādas interaktīvās metodes kā darbnīcas, ceļvedis, iespējas saņemt konsultāciju, dilemmas, audiosaturs (podkāsts),
- veicināt izpratni valsts pārvaldē par interešu konfliktu, izmantojot aptaujā atbalstītās metodes,
- apmācīt uzticības personas vai tālākizglītotājus ētikas jautājumos valsts pārvaldē,
- sabiedrības informēšana par korupcijas sekām un cēloņiem (lietojot inovatīvas metodes).

2. Pasākumi korupcijas risku mazināšanai veselības aprūpes sistēmā:

- īstenot pasākumus, lai mazinātu korupcijas riskus (pateicības dāvanas) veselības aprūpē, iesaistot veselības jomas pārstāvjus un iedzīvotājus, kuri saņem šīs jomas pakalpojumus, izmantojot publiskā sektora inovācijas un uzvedības izpētes metodes,

Īsteno sasaistē ar 5. apņemšanos - sabiedrības līdzdalības pilotprojektu veselības aprūpes jomā.

- ieviest faktisko veselības aprūpes pakalpojumu gaidīšanas laika monitorēšanas sistēmu, kura balstās uz e-nosūtījumu funkcionalitāti.

KNAB sadarbībā ar Veselības ministriju izvērtē, vai šie ir pietiekami risinājumi vai nepieciešami arī citi pasākumi, lai mazinātu minētās sabiedrībai aktuālās problēmas, kas identificētas, izstrādājot šo Rīcības plānu.

3. Veicināt, lai praksē tiek nodrošināta atklātība par pašvaldību un to kapitālsabiedrību iepirkumu procesu un finanšu līdzekļu izlietojumu (tai skaitā meitas uzņēmumu līdzekļu un biedrībām un nodibinājumiem piešķirto līdzekļu izlietojumu) un netiek pieļauta nonākšana interešu konflikta situācijā.

Šis pasākums tiks īstenots, iesaistot pašvaldības un to kapitālsabiedrības, lūdzot sniegt priekšlikumus un labās prakses piemērus. Pasākuma rezultātā tiks sniegti ieteikumi pašvaldībām un to kapitālsabiedrībām.

4. Darba devēja/iestādes informēšana par to, ka pret attiecīgās iestādes nodarbināto uzsākti un/vai pabeigti kriminālprocesi, kas tam turpmāk aizliedz ieņemt noteiktu amatu vai uzliek noteiktus ierobežojumus:

Šis pasākums veicinās lielāku atklātību valsts pārvaldē par amatpersonu izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem un ļaus laikus nodrošināt, ka amatpersonas, kuras izdarījušas noziedzīgu nodarījumu un kurām ir noteikts attiecīgs aizliegums, neieņem amatu vai nepilda amata pienākumus, piemēram, nosakot, ka procesa virzītājam ir jāinformē darba devējs par konkrētajiem gadījumiem.

Kā apņemšanās palīdzēs risināt nosauktās problēmas?

Apņemšanās palīdzēs veicināt izpratni valsts pārvaldē un sabiedrībā par interešu konflikta un korupcijas novēršanas aspektiem, lietojot modernas, interaktīvas un inovatīvas metodes. Informējot un izglītojot valsts pārvaldē strādājošos un sabiedrību, tiks mazināti korupcijas riski.

Apņemšanās pasākumi palīdzēs mazināt korupcijas riskus veselības aprūpes iestādēs, veicinot izpratni par korupcijas nepieļaujamību gan iestādes darbiniekiem, gan sabiedrības locekļiem kopumā.

Apņemšanās veicinās caurskatāmu finanšu pārvaldību pašvaldībās, biedrībās, nodibinājumos un kapitālsabiedrībās.

Apņemšanās veicinās atklātību valsts iestādēs, nodrošinot savlaicīgu informācijas apmaiņu par tām amatpersonām, kurām ir noteikts aizliegums pildīt amata pienākumus vai likumā noteiktā kārtībā ir aizliegts turpmāk ieņemt amatu.

Kāpēc šī apņemšanās atbilst OGP vērtībām?

<p>Apņemšanās pilnībā atbilst šādām OGP vērtībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atklātībai, jo veicina sabiedrības informētību par korupciju veicinošiem aspektiem un sniedz lielāku informāciju sabiedrībai par valsts iestāžu darbu; • atbildībai, jo uzlabo regulējumu un mehānismus, kas ir vērsti uz valsts iestāžu un amatpersonu atbildību par padarīto un pieņemtajiem lēmumiem. 		
Papildu informācija		
Apņemšanās īstenošanai pieejamais vai nepieciešamais finansējums	<p>Apņemšanās tiks īstenota no šim mērķim paredzētajiem valsts budžeta līdzekļiem.</p> <p>Ja ministrijām un citām centrālajām iestādēm pasākumiem interešu konflikta novēršanai, pasākumiem, lai mazinātu sabiedrībai aktuālās korupcijas problēmas veselības aprūpes jomā (izņemot 5. apņemšanos), vai pasākumiem, lai veicinātu caurskatāmāku pašvaldību un to kapitālsabiedrību iepirkumu procesu un finanšu līdzekļu izlietojumu, būs nepieciešams papildu valsts budžeta finansējums, tad jautājums skatāms 2021. gada valsts budžeta projekta un vidēja termiņa budžeta ietvara projekta sagatavošanas procesā.</p>	
Saistība ar citiem dokumentiem	Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādnes	
Starpposma mērķis ar pārbaudāmu rādītāju	Sākuma datums	Beigu datums
1. Valsts pārvaldes darbinieku apmācības	01.01.2020.	31.12.2021.
2. Atbalsts valsts pārvaldes darbiniekiem interešu konflikta un korupcijas jautājumos, izmantojot interaktīvas un inovatīvas metodes	01.01.2020.	31.12.2021.
3. Īstenots pasākums sabiedrības veselības nozarē	01.05.2020.	31.05.2021.
4. Sagatavoti ieteikumi lielākas caurskatāmības nodrošināšanai pašvaldību un to kapitālsabiedrību finansējuma izlietojumā, nepieļaujot nonākšanu interešu konfliktā	01.02.2020.	01.01.2021.
5. Veikti grozījumi normatīvajos aktos, kas paredz pilnveidot informācijas apmaiņu starp valsts iestādēm par uzsāktajiem vai pabeigtajiem kriminālprocesiem saistībā ar valsts pārvaldē nodarbinātajiem	01.01.2020.	31.12.2021.

¹³ Likumi.lv, MK 2020. gada 11. februāra rīkojums Nr. 54 “Par Latvijas Ceturto nacionālo atvērtās pārvaldības rīcības plānu 2020.-2021. gadam”, sk. <https://likumi.lv/ta/id/312544-par-latvijas-ceturto-nacionalo-atvertas-parvaldibas-ricibas-planu-20202021-gadam>